Vasta ilmestynyt

TÄRKEÄ OPISKELUKIRJA

Erkki Salomaa

Ammattiyhdistystiedon peruskirja

Erkki Salomaan aikaisemmat ammatillista liikettä käsittelevät teokset ovat levinneet laajalti ammattiyhdistysväen ja työläisopiskelijain keskuuteen. Nyt ilmestynyt "Ammattiyhdistystiedon peruskirja" eroaa aikaisemmista teoksista siinä, että se selvittelee perusteellisesti ammattiyhdistysliikkeen olemusta, kansainvälistä ammattiyhdistysliikettä, Suomen ammatillisen liikkeen historiaa nykypäiviin asti ja yhtenäisyyskysymystä.

Teoksen hinta on 600 markkaa ja sitä saadaan kirjakaupoista, asiamiehiltämme ja suoraan meiltä.

KANSANKULTTUURI OY

Helsinki - Simonkatu 8

Hinta 60:—. Helsinki 1952. Kustannusosakeyhtiö Yhteistyön Kirjapaino

"Kaikkien maiden proletaarit, yhtykää!"

Kommunisti

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Huhtikuu 4 1952

JULKAISIJA: SUOMEN KOMMUNISTINEN PUOLUE

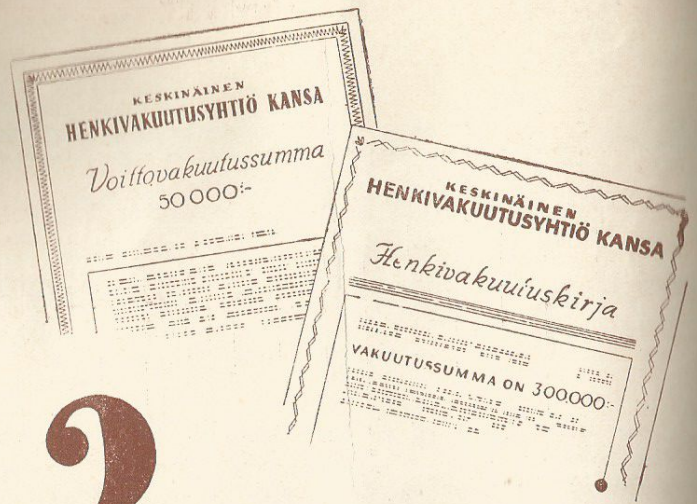

2 vakuutusta yhden hinnalla

Kansa-yhtiön hallintoneuvosto on sosiaaliministeriön suostumuksella vahvistanut henkivakuutuksiin liittyvät ilmaiset lisävakuutussummat pidettäväksi entisen suuruisina voimassa myös v. 1952.

Voitonjaosta osallisiksi pääsevät vakuutukset oltuaan täyden kalenterivuoden voimassa.

ILMAINEN LISÄVAKUUTUSSUMMA
maksetaan **varsinaisen henkivakuutussumman lisäksi** vakuutetun kuollessa omaisille tai vakuutusajan lopussa vakuutetulle itselleen. Ilmaisen lisäsumman suuruus vaihtelee tavallisimmissa tapauksissa 10—40 % varsinaisesta henkivakuutussummasta. Jos vakuutussumma on 300.000 mk. on lisävakuutussumma siis 30.000—120.000 mk.

Vakuutusajan lopussa vakuutetuille itselleen suoritettavia lisäsummia varten oli yhtiöllä vuoden 1951 lopussa koottuna erikoisen rahastoon n. **160** milj. mk.

KANSAN vakuutus — kansan turva.

KANSA-YHTIÖ

Kommunisti 8. VUOSIKERTA · 1952
HUHTIKUU N:o 4 (171)
POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Vappu – työväenliikkeen yhtenäisyyden ja rauhan juhla

Tuskin mitään työväen juhlapäivistä perinteellisesti vietetään siinä määrin työväenliikkeen keskeisimpien tehtävien merkeissä kuin vappua. Vapun vietto alkaa kahdeksantuntisen työpäivän puolesta, vaatimuksen, jonka englantilaiset teollisuustyöläiset olivat yleislakon uhalla esittäneet jo 1833. 1866 hyväksyi ensimmäinen internationale sen ohjelmaansa pitäen työpäivän lyhentämistä välttämättömänä sekä työläisten ruumiillisen kunnon että heidän kehityksensä ja yhteiskunnallisen ja poliittisen toimintansa kannalta.

1884 päättivät Yhdysvaltain ja Kanadan ammatilliset järjestöt Chicagon kongressissa tehdä kahdeksantuntisesta työpäivästä työväestön keskeisen ohjelmakohdan ja ruveta propagoimaan vappua 1886 sen merkeissä vietettävänä taistelupäivänä. 366,000 Chicagon työläistä yhtyi vapunpäivänä tähän vaatimukseen ja säikähtyneet työnantajat taipuivat siihen 150,000 tuhannen työläisen osalta. Tällöin ilman tätä etuisuutta jääneet 216.000 työläistä alkoivat heti lakon. Seuraavina päivinä syntyi työläisten ja poliisien tukemien lakonmurtajien välillä joitakin verisiä yhteenottoja. Lakkokokouksessa toukok. 4. pnä heitti joku provokaattori pommin poliisijoukkoon, josta 4 sai surmansa ja parisenkymmentä haavoittui. Teon tekijää ei saatu tai haluttu saada kiinni, mutta sensijaan vangittiin kahdeksan työväenjohtajaa muka teosta vastuunalaisina. Marraskuussa 1887 neljä näistä hirtettiin, viides teki samana aamuna itsemurhan ja kolme tuomittiin elinkautiseen vankeuteen. Kymmenen vuotta myöhemmin Illinoisin valtion hallitus tutki asian uudestaan, havaitsi heidät viattomiksi ja vapautti heidät "rangaistusta" kärsimästä.

Jo tämä ensimmäinen historiallinen vapunpäivä osoittaa kapitalistisessa yhteiskunnassa käytävän luokkataistelun olennaiset piirteet:

toisaalta työväestön vaatimusten kohtuullisuuden ja oikeutuksen, heidän yhteistoimintansa voiman ja toisaalta hallitsevan luokan taistelukeinot, provokaattorit, rikkurit, poliisimielivallan ja häikäilemättömät luokkatuomiot.

Mutta vaatimus kahdeksantuntisesta työpäivästä levisi maasta maahan ja samoin ajatus vapunpäivän vietosta mielenosoituksina kahdeksantuntisen työpäivän puolesta. Yhdysvaltalainen Federation of Labour hyväksyi St Louisin kongressissa 1888 vuoden 1890 vapunpäivän työläisten yhteiseksi mielenosoituspäiväksi 8 tunnin puolesta ja toinen internationale teki samoin perustavassa kongressissaan Pariisissa 1899. Siten vapunpäivästä oli tullut työväen kansainvälinen taistelupäivä. Ja ensimmäinen voimainkoetus tässä mittakaavassa oli vappuna 1890.

Mielenosoitukset levisivät yli Amerikan ja Euroopan. Porvaristo oli kauhun lamauttama. Monissa suurkaupungeissa suljettiin kauppojen ikkunat luukuilla kuin sodan tai piiritystilan vallitessa, ja sotaväki ja poliisiosastot marssivat kaduilla. Mutta työväki kokoontui monikymmentuhantisin, jopa satatuhantisin joukoin. Niiden päättäväisyys ja hyvä järjestys herättivät porvarillisten lehtien pelkoa ja ällistystä. Internationale ei ollut uskaltanut ottaa ohjelmaansa vapunpäivän vaatimista vapaapäiväksi, mutta työläiset vaativat monin paikoin sitä itse pitäen mielenosoituspäiväänsä samalla lakkona.

Lontoossa katseli työpöytänsä äärestä mielenosoitusta vanha Friedrich Engels, joka 42 vuotta aikaisemmin oli yhdessä Karl Marxin kanssa kirjoittanut kommunistisen manifestin ja silloin lingonnut tunnuslauseen: Kaikkien maitten proletaarit, yhtykää! Nyt hän kirjoitti:

"Hetkenä, jona näitä rivejä kirjoitan, Euroopan ja Amerikan proletariaatti suorittaa voimiensa tarkastuksen, ensimmäisen kerran yhdeksi armeijaksi yhtyneenä, ensimmäisen kerran saman lipun alla ja omaten ensimmäisen kerran yhteisen välittömän päämäärän: kahdeksan tunnin työajan toteuttamisen niinkuin internationalen kongressi Genevessä 1866 ja työväen kongressi Pariisissa 1889 olivat julistaneet. Tämän päivän näytelmä osoittaa kaikkien maiden kapitalisteille ja työläisille, että kaikkien maiden proletaarit ovat tehokkaasti yhtyneet."

"Voi, että Marx olisi vierelläni omin silmin tätä näkemässä!" huudahti Engels.

Huolimatta verisistä yhteenotoista Varsovassa 1890, huolimatta nuorten tyttöjen ja lasten ampumisesta Ranskassa Fourmies'sa 1891, huolimatta joukkoteurastuksista Lodzissa 1892, väkivallasta, vankilatuomioista, valheesta ja parjauksesta "yhä laajemmalle tulvii työväenliikkeen valtameri vallaten uusia maita ja valtioita Euroopasta

ja Amerikasta Aasiaan, Afrikkaan ja Australiaan saakka. Aikoinaan heikko työläisten kansainvälinen liitto on kasvanut kaikkiaan muutamassa kymmenessä vuodessa valtavaksi kansainväliseksi veljesliitoksi", kuten kirjoitti Stalin vuoden 1912 vappujulistuksessa. Se muuten kirjoitettiin Moskovassa, painettiin salaa laillisessa kirjapainossa Tiflisissä ja levitettiin vappuna — Pietarissa!

Mikä oli tämän mielenosoituspäivän tavattoman nopean ja voimakkaan käytäntöön tulon salaisuus? Se oli päivä, joka kevään rajuudella aukaisee kaikki sorrettujen luokkien ja edistyksellisten ihmisten syvimmät toiveet, jolloin, kuten Lenin vankilassa kirjoittamassaan vuoden 1904 vappujulistuksessa sanoi: "Kaikkien maiden työläiset juhlivat heräämistään tietoiseen elämään, juhlivat yhtymistään taisteluun kaikenlaista väkivaltaa ja ihmisen toista ihmistä vastaan taisteluun kaikenlaista riistoa vastaan, taisteluun miljoonien työtätekevien vapauttamiseksi nälästä, köyhyydestä ja kurjuudesta. Kaksi maailmaa seisoo vastakkain tässä suuressa taistelussa: pääoman maailmaa ja työn maailma, riiston ja orjuuden maailma, veljeyden ja vapauden maailma".

Toinen internationale käsitti hieman hitaammin kuin työläiset löytämänsä aseen valtavan merkityksen. Olipa se Brysselin kongressissa 1891 suurimman ryhmän, saksalaisten sosialidemokraattien, ehdotuksesta lykkäämäisillään vapunpäivän viettämisen toukokuun ensimmäiseksi sunnuntaiksi, mutta vahvisti sitten kuitenkin toukokuun ensimmäisen päivän "kaikkien maiden työläisten yhteiseksi juhlapäiväksi", joka oli vietettävä vapaapäivänä, missä se suinkin oli mahdollista.

Pariisin kongressi oli kaksi vuotta aikaisemmin — ei kylläkään vappujulistuksen yhteydessä, mutta päätöslauselmassaan — lausunut vakaumuksen, että sodat tulevat häviämään kapitalistisen tuotantotavan mukana. Tuossa tilanteessa oli kuitenkin juuri alkamassa valtava kilpavarustelu ja imperialistinen saaliin jako, joka sai Brysselin kongressin toteamaan Euroopan tilanteen yhä uhkaavammaksi ja vaatimaan kaikkien maiden työläisiä herkeämättömään ja tarmokkaaseen toimintaan sotamielialoja vastaan. Zürichin työväen kongressissa 1893 tämä vaatimus tuotiin esiin jo itse vappujulistuksessa. Voidaankin sanoa, että sodan vaaran ja sotien lisääntyessä vuosi vuodelta työväen vappumielenosoitus laajenee samalla kaikkien kansojen siihen saakka voimakkaimmaksi sodanvastaiseksi yhteisesiintymiseksi. Erikoisen hälyyttävästi vaikutti venäläis-japanilaisen sodan puhkeaminen. Lenin kirjoitti edellämainitussa sanotun vuoden vappujulistuksessa, että sota oli rikollinen ja perustui tsaarihallituksen mielivaltaan ja sen haluun orjuuttaa uusia kansoja. Lenin selitti venäläisten ja

japanilaisten työläisten edut yhteisiksi ja iski esiin taistelutunnuksen: Sotaa ja mielivaltaa vastaan.

Venäjän sosialidemokratia pystyi Leninin johdolla tähän sodan vastaiseen taisteluun ja oli tehokkaalla tavalla mukana -05:n vallankumouksessa. Venäjän vallankumoustapahtumat antoivat samalla vappumielenosoituksille yleensä ja sodanvastaisille esiintymisille niissä erikoisesti uutta pontta ja luottamusta. Se kuvastuu myöskin Kansainvälisen sosialistitoimiston vappujulistuksesta 1906. Julistuksen on suomalaisten sosialidemokraattien puolesta allekirjoittanut toisena edustajana Yrjö Sirola, venäläisten puolesta Lenin, ranskalaisten puolesta Jaures, saksalaisten puolesta Bebel, ruotsalaisten puolesta Branting jne. Julistuksessa sanotaan:

"Kaikkialla tuntee työväenluokka välttämättömäksi tulkita kansainvälistä solidaarisuuttaan toiminnalla kaikkien hyödyllisten päämäärien puolesta ja kaikilla keinoilla, tarkoituksenaan säilyttää rauha kansojen välillä ja paljastaa kapitalististen hallitusten sotaisat salaliitot."

Aina ensimmäiseen maailmansotaan saakka kasvavat työväen vappumielenosoitukset ja niihin liittyvät lakkoliikkeet maailmanmittakaavaisesti voimassaan. Mielenosoitusten sodanvastainen luonne on yhä näkyvämpi. Työväki itse, ja laajoissa piireissä varsinaisen työväenluokan ulkopuolellakin uskotaan, että työväki pystyy estämään sodan. Ainoastaan Lenin ja bolshevikit tajusivat selvästi, mikä vaara uhkasi kansainvälistä työväenliikettä siihen pesiytyneiden porvariston suorastaan ostamien tai omasta halustaan opportunististen johtajien taholta. Bolshevikkeihin yhtyivät eri maiden parhaat vasemmistososialidemokraatit. Keskellä Balkanin sotaa ja yhä kiihtyviä maailmansodan varusteluja ja vuosien 1913 ja 1914 jättiläismäisiä vappumielenosoituksia kohoaa ensinmainittuna vuonna Rosa Luxemburgin ääni kuin hätähuuto, kun hän kirjoittaa vappukirjoituksensa 1913 ja turvaa vain työväenjoukkojen päättävään taisteluun ja joukkotoimintaan "varustelumielettömyyden ja sotaorgioiden keskellä".

Ensimmäinen maailmansota puhkeaa ja johtajiensa pettämänä toinen internationale romahtaa kuin korttitalo. Mielenosoituskulkueitten osanottajat puetaan asetakkeihin ja "ihmiskunnan kevään punaiset hulmuavat liput peittää sodan yö."

Mutta yhtä vähän kuin paikalliset verilöylyt olivat kyenneet ehkäisemään vapunpäivän vieton leviämistä, yhtä vähän pystyi siihen tämä kansainvälinen verilöyly. Itse sodankin aikana tapahtui sekä Venäjällä, missä bolshevikit kävivät taitavaa ja voitokasta taisteluaan tsaarivaltaa vastaan, että länsi-Euroopassa myös vappumielenosoituksia. Eräs tunnetuimpia oli Liebknechtin esiintyminen Potsdamer-Platzilla 1916. Vapun merkitys työväenluokan yhteisenä ja sen kansainvälisenä taistelupäivänä oli ikipäiviksi syöpynyt työtätekevien joukkojen sydämiin.

☆

Vuosien 1914—18 sodan jälkeen maailman työväenliike oli astunut uuteen vaiheeseen. Kuudenneksella maapalloa vappua vietettiin sosialismin rakennustyön ja sosialismin voittojen merkeissä, kun taas kapitalistisessa maailmassa työväki vietti vappuaan kahteen leiriin jakaantuneena. Tämä oli ollut tulos taistelusta työväen yhtenäisyyden puolesta suurkapitalistista luokkaherruutta ja uutta imperialistista sotaa vastaan. Avoimeen fasismiin siirtyneissä maissa koettivat fasistit jopa ryöstää työväestöltä sen kansainvälisen juhlapäivänkin ja tehdä siitä oman propagandavälineensä.

Mutta näitten monenlaisten vappujen, monenlaisten lippujen alla hulmusi kansainvälisen työväenluokan mielissä kuitenkin koko ajan y k s i yhteinen vappu, y k s i y h t e i n e n taistelupäivä, yhteinen mielenosoitus yhteistä vihollista vastaan. Tämä tuli loistavasti esiin Espanjan vallankumouksen ja kansanrintaman kehittymisessä ja fasismin uhatessa Ranskaa ja koko Eurooppaa, erikoisesti se näkyi Ranskan kansanrintamavappujen vietossa, jolloin työläiset taas olivat yhteisiin tilaisuuksiinsa kokoontuneina. Toisenkin maailmansodan edellä vappu oli epäämättömästi huomattavin kansainvälinen mielenosoituspäivä lähestyvää sotaa vastaan. Niinkuin työväen yhtenäisyys olisi voinut ehkäistä tai rajoittaa ja huomattavasti lyhentää ensimmäisen maailmansodan niin se olisi myös voinut estää toisen. Sitäkin suuremmalla syyllä, kun työväestön rauhanvoimia nyt täydensi Neuvostoliiton, sosialistisen rauhanvaltion, olemassaolo ja yhä voimakkaammaksi kasvava rauhanliike kapitalistisissa maissa.

Työväen yhtenäisyysliike ei kuitenkaan ennättänyt kasvaa kyllin voimakkaaksi estämään toista maailmansotaa. Sensijaan sen merkitys tuntui niissä vastarintaliikkeissä, jotka Neuvostoliiton rinnalla taistelivat fasistisia hyökkääjiä vastaan kukistaen ne. Työväen yhtenäisyyden vaatimus nousi kaikissa maissa ja myös kansainvälisesti uudella voimalla esiin. Monin paikoin kapitalistisissakin maissa vietettiin ja vietetään nytkin vappua jälleen koko työväestön yhteisenä juhlana. Tosin myös monissa niissä vietetään sitä hajallaan. Mutta tilanne on kokonaan toinen kuin toisen maailmansodan edellä, ja kehitys kulkee selkeästi ja voimakkaasti työväenluokan yhtenäisyyden toteutumista kohti.

Maapallon sosialistinen sektori on vahvistunut kansandemokraattisella sektorilla, ja molemmat yhdessä käsittävät kolmanneksen maapalloa ja ulottuvat Elbeltä Tyyneen valtamereen ja pohjoisesta Jää-

merestä Mustaan ja Punaiseen jokeen Tonkinin lahdelle. Kapitalismin kriisi on muuttunut pysyväksi ja kapitalistiset maat ovat juuttuneet varustautumisen, kaupan tyrehtymisen ja talouspulan kierteeseen, joka alentaa niiden kansojen elintasoa, kärjistää yhteiskunnallisia vastakohtia ja lisää suunnattomasti sodanvaaraa. Imperialistien siirtomaat ovat enemmän tai vähemmän avoimessa kapinassa käytännöllisesti katsoen koko maapallolla, eikä kulu päivääkään, ettei jokainen maapallon asukas saisi uutisia tästä valtavasta vapaustaistelusta. Monessa suuressa ja tärkeässä maassa ovat työväenliikkeen yhtenäisyyden esitaistelijat, kommunistiset puolueet kyenneet kokoomaan yhteistoimintaan ja taisteluun myös sosialidemokraattiset ja kristilliset työläiset. Ja uuden sodan hirvittävä luonne, atomiaseiden varastointi ja bakteeriaseen käyttöön ottaminen, ovat herättäneet kautta maailman myös talonpoikaiston, sivistyneistön ja pikkuporvariston yhteistyöhön ihmiskuntaa uhkaavan jättiläisvaaran voittamiseksi. Työväen kansainvälinen yhteenliittyminen ja toukokuun ensimmäinen kansainvälisenä sodanvastaisena taistelupäivänä eivät ole enää ainoita sodanvastaisen liikkeen muotoja. Rauhanpuolustajain maailmanliike on jo kaksi kertaa pystynyt organisoimaan 500 ja 600 miljoonaa ihmistä yhteiseen tahdonilmaisuun sotaa vastaan ja viiden suurvallan rauhansopimuksen puolesta. Lopulliseen rauhankauteen siirtymisen pääesteenä eivät ole enää sodanvalmistelijat, vaan harhaanjohdettujen tai tietämättömien ihmisten epäluottamus omia voimiaan ja ihmisten yhteistoiminnan vaikutusta kohtaan.

Tällaisena ajankohtana on vapun merkitys kansainvälisenä taistelupäivänä vain lisääntynyt. Paremmin kuin puheet ja ohjelmat tämän päivän koko perinne ilmaisee miljoonien työläisten tahdon työväenliikkeen yhteisestä kapitalismin ja imperialismin vastaisesta taistelusta.

Niinkuin aina ennenkin yhtyy vappuna tänäänkin työväen taistelu välittömien elinehtojensa puolesta sen taisteluun suuren päämääränsä, sosialistisen yhteiskunnan toteuttamisen ja kansainvälisen rauhan puolesta. Tänä hetkenä se meillä Suomessa ja muualla merkitsee taistelua kapitalistista valevakauttamista vastaan, taistelua sosialistisen ja kapitalistisen maailman rauhallisen kauppa- ja kulttuurivaihdon edistämiseksi, taistelua siirtomaakansojen ja sorrettujen rotujen vapautumispyrkimysten puolesta ja taistelua uhkaavaa atomi- ja bakteerisotaa vastaan ja viiden suurvallan ja maailman kaikkien valtioiden yhteisen rauhansopimuksen puolesta, taistelua sotapropagandan kieltämiseksi lailla kaikissa maissa.

Nämä ovat kaikki kysymyksiä, joista työläisten kesken, mitä poliittisia käsityksiä he muuten omaavatkin, ei ole erimielisyyksiä. Yhä voimakkaampana sen vuoksi onkin esiintynyt sekä kommunistisen

että sosialidemokraattisten työläisten vaatimus yhteisestä kansainvälisen taistelupäivän vietosta. Meidänkin maassamme ovat lukuisat sosialidemokraattiset puolueosastot yhtyneet tähän kommunististen tovereittensa vetoomukseen. Työväen yhtenäisyyden mahtavaa virtaa ei mikään mahti maailmassa voi estää, "työväenliikkeen suuri valtameri", kuten Stalin sanoi, laajenee enemmän kuin koskaan, ja vastakkain ovat toisaalta sodan, riiston ja kurjistumisen ja toisaalta rauhan, vapauden ja kukoistuksen maailmat.

Yli maapallon soi ja väkevämmin kuin milloinkaan tänä vappuna tunnus: Kaikkien maiden työläiset yhtykää!

Stalinin vastaukset amerikkalaisten lehtimiesten kysymyksiin

Eräs Amerikan maaseututoimittajien ryhmä on esittänyt toveri Stalinille näiden lehtien 50 toimittajan nimessä neljä kysymystä, joihin toveri Stalin antoi alempana seuraavat vastaukset:

Kysymys: Onko kolmas maailmansota nyt lähempänä kuin kaksi tai kolme vuotta sitten?

Vastaus: Ei, ei ole.

Kysymys: Olisiko suurvaltojen päämiesten kohtauksesta hyötyä?

Vastaus: Mahdollisesti siitä olisi hyötyä.

Kysymys: Pidättekö nykyhetkeä sopivana Saksan yhdistämiseen?

Vastaus: Kyllä, pidän.

Kysymys: Millä pohjalla kapitalismin ja kommunismin rinnakkainen olemassaolo on mahdollinen?

Vastaus: Kapitalismin ja kommunismin rauhallinen rinnakkainen olemassaolo on täysin mahdollinen, jos kummallakin puolen on halua yhteistoimintaan, jos ne ovat valmiit täyttämään ottamansa sitoumukset ja jos noudatetaan periaatetta tasa-arvoisuudesta ja muiden maiden sisäisiin asioihin sekaantumattomuudesta.

AIMO AALTONEN:

Eräistä puolueen organisatoorisen- ja johtotyön kysymyksistä

Puolueemme IX edustajakokous totesi, että puolueen poliittinen linja on ollut oikea ja että SKP on kuluneiden kolmen vuoden aikana lujittanut vaikutustaan työtätekevien joukkojen keskuudessa. Puolueen organisatoorinen ja aatteellinen taso on kohonnut ja puoluejärjestöjen toimintakykyisyys lisääntynyt.

Näiden merkittävien saavutusten ohella edustajakokous osoitti, että nykyinen poliittinen tilanne asettaa puolueelle erittäin suuria vaatimuksia ja meidän on tunnustettava, että emme ole vielä läheskään niiden tasolla. Työssämme esiintyy vielä suuria puutteita ja heikkouksia.

Vakavimmat puoluetyön puutteet ja heikkoudet ilmenevät organisatooris-poliittisen työn alalla. Emme ole riittävästi tutkineet ja omaksuneet toveri Stalinin viisaita neuvoja organisatoorisen työn ratkaisevasta merkityksestä puolueen linjan toteuttamisessa. Emme ole käyneet taistelua puolueen linjan toteuttamisen puolesta sillä tavoin kuin kommunistisen puolueen johtoelinten, järjestöjen ja jäsenten tulisi käydä. Emme ole syvällisesti ymmärtäneet sitä kirkasta totuutta, että voitto voidaan saavuttaa vain käymällä järjestelmällistä ja ankaraa taistelua kaikenlaisia puolueen linjan toteuttamisen tiellä olevia vaikeuksia vastaan, kokoamalla puolue ja joukot voittamaan vaikeudet. Emme ole riittävän hyvin selvillä siitä, että nämä vaikeudet ovat järjestämistyön, organisatoorisen johtamisen vaikeuksia ja että ne piilevät suurimmaksi osaksi meissä itsessämme, johtavissa puolue-elimissä ja niiden työntekijöissä sekä puoluejärjestöissä.

Puolueen päälinjan toteuttamisesta johtuvien moninaisten tehtävien oikea ja ajallaan tapahtuva määritteleminen ja niiden suorittamisen täsmällisyys ja nopeus riippuu ratkaisevasti puolueen toimintakyvystä. Taistelun tulokset ovat siis suoraan verrannolliset siihen, miten puolueen johtoelimet ja järjestöt toimivat, missä määrin puolueen johtohenkilöt ja jäsenet osoittavat taitoa ja aktiivisuutta ja miten puolue huolehtii riviensä aatteellisesta ja järjestöllisestä yhtenäisyydestä sekä jäsenistönsä marxilais-leniniläisestä kasvatuksesta.

Senvuoksi meidän on jatkuvasti ponnisteltava puolueen taistelukyvyn parantamiseksi, puoluetyön järjestämisen ja työmuotojen parantamiseksi.

Kokemus on osoittanut, että nykyinen puolueorganisatiomme vastaa perusteiltaan niitä vaatimuksia, joita puolueen linjan toteuttaminen sille nykytilanteessa asettaa. Työpaikka- ja paikallisosastot, jotka vuorostaan jakaantuvat pienempiin yksikköihin — puolueryhmiin, antavat mahdollisuuden tiheän puolueverkoston rakentamiseen ja puolueen vaikutuksen laajentamiseen työtätekevien joukkojen keskuudessa, joiden kokoaminen ja nostattaminen taisteluun rauhan, leivän ja demokraattisten oikeuksien puolesta on nyt perustehtävämme. Puolueen sisäisen demokratian laaja sovelluttaminen antaa mahdollisuuden vastuuntunnon ja aktiivisuuden kohottamiseen, johdon ja jäsenjoukkojen lähentämiseen, kritiikin ja itsekritiikin kehittämiseen, jäsenjoukkojen järjestelmälliseen kasvattamiseen ja kouluttamiseen sekä puolueen yhtenäisyyden lujittamiseen.

Ennenkuin siirrymme yksityiskohtaisemmin käsittelemään eräitä puolueen johtotyön kysymyksiä, on syytä vielä lyhyesti korostaa, että vaikka alueellisesti rakentuva puolueorganisatio näyttelee merkittävää osaa vaaliym. suurissa joukkokamppailuissa, niin aivan ratkaiseva osuus ja merkitys on kuitenkin työpaikkaorganisatiolla ja työpaikkatyöllä. Menestys ankarassa taistelussa riippuu ratkaisevasti siitä, kuinka lujasti puolue on ankkuroitunut työpaikoille, kenen puolelle työläisten ratkaiseva enemmistö asettuu. Senvuoksi on puolueorganisation rakentamisessa kohdistettava päähuomio työpaikkaorganisation rakentamiseen ja työpaikkatyön parantamiseen.

Mitä puoluejohdon työhön tulee, niin sen perusheikkoutena on ollut selkeän suunnitelmallisuuden ja vakavan keskittymisen puute. Kysymysten teoreettinen selvittely ja kollektiivinen käsittely on niinikään ollut riittämätöntä, joskin tilanne on tässä suhteessa huomattavasti parantunut VIII edustajakokouksen kiinnitettyä asiaan erikoista huomiota.

Puoluejohdon työmuodot ja työtyyli eivät ole joka suhteessa vastanneet tarkoitustaan. Järjestämällä johtotyö huolellisemmin, toteuttamalla kiinteää suunnitelmallisuutta ja työn keskittämistä, parantamalla eri jaostojen keskinäistä yhteyttä olisi voitu lujittaa yhteyksiä alempiin puolue-elimiin ja -järjestöihin, perehtyä niiden tilaan ja toimintaan, valmistaa kysymykset perusteellisemmin ja siten toteuttaa konkreettista, elävää puoluetyön johtamista.

Puolueen johtoelimissä olisi pitänyt käsitellä enemmän puoluetyön johtamisen ja puolueen organisatoorisen rakentamisen kysymyksiä. Käsittelemällä useammin eri piirijärjestöjen tilaa olisi voitu auttaa ja tukea ei vain asianomaisen, vaan kaikkien piirijärjestöjen työtä. Monien muiden kuten esim. perusjärjestöjen uudelleen organisoimista, puolueen kokoonpanoa, puolueaktiivin järjestämistä ym. käytännöl-

listä järjestämistyötä koskevien kysymysten käsittely puoluejohdon elimissä olisi helpottanut erityisesti piirikomiteoiden työtä päätösten täytäntöönpanossa.

Viime aikoina on edellämainittujen puutteiden ja heikkouksien poistamiseen kiinnitetty puoluejohdossa vakavaa huomiota. Keskuskomitealla on runkosuunnitelmansa, jossa on määritelty ne tärkeimmät kysymykset, joihin puolue tulee lähiaikoina erikoisesti keskittämään voimansa. Tämän suunnitelman pohjalle rakentuvat KKn eri elinten ja edelleen alempien elinten sekä puoluejärjestöjen toimintasuunnitelmat. Kaikkien suurempien kysymysten käsittely suoritetaan kollektiivisesti. Käsittelyyn osallistuville varataan tilaisuus ennakolta tutustua asiaa koskevaan aineistoon. Päätökset ja ohjeet ovat tämän avulla tulleet täsmällisemmiksi ja konkreettisemmiksi, niiden täytäntöönpanon tarkistaminen helpottunut ja parantunut.

Edelleen Keskuskomitea pitää välttämättömänä, että kaikki puoluejohdon jäsenet ja puoluekeskuksen työntekijät osallistuvat mahdollisimman kiinteästi henkilökohtaiseen puoluejärjestöjen — erikoisesti piirikomiteoiden työn ohjaamiseen — ja että puolueen lehdistöä käytetään entistä tehokkaammin puoluetyön käytännöllisessä johtamisessa.

Piirikomiteoiden työstä

Piirikomitea on eräs puolueen rakenteen tärkeimmistä renkaista. Niiden työstä riippuu ratkaisevasti puolueen politiikan toteuttaminen. Niiden on huolehdittava puolueen päälinjan ja ylempien elinten päätösten täytäntöönpanosta omalla toiminta-alueellaan.

Piirikomiteoiden työssä on tapahtunut huomattavaa paranemista viime vuosien aikana. Tämä käy erittäin selväksi, jos vertaamme niiden tasoa ja toimintakykyä esim. vuoden 1948 piiritoimikuntiin. IX edustajakokoukseen valmistautumisen yhteydessä suoritetuissa piirikomiteoiden oman työn arvioissa ja piirisihteerien lausunnoissa osoitettiin monia myönteisiä esimerkkejä piirikomiteoiden työn paranemisesta.

Mutta samalla voidaan piirikomiteoiden työssä todeta vielä paljon puutteita ja heikkouksia, joiden poistamiseen meidän on kiinnitettävä vakava huomio.

Tässä yhteydessä ei ole tarpeellista korostaa, miten ratkaiseva merkitys puoluetyön menestymiselle on sillä, että piirikomitean johtava osuus tuntuu ja näkyy kaikessa puoluetyössä ja että puolueen jäsenet ja ulkopuolisetkin antavat tunnustuksensa piirikomitealle ja luottavat siihen.

Puolueemme piirikomiteoiden merkitys ja auktoriteetti piirijärjestöjen valittuina korkeimpina eliminä ei ole vielä lähimainkaan sellainen kuin sen tulisi olla.

Perusheikkoutena piirikomiteoiden, kuten puolueen keskusjohdonkin työssä on ollut kiinteän suunnitelmallisuuden ja työn keskittämisen puute. Piirikomiteat eivät tunne riittävän hyvin puolueen politiikan kysymyksiä, piirijärjestön toiminta-alueella vallitsevaa tilannetta ja puoluejärjestön sekä poliittisen joukkotyön tilaa.

Piirikomiteoiden kokoonpano ei ole aina suunniteltu riittävän huolellisesti eikä määrätietoisesti ohjattu piirikomiteoiden jäsenten poliittista ja aatteellista kasvatusta. Osaksi tästä on johtunut, että vain jotkut piirikomiteoiden jäsenistä osallistuvat kysymysten käsittelyyn ja piirin puoluejärjestöjen työn ohjaamiseen.

Erittäin suuria puutteita ilmenee vielä piirikomiteoiden kokousten valmistelussa. Varsin tavallista on, että piirisihteeri laatii kokouksen työjärjestyksen joko yksinään tai neuvoteltuaan siitä valistussihteerin kanssa. Asiat esittelee kokoukselle piirisihteeri, valistussihteeri tai jonkin jaoston vastaava, sikäli kuin jaostot ovat toimivia. Vain harvoissa tapauksissa suuremmistakaan kysymyksistä on valmisteltu kirjalliset selostukset ja päätösehdotukset, joihin piirikomitean jäsenet olisivat voineet ennakolta tutustua. Piirikomiteoiden yhteyteen on muodostettu suppeampia johtoelimiä työvaliokunnan, poliittisen toimikunnan, sihteeristön tms. nimellä, mutta useimmiten niiden merkitys asioiden valmistelussa on vähäinen ja sitä paitsi ne muodostuvat enimmäkseen piirin toimitsijoista. Tällä tavoin piirikomiteoiden kokouksista muodostuu keskustelutilaisuuksia, joissa puhutaan paljon, mutta tehdään vähän konkreettisia päätöksiä.

Sen sijaan, että piirikomiteat johtaisivat piirin puoluejärjestön työtä, että niiden jäsenet täysin ymmärtäisivät ja omaksuisivat poliittiset tehtävät ja olisivat valmiit taistelemaan niiden toteuttamisen puolesta, meillä vallitsee sellainen tilanne, että piirijärjestöjen poliittiset työntekijät asiallisesti johtavat piirijärjestöjen työtä eivätkä piirikomiteat kokonaisuudessaan, joille se ehdottomasti kuuluisi.

On selvää, että tällaisista työmenetelmistä kärsii koko piirin puoluejärjestö. On mahdotonta työskennellä suunnitelmallisesti ja tehdä konkreettisia päätöksiä, ellei asioita valmistella kunnollisesti. On mahdotonta myöskään toteuttaa täytäntöönpanon tarkistusta, ellei ole suunnitelmaa ja ellei tehdä konkreettisia päätöksiä. Kaiken lisäksi sellainen työtyyli loukkaa puolueen sisäisen demokratian periaatetta, jonka eräänä keskeisenä tunnusmerkkinä on kollektiivinen kysymysten käsittely ja päätösten tekeminen.

Eteenpäin pääsemisen eräänä ehtona on, että voitamme ne vaikeudet, jotka ovat esteenä kollektiivisen työskentelyn ja johtamisen parantamiselle kaikissa piirikomiteoissa. Samalla on lujitettava henkilökohtaisen vastuun merkitystä, joka ei suinkaan ole ristiriidassa edellisen kanssa.

Piirikomiteoiden yhteydet perusjärjestöihin ovat vielä perin heikot. Raporteissa mainitaan, että monilla piireillä on perusjärjestöjä, joissa ei ole piirin keskuksesta käyty kertaakaan vuoden aikana. Johtaminen tapahtuu pääasiassa papereiden avulla. Piirisihteerit ilmoittavat, että asialle ei ole voinut mitään, toimitsijat eivät ennätä joka paikkaan ja piirikomitean jäseniä ei saada liikkeelle. On toisenkinlaisia esimerkkejä: "Aikaisemmin yhteydet olivat heikot, mutta viime aikoina piirikomiteoiden jäseniä ja piirin keskuksen aktiiveja on osallistunut perusjärjestöjen työn ohjaamiseen, ensin yhdessä vahvemman toverin kanssa ja sittemmin jo yksinkin". Kokemus osoittaa siis, että vaikeudet eivät ole voittamattomia, jos työ niiden voittamiseksi on järjestetty oikealla tavalla.

Alueorganisatiosta.

Puolueemme voimakas kasvu ensimmäisinä sodan jälkeisinä vuosina johti piirikomiteoiden ja perusjärjestöjen välisen organisatoorisen suhteen höltymiseen. Yhteyksien ylläpitäminen perusjärjestöihin ja niiden työn johtaminen muodostui ylivoimaiseksi tehtäväksi. Johtotyötä vaikeutti lisäksi koulutettujen ja järjestötyöhön tottuneiden kaadereiden vähäisyys suhteessa puolueen koko jäsenmäärään. Parhaita kaadereita jouduttiin rasittamaan ylenmäärin niissä moninaisissa tehtävissä, jotka silloisessa tilanteessa nousivat vyörynä eteemme. Jouduimme tarrautumaan tilapäisiin järjestelyihin ja sijoituksiin, josta oli seurauksena paljon heikkouksia ja virheitä työssä.

Oli pakko ryhtyä etsimään uusia organisatio- ja työmuotoja tilanteen parantamiseksi. Yhtenä sellaisena organisatiomuotona oli aluejärjestöjen muodostaminen yhdysrenkaaksi perusjärjestöjen ja piirikomiteoiden välille.

Aluejärjestöjen muodostaminen oli siinä tilanteessa oikea ja välttämätön toimenpide. Mutta uudelleen järjestelyä suunniteltaessa olisi pitänyt järjestää erikoiskoulutusta aluekomiteoiden johtaville jäsenille, muodostaa aluejärjestöt huomattavasti pienemmiksi ja turvata niille piirikomiteoiden välitön johto ja tuki. Kun näin ei menetelty, muodostui aluejärjestöjen perustaminen useissa tapauksissa pelkäksi muodolliseksi toimenpiteeksi.

Kun piirikomiteat eivät ole kyenneet tyydyttävästi ratkaisemaan perusjärjestöjen työn henkilökohtaista johtamista, on katsottu välttämättömäksi edelleen kehittää aluekomiteaorganisatiota, mutta uudella tavalla. Helsingissä piirikomitean alaisten aluekomiteoiden työstä suoritetut kokeilut antoivat myönteisiä tuloksia ja hyviä viitteitä siitä, mihin suuntaan tällaista organisatiomuotoa olisi kehitettävä.

Puolueneuvoston kokous teki vuonna 1950 päätöksen aluekomiteoiden perustamisesta niin suuremmissa asutuskeskuksissa kuin maaseudullakin. Toistaiseksi tätä päätöstä on maaseudun kohdalta toteutettu varsin heikosti. Joutuu pakostakin harkitsemaan onko hyväksytty päätös käytäntöön soveltumaton, varsinkin, kun pyrkimyksenämme on henkilökohtaisen ohjauksen soveltaminen mahdollisimman tehokkaasti. Toisaalta kuitenkin ne kokemukset, joita olemme saaneet uuden aluekomiteaorganisation työstä kaupungeissa, puhuvat vahvasti tällaisen organisatiomuodon kehittämisen puolesta.

Maaseudun alueorganisatiomuodoksi on suositeltu Satakunnan piirijärjestön omaksumaa muotoa, joka voitaneen luonnehtia järjestetyn aktiivitoiminnan ja aluekomiteoiden välimuodoksi. Kaupungeissa on aluekomiteoiden kokoonpanoa supistettu ja pyritty saamaan ne mahdollisimman työkykyisiksi. Niin puutteellista kuin aluekomiteoiden työ tähän saakka on vielä ollutkin, on niiden kautta voitu kuitenkin pitää kiinteämpää yhteyttä perusjärjestöihin ja kasvattaa nopeammin uusia kaadereita.

Puolueaktiivista.

Puolueemme toiminnassa on ratkaiseva merkitys sillä, että puolueen johtoelimet ja perusjärjestöt puuttuvat oikealla hetkellä ja oikealla tavalla kaikkiin kysymyksiin, joilla on oleellinen merkitys puoluetyössä ja että puolue kykenee keskittämään samanaikaisesti koko voimansa määrättyjen tehtävien toteuttamiseen. Tässä suhteessa puolueaktiivilla on aivan keskeinen ja ratkaiseva merkityksensä.

IX edustajakokous, samalla kun se totesi, että kuluneiden vuosien aikana on tärkeimpiin asutuskeskuksiin saatu muodostetuksi kiinteä puolueaktiivi, asetti tehtäväksi puolueaktiivin laajentamisen, sen koulutuksen ja ohjauksen parantamisen, sellaisen työnjaon aikaansaamisen, että aktiiville jäisi enemmän aikaa paitsi henkilökohtaiseen työhön työläisten ja talonpoikien parissa, myös opiskeluun.

Koska puolueessamme ilmenee epäselvyyttä aktiivin muodostamisesta ja suunnittelemattomuutta sen käyttöön nähden, on paikallaan puuttua lähemmin tähän kysymykseen.

Puolueaktiivin muodostamisessa on pidettävä lähtökohtana sitä, että se muodostetaan puolueen kehittyneimmistä ja kyvykkäimmistä jäsenistä, siis parhaista puoluetyöntekijöistä. Puolueaktiivin merkitystä ja auktoriteettia on tehtävä määrätietoisesti tunnetuksi koko puolueessa. Siihen kuuluminen on saatava erikoisen tavoittelun kohteeksi, kunniakysymykseksi jäsenistön keskuudessa.

Vaikka olemmekin viime vuosina omistaneet runsaasti huomiota aktiivin järjestämiseen ja sen käyttöön, niin käytäntö osoittaa, että kysymystä ei ole vielä selvitetty yksityiskohtia myöten. Tämä paljastui selvästi ryhtyessämme joitakin aikoja sitten

hankkimaan piirijärjestöiltä tietoja aktiivin lukumäärästä koko puolueaktiivin luetteloimista varten. Osoittautui, että puoluejohdon ohjeet aktiivin järjestämisestä olivat olleet puutteelliset. Piirikomiteoissa ei yleensä ole pidetty erikoista luetteloa puolueaktiivista puhumattakaan siitä, että piirikomiteat olisivat käsitelleet aktiivin kokoonpanoa koskevia kysymyksiä. Yleensä on aktiiviin laskettu kuuluvan poikkeuksetta kaikki luottamustehtävissä olevat puolueen jäsenet. Useimmissa piirijärjestöissä on kuitenkin suoritettu jonkinlainen aktiivin ryhmittely niiden työhön järjestämistä silmälläpitäen. Ryhmittely on tapahtunut pääasiassa työpaikkatyötä ja asuma-alueilla tapahtuvaa toimintaa perustana pitäen. Paikallisaktiiviin on tavallisesti laskettu kaikki paikallisosastojen toimikuntien jäsenet ja ryhmävastaavat. Samaa jakoperustetta on noudatettu työpaikka-aktiivia muodostettaessa.

Keskuskomitean päätöksen mukaan kaikissa piirikomiteoissa tulee suorittaa piirijärjestön puolueaktiivin määritteleminen eli valitseminen. Asian suuren merkityksen huomioon ottaen on piirisihteerien henkilökohtaisesti valvottava aktiiviluettelon laatimista ja esitettävä ne piirikomiteoille. Piirijärjestön puolueaktiivia ei luokitella eri asteisiin, mutta niiden käyttöä, työhön järjestämistä silmälläpitäen luetteloihin merkitään piirikomiteoiden ja aluekomiteoiden jäsenet, toimitsijat ja niiden jaostojen jäsenet, paikallisosastojen puheenjohtajat, parhaimmat ryhmävastaavat, agitaattorit, propagandistit, johtavat kunnallispolitiikan alalla toimivat puolueen jäsenet, joukkojärjestöjen puoluevastaavat, ammatillisten järjestöjen puoluejaostojen vastaavat, työpaikkaosastojen puheenjohtajat ja parhaimmat ryhmävastaavat, työpaikkayhdysmiehet jne. kunkin piirijärjestön rakenteen ja toiminnallisten vaatimusten mukaisesti.

On syytä vielä korostaa, että aktiivia valittaessa on harkittava onko kyseessä oleva puoluetoveri todella aktiivinen työntekijä. Mitään täsmällistä normia ei tässä suhteessa voida asettaa, mutta uskon, että piirikomiteat tulevat löytämään oikean mittapuun. Puolueaktiivista voidaan piirikomitean päätöksellä poistaa sellaiset toverit, jotka syystä tai toisesta ovat passivisoituneet tai ovat muuten kelpaamattomia. Ja toisaalta tietysti aktiivia on määrätietoisesti pyrittävä laajentamaan.

Puolueaktiivi ei sellaisenaan muodosta minkäänlaista rinnakkaisjohtoelintä, mutta oikein järjestettynä se on puoluekomiteoiden luotettavin ja vahvin tuki puoluetyön johtamisessa.

Boleslaw Bierut 60-vuotias

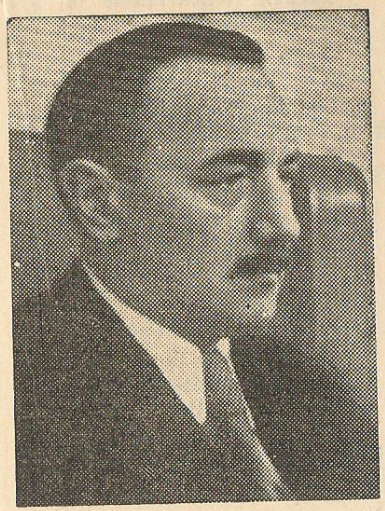

Huhtikuun 18 pnä Puolan tasavallan presidentti, Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen puheenjohtaja Boleslaw Bierut täyttää 60 vuotta. Hän syntyi Lublinissa köyhän maanviljelijän perheessä. Varhaisnuoresta alkaen hän osallistui kansansa taisteluun vapauden ja itsenäisyyden puolesta. Kun Puolan nuoriso v. 1905 järjesti maatakäsittävän koululakon tsaristista herruutta vastaan, osallistui siihen myös nuori Bierut. Myöhemmin hän liittyi Puolan työväenliikkeen vallankumoukselliseen siipeen, osallistui aktiivisesti Puolan itsenäisyyden puolesta taistelevan "Tulevaisuus"-nimisen edistyksellisen järjestön kehittämiseen, johti demokraattisen kasvatuksen puolesta toimivaa yhdistystä ja yhtyi Puolan sosialistisen puolueen vasemmistoon, joka v. 1919 muodosti Puolan Kommunistisen Puolueen.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen, Puolan tultua itsenäiseksi valtioksi, Bierut jatkoi työtään Puolan työtätekevän kansan etujen puolesta, Pilsudskin fasistisen järjestelmän sortoa ja julmaa terroria vastaan. Hänet vangittiin useaan otteeseen ja tuomittiin v. 1922 6 kk. vankeuteen edistyksellisen osuustoimintaliikkeen puolesta julkaisemansa kirjoituksen johdosta. V. 1927 hän siirtyi opiskelemaan ulkomaille, Itävaltaan ja Saksaan. Palattuaan v. 1931 Puolaan hän ryhtyi välittömästi toimimaan Puolan Kommunistisen Puolueen johdossa. V. 1933 hän sai 7 vuoden kuritushuonetuomion fasisminvastaisen toimintansa johdosta. Vankilasta hän vapautui toisen maailmansodan aattona v. 1939.

Sodan alkuviikkoina Bierut osallistui Varsovan puolustukseen natsilaisia maahantunkijoita vastaan. Puolan armeijan kärsittyä tappion ja maan jouduttua saksalaisten miehittäjien käsiin, hän siirtyi joksikin aikaa Minskiin, josta hän kuitenkin myöhemmässä vaiheessa palasi Puolaan, jossa v. 1942 muodostettu maanalaisesti toimiva Puolan Työväenpuolue (PPR) järjesti ja johti kaikkien kansankerrosten vastarintaa nat-

silaisia vastaan. Itse Varsovassa, Puolan raunioitetussa mutta urhoollisesti taistelua jatkavassa pääkaupungissa, Työväenpuolueen toimintaa johti Boleslaw Bierut.

Puolan vapauduttua neuvostoarmeijan ansiosta, Boleslaw Bierut valittiin ensin Puolan kansallisneuvoston puheenjohtajaksi ja demokraattisten voimien saavutettua vaalivoiton tammikuun vaaleissa v. 1947, Puolan työtätekevien joukkojen ensimmäinen eduskunta valitsi hänet saman vuoden helmikuussa yksimielisesti Puolan tasavallan presidentiksi.

Tästä ajasta lähtien Bierutin toiminta keskittyy uuden yhteiskuntajärjestelmän, Puolan työväenluokan johtaman yhteiskunnan rakentamiseen. Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen johdolla aikaisemmin heikosti kehittynyt maa muuttui nopeaa vauhtia uudenaikaiseksi teollisuusmaaksi. Puolan historiassa aikaisemmin tuntemattomalla innostuksella Puolan työtätekevät, työläiset, talonpojat ja henkisen työn tekijät menestyksellisesti suorittivat Puolan kansantalouden jälleenrakentamisen kolmivuotissuunnitelman ja siirtyivät v. 1951 toteuttamaan teollistamisen ja taloudellisen uudestirakentamisen, sosialismin perustan luomisen 6-vuotissuunnitelmaa. Puheessaan Puolan Yhtyneen Työväenpuolueen Keskuskomitean V. täysistunnossa v. 1951 Bierut luonnehti puolueen tehtäviä 6-vuotissuunnitelman yhteydessä seuraavasti:

"Tärkein tehtävämme on syventää työtätekevien joukkojen tietoisuutta siitä, että heidän isänmaallisella itseuhrautuvaisuudellaan jokapäiväisessä työssä suunnitelman täyttämiseksi, tuotantokilpailussa, maamme taloudellisen voiman lujittamiseksi on oltava myös syvä kansainvälinen sisältö, joka lujittaa yhteyttämme kaikkiin niihin, jotka taistelevat rauhan ja sosialismin voiton puolesta, lujittaa ystävyyttämme suuren neuvostokansan — maailman rauhan, edistyksen, demokratian ja sosialismin leirin voiman kanssa. Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen vaikutus ja arvovalta tulee kasvamaan taistelussa kaikkia sen suuntauksen vääristely-yrityksiä vastaan poliittisessa ja taloudellisessa elämässämme, sen saavutukset tulevat olemaan sitä suuremmat mitä syvempi on sen aatteellinen sisältö, mitä voimakkaammin siinä sykkii proletaarisen kansainvälisyyden valtimo, josta esimerkin koko työväenliikkeelle antaa NKP (b):n urhoollinen historia ja sen johtaja toveri Stalin".

Suurella luottamuksella ja ylpeällä ilolla Puolan kansa Yhdistyneen Työväenpuolueensa ja sen puheenjohtajan, maansa presidentin Boleslaw Bierutin johdolla kulkee kohti valoisaa tulevaisuutta, kohti sosialismia.

Teorian kysymyksiä

T. Lehen: LUENTOJA VALTIOSTA

IV. Porvarillinen valtio on vähemmistödiktatuuria

PÄÄOMAN MAJESTEETTI

Sosialismin vastustajat leimaavat mielellään Neuvostoliiton ja kansandemokraattiset valtiot "vähemmistödiktatuureiksi". Emme voi pyytää heille anteeksiantoa sen perusteella, etteivät he tiedä, mitä tekevät. Olemme tässä tekemisissä tietoisten valehtelijain kanssa.

Me sitävastoin pystymme täysin sitovasti todistamaan, että kapitalistiluokan valta on vähemmistödiktatuuria. Emme puhu niistä fasistisen järjestelmän maista, jotka eräät porvarillisetkin valtiotieteilijät ovat valmiit — asianomaisten fyyrereiden kukistuttua ja kuoltua — laskemaan "diktatuurimaiden" joukkoon. Ei, tarkastelemme yksinomaan sitä, miten kapitalistiluokka toteuttaa vähemmistödiktatuuriaan kaikkein demokraattisimmiksi kehutuissa maissa.

"Rahalla saa ja hevosella pääsee". Tämä taatusti suomalainen sananlasku pätee myöskin valtioon nähden. Kenelle kuuluu taloudellinen valta, hän valjastaa valtion "hevosekseen". Jos haluamme tietää, kenen käsissä todellinen valtiovalta kussakin maassa on, on meidän ensi työksemme kysyttävä, kuka hallitsee pankkeja, kuka omistaa maan, metsät, vedet ja suurtuotantolaitokset. Talouselämän ratkaisevien avainasemien omistajat ovat myöskin valtion ja siihen mahdollisesti kuuluvan demokratian omistajia. Todellista kansanvaltaa voi olla vain siellä, missä taloudellinen valta kuuluu kansalle, yhteiskunnalle.

Tämän silminnähtävän totuuden voi kieltää vain joku Unto Varjonen, joka v. 1946 kirjoitti "Sosialistiseen Aikakauslehteen", että "kysymys siitä, kenelle kulloinkin kussakin maassa kuuluu pääoma, on aivan epäolennainen". Ei vain porvarillisen valtiotieteen klassikko Jellinek, vaan myöskin "kolmannen tien" pääprofeetta Röpke myöntävät valtiovallan ratkaisevan riippuvuuden taloudellisesta vallasta. Sellainenkin "puhtaan demokratian"

apostoli kuin ruotsalainen professori **Herbert Tingsten,** joka on paljon huvittanut suomalaistakin yleisöä "jossain määrin"-järkeilyllään, myöntää teoksessaan "Demokratian ongelmia", että "taloudellinen valta antaa jossain määrin poliittista valtaa", että demokratian edellyttämä "arvonyhteisyys" eli tasa-arvoisuus on kapitalistisen yksityisomistuksen vallitessa "jossain määrin kuviteltua" ja että koulutkin "jossain määrin palvelevat olemassaolevan järjestyksen etuja". Tuo on kaikki totta — jossain määrin. Koko totuuden on sanonut Lenin:

"Te sanotte valtiotanne vapaaksi, mutta todellisuudessa, niin kauan kuin yksityisomistus on olemassa, ei teidän valtionne, vaikka se olisi demokraattinen tasavalta, ole mitään muuta kuin kone kapitalistien käsissä työläisten sortamiseksi, ja mitä vapaampi valtio on, sitä selvemmin tämä ilmenee. Esimerkkejä siitä ovat Sveitsi Euroopassa ja Amerikan Yhdysvallat Amerikassa. Pääoma ei hallitse missään niin kyynillisesti ja säälimättömästi . . . Kaikki työläisten yritykset saavuttaa edes jonkin verran tuntuvaa asemansa parantamista otetaan viipymättä vastaan kansalaissodalla . . . Eikä tämä työväenliikkeen tukahduttaminen tapahdu missään sellaisella säälimättömällä raivolla kuin Sveitsissä ja Amerikassa eikä pääoman vaikutus parlamentissa ilmene missään niin voimakkaana kuin juuri täällä. Pääoman mahti on kaikki kaikessa, mutta parlamentti, vaalit, ne ovat marionetteja, nukkeja . . ." (Lenin: Valtiosta, s. 18 suom. painos).

Mutta ehkäpä nämä Leninin vuonna 1919 lausumat ajatukset eivät pidäkään enää paikkaansa nykysuomalaisen "pakkodemokratian" oloissa. Katsotaan!

KAHDENKYMMENEN KAPITALISTIPERHEEN VALTA

Ei tarvitse ryhtyä todistelemaan sitä kiistatonta tosiasiaa, että ratkaiseva **taloudellinen** valta Suomessa kuuluu hyvin suppealle suuromistajien piirille, "kahdellekymmenelle perheelle". Jokainen ympärilleen katseleva ihminen voi vaivatta havaita, että pikkukapitalistit ovat suurkapitalistien armoilla, ja että kaikki muutkin yhteiskuntakerrokset ovat heistä taloudellisesti riippuvaisia. Meidän onkin tarkasteltava vain sitä, miten tämä kiistaton taloudellinen määräysvalta ulottuu poliittiselle alalle, miten se tekee kourallisesta suurkapitalisteja valtionkin omistajia.

Varsin mielenkiintoista on seurata, miten suurkapitalistit taloudellisen mahtinsa nojalla alistavat sivistyneistön laajat kerrokset poliittiseen vaikutusvaltaansa. Sormella osoitettavissa on, että mitä välittömämmin keskiluokkaan kuuluvat henkilöt ovat kapitalistien palveluksessa, sitä suurempi on heidän poliittinen riippuvaisuutensa näistä. Suomen teollisuuskeskuksissa on yleisenä sääntönä, että insinöörit ja mestarit äänestävät kokoomusta. Olisi erittäin mielenkiintoista saada kerätyksi tilastoa siitä, mitkä keskiluokan kerrokset uskaltavat osoittaa edes sen verran itsenäisyyttä, että kirjoittavat nimensä rauhan turvaamista tarkoittaviin vetoomuksiin. Mutta ilman tällaista tilastoakin on selvästi nähtävissä, että näiden henkilöiden joukossa on vähiten suurten tehtaiden insinöörejä ja mestareita, yksityisten suurliikkeiden palveluksessa olevia virkailijoita ja valtion virkamiehiä, aniharva pappi eikä tiettävästi ainoatakaan upseeria. Enimmät ovat vapaiden ammattien harjoittajia, pienliikkeiden omistajia, lääkäreitä, taiteilijoita, opettajia jne., yleensä sellaisilla aloilla työskenteleviä henkilöitä, joilla suurpääoman välitön taloudellinen painostus ja sen mukana ehdottomasti kulkeva poliittinen mielipideterrori vähiten tuntuvat.

Siitä, kuinka suurpääoma pyrkii ja onnistuukin suoranaisella taloudellisella painostuksellaan, työstä erottamisen uhalla ja muilla työmaaterrorin muodoilla vaikuttamaan poliittisesti laajoihin työläisjoukkoihin, voitaisiin esittää tosiasioita loputtomasti. Painostus ja terrori ei suinkaan rajoitu työpaikan piiriin, vaan seuraa työläisten kintereillä työpaikan ulkopuolellekin. Tunnemme kuinka paljon tahansa tapauksia, jolloin työmies ei uskalla tilata kotiinsa työväenlehteä työnantajan tai muun mahtimiehen kostotoimenpiteiden pelosta. Poliittinen mielipideterrori ulotetaan hänen vaimoonsa jopa lapsiinsakin. "Mitäs sanot, kun isäsi pannaan tehtaasta pois?" Näin pelotteli kansakoulun opettajatar meitä työläislapsia, joiden omaisten tiedettiin osallistuvan työväenjärjestöjen toimintaan. Saimme alituisesti tuntea olevamme tehtaanherrojen armosta riippuvien orjien kakaroita. Nyttemmin lienevät peloittelun ulkonaiset muodot jonkin verran sievistyneet, mutta oleellista muutosta ei näy tapahtuneen.

Suurpääoman välitön taloudellinen vaikutus poliittiseen elämään ei esiinny vain kiristyksenä ja painostuksena, ei vain työmaaterrorina ja muuna mielipidevainona, se ilmenee myöskin **lahjomisena.** Työväenluokan rivien hajoittaminen on meidän päivinämme kapitalistisen järjestelmän pystyssäpysymisen välttämätön ehto. Siksi kuuluukin asiaan, että lahjuksilla muistetaan ensi sijassa niitä, jotka hajoittavat työläisten yhteistä rintamaa ja lietsovat eripuraisuuttta työläisten keskuuteen. Ei ole suinkaan välttämätöntä, että nämä työväenliikkeen yhtenäisyyden viholliset saavat lahjuksensa suoraan käteisellä jonkin suurkapitalistin omasta kassasta. Suomalainen porvari on niin etevä, että osaa maksattaa lahjuksensakin veronmaksajien taskusta. Tällaisen lahjomisen näkyvin muoto on hyvätuloisten virkapaikkojen jakeleminen oikeistososialidemokraattisille puoluepampuille. Sitä harjoitetaan niin runsaskätisesti,

että se on herättänyt närkästystä epäpoliittisesti ajattelevissa sivistyneistönpiireissäkin, kun todetaan, että monet virat luiskahtavat ohi puoluepampuille, joilta puuttuvat vaaditut muodolliset pätevyysehdot. Nuo närkästyneet ihmiset eivät ole tehneet itselleen selväksi sitä, että tärkein pätevyys, jota kapitalistien hallitsema valtio virkamiehiltään vaatii, on pätevyys työväenluokan kurissapitämiseen ja sen rivien hajoittamiseen. Muodolliset pätevyysehdot saavat väistyä tämän "korkeamman" valtiollisen näkökohdan edestä.

EDUSKUNTA JA HALLITUS VÄHEMMISTÖDIKTATUURIN ELIMIÄ

Tunnettu politikoitsija Karl-August Fagerholm tuli lausuneeksi julki suuren valtio-opillisen totuuden, kun hän vuoden 1951 vaalien edellä ilmestyneessä sosialidemokraattisen puolueen vaalijulkaisussa "Kansamme koti" kirjoitti:

"Kansalla on valta vain vaalipäivinä, kahtena päivänä joka kolmas vuosi".

Tuota kirjoittaessaan herra Fagerholmilla ei luultavasti ollut aavistusta siitä, kuinka purevasti, mutta totuudenmukaisesti hän tuli luonnehtineeksi porvarillisen parlamentarismin **epäkansanvaltaisuutta.** Herra Fagerholm tuli epähuomiossa yhtyneeksi Karl Marxiin, joka teoksessaan "Kansalaissota Ranskassa" sanoi parlamenttivaalien merkitsevän sitä, että

"kerran kolmessa tai kuudessa vuodessa ratkaistiin, kuka hallitsevan luokan jäsen oli parlamentissa edustava ja polkeva (verund zertreten)* kansaa."

*) Marxin ytimekäs sanonta "ver- und zertreten" muodostuu sanoista: vertreten = edustaa, zertreten = polkea.

Meidän nykyisiä olojamme ajateltaessa voisi Marxin lausunto antaa aihetta korkeintaan sellaiseen reunahuomautukseen, että eiväthän kaikki Suomen eduskunnan jäsenet ole hallitsevan luokan jäseniä ja että onhan siellä sentään kymmenittäin todellisia työtätekevienkin kansankerrosten edustajia.

Niin totta kuin tuo kaikki onkin, se ei muuta miksikään asian ydintä, nimittäin sitä, että parlamentti porvarillisessa yhteiskunnassa on eräs kapitalistiluokan vähemmistödiktatuurin elimiä, ja että viime kädessä on kuin onkin kysymys siitä, "kuka hallitsevan luokan jäsen saa edustaa ja polkea kansaa". Mikäli voimasuhteet parlamentissa muodostuvat sellaisiksi, että se ei pysty tätä "edustus- ja polkemis"-tehtäväänsä kapitalistiluokkaa tyydyttävällä tavalla täyttämään, silloin uhataan käyttää ja käytetään "toisenlaisia keinoja", kuten oman maamme eduskunnan historiasta mainiosti tiedämme.

Mutta nämä "toisenlaisia keinoja" varten ylläpidettävät valtion elimet — armeija, poliisi, tuomioistuimet ja vankilat — ovat, kuten edellä olemme jo todenneet, yksinomaan hallitsevan kapitalistiluokan jäsenten tai sen uskottujen käsissä. Ja näihin mahtaviin laitoksiin verrattuna on parlamentti vain nimensä mukainen puhumalaitos.

"Katsokaa mitä parlamentaarista maata tahansa, Amerikasta Sveitsiin, Ranskasta Englantiin ja Norjaan jne. saakka; todellinen "valtiollinen" työ tehdään kulissien takana, ja sen suorittavat departementit, kansliat, esikunnat. Parlamentissa vain jaaritellaan erikoisessa 'yksinkertaisen kansan' pettämistarkoituksessa" (Lenin: Valtio ja vallankumous, sivu 45, suom.).

Se, mitä edellä on sanottu parlamentista, koskee kaikessa oleellisessa myöskin hallituksia, ministereitä. Kapitalistisen järjestelmän ylistäjät yrittävät — paremman kehumisen aiheen puutteessa — ratsastaa sillä seikalla, että täällä "demokratian maissa" vaihtuvat hallitukset useammin kuin siellä sosialistisissa "diktatuurimaissa". Esiratsastajana näyttää toimivan ennen mainittu **Alf Ross,** joka sanoo:

"Lopultahan oleellisin ero demokratian ja diktatuurin välillä on se, että demokratiassa kansalla on mahdollisuus erottaa hallitus" (Miksi demokratia?, sivu 234 suom.).

Tässäkin meitä koetetaan estää näkemästä pintaa syvemmälle. Meidän pitäisi hurrata kapitalistisen valtion demokraattisuudelle sen perusteella, että näemme ministerien tulevan ja menevän, Tuppuraisen istuutuvan ministerituolille Tappuraisen sijaan. Mutta me emme saisi nähdä sitä monin verroin oleellisempaa seikkaa, että "uusi" ministeri Tuppurainen kuuluu, ellei nyt aivan samaan puolueeseen kuin hänen edeltäjänsä Tappurainen, niin ainakin samaan kapitalistisen riistojärjestelmän pönkittäjien leiriin. Meidän ei pitäisi kiinnittää huomiota siihen, että "uudet" ministerit saavat automaattisesti "alaisikseen" samat vanhat kasvot, samat kansliapäälliköt, esittelijät, pääjohtajat, samat kenraalit ja poliisipäälliköt, samat tuomarit ja muut virkamiehet, jotka olivat "palvelleet" edellistäkin hallitusta. Kuka todellisuudessa ketä johtaa ja hallitsee, ministerikö vakinaista virkamiestä vaiko päinvastoin, siitä päästään helposti selville pienen pistokokeen avulla. Koettakaapas mennä tosissanne vakuuttelemaan jollekin Suomen armeijan kenraalille, että se on puolustusministeri Emil Skog, joka todellisuudessa johtaa maamme sotalaitosta, eikä niin, että Emil Skog tekee sitä, mitä kenraalit suvaitsevat hänellä teettää!

Parlamentista voidaan vielä sanoa, että kansalla on mahdollisuus lähettää sinne mieleisiään henkilöitä. Mutta kansalla ei ole mitään sanomista korkeimpien virkamiesten, kenraalien, poliisipäälliköiden, tuomareiden ja vankilanjohtajien asettamisessa, ei edes "vaalipäivinä, kahtena päi-

vänä kolmessa vuodessa". Heidät nimitetään virkoihinsa, he ovat erottamattomia, "elinkautisia". Ja tämän koskemattoman, pyhän ja kaikkivaltiaan virkakoneiston käsissä ovat todelliset hallitusohjakset ja "remmit".

Virkavalta, byrokratia, edustaa meidän maassamme, samoinkuin kaikissa porvarillisen demokratian maissa, varsinaista valtiota. Parlamentti ja sille muodollisesti vastuunalainen hallitus ovat tuon koneiston lisäkkeitä ja koristuksia. Ken hallitsee virkakoneiston, hän hallitsee valtiota. Ja että virkakoneisto meidän maassamme on hyvin pienilukuisen, mutta taloudellisen mahtinsa kaikkivoipaisuudella maata hallitsevan suurriistäjäjoukkion ehdottomassa käskyvallassa, se on jo todistettu.

Samalla on tullut todistetuksi se väitteemme, että nykyinen Suomen valtio on **vähemmistödiktatuuria.** Ken tätä vielä epäilee, palauttakoon mieliinsä vaikkapa vain sen tosiasian, että elokuussa vuonna 1949 syntyi Kemissä palkkataistelu **kolmentuhannen** työläisen ja **yhden ainoan** suurkapitalistin välillä. Kenen puolelle valtiovalta pamppuineen ja konepistooleineen tässä taistelussa asettui, se tiedetään.

Se, että pienen riistäjäjoukon vähemmistödiktatuuria yritetään sokeroida "demokraattisilla" fraaseilla, kuuluu tietenkin asiaan. Tällaisista fraaseista ei ollut puutetta Neuvostoliittoa vastaan käytyjen sotienkaan aikana. Mutta **mikä arvo** näille fraaseille on annettava, siitä lausui SAKn vt. puheenjohtaja **Erkki Härmä** seuraavat selvät ja suorat totuuden sanat Pariisin ammattiyhdistyskongressissa vuonna 1945 pitämässään puheessa:

"Pieni edesvastuuton klikki oli eduskuntaa kuulematta ja suurinta osaa hallituksestakin harhaan johtaen yhdistänyt maan Saksan natsien rikolliseen sotapolitiikkaan yhdistyneitä kansoja vastaan. Koko sodan ajan ylläpidettiin tarkoituksellista pimennystä niin, ettei kaikilla johtavilla paikoilla olevista — varsinaisesta kansasta puhumattakaan — ollut tietoa sen sodan luonteesta ja tarkoituksesta, johon maa edesvastuuttomasti oli syösty."

Tämä Erkki Härmän puhe on julkaistu Palkkatyöläisessä n:o 41 vuonna 1945.

Huomautettakoon ohimennen, että totuus pysyy totuutena siinäkin tapauksessa, vaikka **maaherra** Erkki Härmä ei sattuisikaan olemaan yhtä mieltä **muurari** Erkki Härmän kanssa.

Erkki Härmä puhuu "pienestä edesvastuuttomasta klikistä", joka yhdisti maamme "rikolliseen sotapolitiikkaan". Sotien jälkeen on maassamme tapahtunut eräitä muutoksia kansanvaltaiseen suuntaan. Mutta kapitalistiluokan vähemmistödiktatuuri on pysynyt vähemmistödiktatuurina. Kuka muu kuin "pieni edesvastuuton klikki" voi usuttaa valtion pamppu- ja konepistoolimiehet oman maansa työläisiä vastaan?

KANSANJOUKKOJEN SULKEMINEN DEMOKRATIAN ULKOPUOLELLE

Tiedämme varsin hyvin, että Erkki Härmän mainitseman "pienen edesvastuuttoman klikin" ei läheskään aina tarvitse tehdä kansan etuja vahingoittavia ratkaisujaan "eduskuntaa kuulematta ja suurinta osaa hallituksestakin harhaan johtaen". Saamme jatkuvasti kokea, että kansaneduskunta, sen enemmistö, antaa siunauksensa ja laillisen vahvistuksensa työtätekevää väestöä, kansan valtavaa enemmistöä, vastaan tähdätyille häikäilemättömille kuristuslaeille. Miten se on mahdollista? Valitaanhan kansanedustajat yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella, ja kaiken lisäksi vielä salaisella äänestyksellä. Jokaisella äänestäjällä on oikeus äänestää eduskuntaan mieleistään puoluetta ja mieleistään henkilöä. Äänioikeuden rajoitukset ovat nykyisin "pakkodemokratian" vallitessa varsin pienet. Eikö eduskunnan enemmistö näissä oloissa siis muodostu kansan enemmistön tahdon mukaiseksi?

Tässäkin kysymyksessä meitä auttaa pääsemään oikeille jäljille edellä lainailtu Erkki Härmän selvä ja suora puhe. Hän näet mainitsi siitä **„tarkoituksellisesta pimennyksestä"**, joka hänen todistuksensa mukaan sodan aikana meni niin pitkälle, "ettei kaikilla johtavilla paikoilla olevista — varsinaisesta kansasta puhumattakaan — ollut tietoa sen sodan luonteesta ja tarkoituksesta, johon maa edesvastuuttomasti oli syösty". Oikein, muurari Härmä! Suurriistäjien "pienen edesvastuuttoman klikin" valta ei perustu vain riistoon ja väkivaltaan, se perustuu myöskin tarkoitukselliseen pimennykseen, kansanjoukkojen harhaanjohtamiseen ja henkiseen orjuuttamiseen, suurisuuntaiseen ja järjestelmälliseen poliittiseen huijaukseen.

Tuota tarkoituksellista pimennystä tarvitaan mahdollisimman laajojen kansanjoukkojen syrjäyttämiseen demokratiasta, niiden sulkemiseen demokratian ulkopuolelle. Vanhan ajan demokraattisissa orjavaltioissa joukkojen syrjäyttäminen demokratiasta järjestettiin hyvin suorasukaisesti: orjille ei annettu muodollisiakaan demokraattisia oikeuksia. Nämä kuuluivat yksinomaan orjanomistajille. Nykyajan palkkaorjat sensijaan nauttivat muodollisia kansalaisoikeuksia. Tämä on tehnyt joukkojen sulkemisen demokratian ulkopuolelle monimutkaisemmaksi, mutta ei mahdottomaksi. Kapitalistiluokalla on käytettävissään tuhansia keinoja, joilla se pystyy — niin kauan kuin se yleensä pystyy hallitsemaan — estämään laajoja työläis-, pienviljelijä- ja sivistyneistökerroksia käyttämästä demokraattisia oikeuksia omaksi

hyväkseen, oman luokkansa hyväksi. On mielestäni syytä tarkastella eräitä "aatteellisen" pimitystyön muotoja.

"PORVARILLISEN SANOMALEHTIVALHEEN RANKKI"

Otsikossa olevat siivekkäät sanat on lainattu Leniniltä. Vastatessaan Kautskyn, Scheidemannin ym. väitteisiin, että monarkian kukistuttua Saksassa ja Itävallassa vuonna 1918 kansa oli muka saanut täydelliset demokraattiset oikeudet, kokoontumis- ja painovapauden, hän kirjoitti:

"Se on valhe, sillä **todellisuudessa** kapitalisti, riistäjät, tilanherrat ja keinottelijat pitävät hallussaan 9/10 parhaista kokousten pitoon soveltuvista rakennuksista, 9/10 paperivarastoista ja kirjapainoista. Työläinen kaupungissa, muonamies ja päiväläinen maalla ovat **todellisuudessa** syrjäytetyt demokratiasta ... Nykyinen "kokoontumis- ja painovapaus" Saksan "demokratiassa" (porvarillis-demokraattisessa) tasavallassa on valhetta ja ulkokultaisuutta, sillä **todellisuudessa** se on **pohattojen vapautta** ostaa ja lahjoa lehdistöä, **pohattojen vapautta** juottaa kansalle porvarillisen sanomalehtivalheen rankkia" (Lenin: "Demokratiasta ja diktatuurista". Kirj. joulukuussa 1918).

"Porvarillisen sanomalehtivalheen rankkia" eivät nyky-Suomessa juota kansalle ainoastaan varsinaisten porvaripuolueiden äänenkannattajat, sitä tarjoilee myöskin koko tannerilainen lehdistö. Sitä anniskellaan valtion monopolin voimalla Yleisradion uutis- ym. lähetyksissä. Eivätkä valtiokirkon papitkaan halua jäädä Pekkaa pahemmiksi, vaan käyttävät uskonnollista lehdistöä mm. sellaisen väärän todistuksen esittämiseen, että kansandemokratian maissa vainotaan uskovaisia ja pappeja heidän uskontonsa vuoksi. Samaa valheen rankkia taritaan kansalle lukemattomien kuva- ja ajanvietelehtien, jos jonkinlaisten valittujen palojen, aatamien ja herrojen eevojen palstoilla, kaikenlaisten "tietokirjojen" ja romaanien sivuilla. Amerikkalaiset sota-, gangsteri- ja hurmurielokuvat puhaltavat samaan hiileen. Porvarillinen valhepropaganda työntää saastaiset lonkeronsa korkea- ja oppikoulujen, jopa kansakoulujenkin opetukseen.

Tämän kaiken huomioon ottaen on myönnettävä, että porvarillisen pimityspropagandan määrällinen ylivoima työväen ja yleensä edistyksellisten ainesten käytettävissä oleviin mahdollisuuksiin verraten on Suomessa nykyisin monin verroin suurempi kuin Leninin mainitsemassa esimerkissä. Ei sovi lainkaan ihmetellä sitä, että niin monen edellä mainitun muurarin kaltaisen ihmisen silmät avautuivat vasta viime sodan jälkeen näkemään, että se **hitleriläinen** sotapolitiikka, jota "pieni edesvastuuton klikki" oli jo monta pitkää vuotta sitä ennen ajanut, **oli rikollista.** Toivokaamme vain, heidän omaa parastaan ajatellen, että he vahingosta viisastuneina pystyisivät vastedes paremmin vastustamaan "porvarillisen sanomalehtivalheen rankin" tylsistävää vaikutusta ja huomaisivat, että se **amerikkalainen** sotapolitiikka, jonka uhriksi "pieni edesvastuuton klikki" haluaa kansamme tällä kertaa syöstä, on **vähintään yhtä rikollista.**

En yhtyisi siihen väitteeseen, että Suomen kansalla on "huono viinapää". Porvarillisen sanomalehtivalheen rankki ei kihoa kansamme päähän läheskään niin väkevästi kuin ylimmäiset rankinkeittäjät toivoisivat. Jos porvarillisen valhepropagandan teho vastaisi sen musertavaa määrällistä ylivoimaa, olisi vähintään 99 prosenttia meistä jo aikoja päiviä seisonut Virasojalla nyrkki sojossa huutamassa kirousta ja kuolemaa Neuvostoliitolle tahi vetänyt miekkansa ulos tupestaan lähteäkseen "vapauttamaan" Puolaa, Tshekkoslovakiaa ja muita kansandemokratian maita. Mutta niinhän ei ole käynyt, vaan sensijaan voimme todeta kansamme suuren enemmistön vilpittömän rauhantahdon, mikä ilmenee mm. rauhanpuolustajien liikkeen suurenmoisissa saavutuksissa.

Taantumukselliset propagandaveijarit luulevat pelaavansa hyvinkin taitavaa peliä piiloutuessaan amerikkalaisten ja englantilaisten tietotoimistojen ja muiden ulkomaisten propagandakeskusten leveän selän taakse ja esittäessään törkynsä "vapaana uutispalveluna". Nuo tomppelit eivät huomaa, että moisella menettelyllään he tulevat vain korostaneeksi omaa raukkamaisuuttaan ja luihuuttaan.

Emme tietenkään saa väheksyä taantumuksellisen pimityspropagandan merkitystä. Se on vasta osoittanut olevansa kykenemätön tekemään kansamme enemmistöstä sotahulluja, mutta se on vielä kyllin tehokasta johtamaan suurta osaa kansasta harhaan sen monissa mitä tärkeimmissä elinkysymyksissä ja siten pidättämään näitä joukkoja käyttämästä demokraattisia oikeuksia omaksi hyväkseen. Se on yhä vieläkin kapitalistiluokan vähemmistödiktatuurin vahvimpia pönkkiä.

"NUKKUVIEN PUOLUE"

Meidän maassamme, samoinkuin kaikissa muissakin kapitalistisissa maissa, on suuri joukko ihmisiä, jotka tuntevat jonkinlaista vastenmielisyyttä politiikkaa kohtaan. On säyseitä, kilttejä "maan hiljaisia", jotka kammovat kaikenlaista taistelua ja riitaa. On uskovaisia, joiden mielestä kaikki maallinen on turhuutta. On nautiskelijoita, jotka haluavat "ottaa ilon irti elämästä" ja vähät välittävät kaikesta muusta, "oman onnensa seppiä", jotka ovat tyytyväisiä saavuttamaansa aineelliseen hyvinvointiin, perhe-

onneen ja muuhun sellaiseen ja joilta ei senvuoksi riitä harrastusta yhteiskunnallisiin kysymyksiin. On vihdoin suuri määrä "eteensä katsovaa", varovaista väkeä, joka pitää viisaimpana pysytellä syrjässä ja "seurata tilanteen kehitystä". Oman määrällisesti suuren ryhmänsä näiden politiikkaa vieroksuvien ihmisten joukossa muodostavat takapajuiset työläiset, joista Lenin sanoo:

"Kapitalistisen riiston ehtojen vuoksi pysyvät nykyajan palkkaorjat siinä määrin puutteen ja kurjuuden polkemina, että heitä "ei demokratia liikuta", heitä "ei politiikka liikuta", ja että tapahtumain kulkiessa tavallista, rauhallista kulkuaan väestön enemmistö on syrjäytetty osanotosta yhteiskunnallis-poliittiseen elämään" (Valtio ja vallankumous sivu 79 suom.).

Näistä erilaisista aineksista muodostuukin sitten tuo paljon puhuttu "nukkuvien puolue" eli "suo", jolla porvarillinen propaganda niin usein kerskailee, ollen näkevinään suurten äänestäjäjoukkojen poisjäämisessä vaaliuurnilta hyvinkin vakuuttavan todistuksen kapitalistisen valtion "demokraattisuudesta". Kerskailu on todellista aihetta vain sikäli, että "nukkuvien puolue" itse asiassa tukee hallitsevan luokan politiikkaa passiivisuudellaan ja piittaamattomuudellaan yhteiskunnallisista asioista. Huomattavaa on, että "nukkuvien puolueen" valtava enemmistö kuuluu **työtätekeviin kansankerroksiin.** Porvarillinen propaganda yrittää tietenkin parhaansa mukaan tehdä näistä nukkuvista pieneläjistä **unissakävijöitä,** jotka äänestäisivät suurriistäjien asialla kulkevia puolueita ja esiintyisivät siten aktiivisestikin omia elinetujaan vastaan. Mutta jo rauhallista vanhurskaankin unta vetelevä suurilukuinen "nukkuvien puolue" pönkittää kapitalistiluokan vähemmistödiktatuuria, sillä se merkitsee laajojen joukkojen **sulkemista demokratian ulkopuolelle.** Äänestäköön työläinen tai muu pieneläjä porvariston asialla kulkevia puolueita tai jääköön pois vaaliuurnilta, kummassakin tapauksessa hän jättää käyttämättä porvarillisen valtion suomia demokraattisia oikeuksia **omaksi hyväkseen.** Ja tässä on asian ydin.

Kaiken tämän huomioon ottaen ymmärrämme, mikä "vitsi" siinä on, kun suurporvariston hyväksi harjoitettu poliittinen propaganda niin mielellään maastoutuu "epäpoliittisuuden", "puolueista riippumattomuuden", "vapaan uutispalvelun", "koko kansan" parasta tarkoittavan lähimmäisenrakkauden ja hyväntekeväisyyden, valistuksen, viihdytyksen ja huvituksen, jopa lastensuojelunkin savuverhoon. Itse kokoomuspuoluekin esiintyy "koko kansan" asiaa ajavana "aatepuolueena", eikä uskalla reippaasti tunnustaa väriä ja kakistelematta sanoa olevansa se mikä on: suurkapitalistien ja suurmaanomistajien luokkapuolue. Ymmärrämme myöskin erittäin hyvin ne ojennukset ja herrannuhteet, joita

eräät liian näkyvästi ja räikeästi politikoimaan innostuneet pappismiehet ovat saaneet porvariston omasta leiristä. Suurporvaristo vaatii tällaisina "normaali"-aikoina valtionkirkkonsa papeilta joustavampaa, "epäpoliittisempaa", niin sanoakseni papillisempaa ja hurskaampaa menettelyä kirkon vaikutuksen alaisina olevien työtätekevien joukkojen huomion johtamiseksi pois "maallisista" asioista, ts. oikeuksiensa puolustamisesta.

Siitä, millaisiin poliittisiin päämääriin "epäpoliittisuuden" ja "politiikan vastustamisen" saarnaamisella todellisuudessa pyritään, ovat Suomen oikeistososialidemokraattiset johtomiehet antaneet kenties kaikkein havainnollisimman todistuksen. He huutavat: "Politiikka pois ammattiyhdistysliikkeestä!" Mitä he tällä tarkoittavat, sen he ovat tulleet korkeimman omakätisesti paljastaneeksi mm. virallisessa ohjelmakirjasessaan "Sosialidemokratian tie". Tämän kirjasen sivulla 98 on painettu mustalla valkoiselle:

". . Ammatillinen liike on osa demokraattista liikettä vain siinä tapauksessa, että se ainakin suurin piirtein noudattaa sosialidemokratian yleistä linjaa. Jos ammattiyhdistysliike "politisoidaan" sillä tavoin, että siitä tulee esim. syndikalistien tai kommunististen puolueitten apujärjestö, se myös menettää alkuperäisen tarkoituksensa".

Siis: alas politiikka — eläköön politiikka! Ei saa politikoida "sillä tavoin", pitää politisoida "tällä tavoin"! Kun kommunistit työskentelevät ammatillisessa liikkeessä, niin se on politiikkaa, mutta kun "ainakin suurin piirtein" noudatetaan sosialidemokraattista linjaa, niin se ei ole politiikkaa, vaan "demokraattista liikettä". Oo, kuinka selkeää ja johdonmukaista "politiikan vastustamista"!

Kun sanotaan, että "armeija ei saa politikoida", niin se on vain "valtioviisas" ulkokultainen fraasi, jolla ei tarkoiteta mitään muuta kuin sitä, että armeijan piirissä on kansalaisoikeudet yhdellä ainoalla poliittisella ajatussuunnalla — meillä Suomessa lähinnä kokoomuslais-mannerheimiläisellä. Kun tannerilaiset puoluepukarit huutavat, että "pois politiikka ammattiyhdistysliikkeestä", niin he tarkoittavat ammattiyhdistysliikkeen natsilais- ja amerikkalaismallista **poliittista yhdensuuntaistamista,** ammattiyhdistysliikkeen muuttamista kasarmiksi. Leimatessaan oman, suurkapitalistien etuja palvelevan politiikkansa vastustajat "politiikkamiehiksi", oikeistososialidemokraattiset ammattipolitikoitsijat pyrkivät ja vielä toistaiseksi onnistuvatkin käyttämään hyväkseen monien työläisten ennakko- ja epäluuloisuutta politiikkaa kohtaan ja sitä tietä saamaan heidät suhtautumaan välinpitämättömästi valtiollisten oikeuksiensa puolustamiseen ja käyttämiseen nähden. Tällä tavoin oikeistososialidemokratian johtajat kanta-

vat kortensa yhteiseen kekoon — kapitalistiluokan vähemmistödiktatuurin pönkittämiseen, saaden tästä hyvästä suurkapitalisteilta päänsilitystä ja tunnustusta "isänmaallisuudestaan".

TIEDE VÄHEMMISTÖDIKTATUURIN PALVELUKSESSA

Siitä, kuinka tiede, kirjallisuus ja taide on kapitalistisen yhteiskunnan oloissa valjastettu riistäjäluokkien etupyyteiden palvelukseen, olisi paljonkin konkreettista sanottavaa. Teoksessani "Työväenluokan maailmankatsomus" olen omalta kohdaltani tehnyt yrityksen näiden seikkojen valottamiseen erikoisesti filosofian ja kirjallisuuden kohdalta. Olen maininnut myöskin esimerkin siitä, kuinka politiikasta niinkin etäällä olevalla alalla kuin kansanrunouden tutkimuksessa ovat teoriat saaneet luvan vaihdella tämän tästä — kapitalistiluokan kulloistenkin suurpoliittisten näkökohtien ja tavoitteiden mukaan.

Kun tätä tapahtuu kuivassa puussa, niin mitä sitten tuoreessa. Kerrassaan häikäilemätöntä on se **historianvääre**nnys, jolla Suomen porvariston ja sen saksalaisten aseveljien aseellisesta päällekarkauksesta Suomen työläisten ja torpparien kimppuun on yritetty väsätä "vapaussota", taistelu Suomen itsenäisyyden puolesta. Suoranaisena väkivaltana historiallisia tosiasioita kohtaan on pidettävä sitä, että tuon päällekarkauksen sotilaallista johtajaa, henkilöä, joka mitä räikeimmin olennoi kansamme kahtiajakoa, mainostetaan kansakunnan yhdistäjänä ja hyväntekijänä. Vain "länsimaiset" suurpoliittiset näkökohdat voivat pakottaa tiedemiehinä itseään pitävien henkilöiden tekemään itsensä naurettaviksi rakentelemalla teorioita "Ruotsi-Suomen suurvallasta", "Ruotsi-Suomen mahtavuuden ajasta", ikäänkuin Suomi ei Ruotsin vallan aikana olisikaan ollut kynitty ja poljettu alusmaa. Mikseivät he puhu "Venäjä-Suomen suurvallasta" ja sen mahtavuudesta?

Ei millään tieteellisillä näkökohdilla voida selittää sitä seikkaa, että valtio-opin käsittely Helsingin yliopistossa on painettu amerikkalaisen mielipidetutkimuksen tasolle. Ainoaksi selitykseksi jää isännän ääni, **his masters voice.**

Siitä, kuinka sanotussa tiedekunnassa jo ennen nykyisen amerikkalaissuuntauksen voimaansaattamistakin suhtauduttiin alkeellisiin tieteellisyyden vaatimuksiin, kerrottakoon pieni, mutta erittäin valaiseva esimerkki. Vuonna 1947 katsottiin siellä jostakin syystä aiheelliseksi tutustuttaa opiskelijoita Neuvostoliitonkin valtiolliseen rakenteeseen. Mutta kurssikirjaksi oli määrätty erään luutnantin kyhäämä, pinnallisuudellaan ja asiattomuudellaan loistava kirjanen. Siitä julkaisemassaan arvostelussa Työkansan Sanomat kiinnitti yliopiston johdon

huomiota asiaan, suositellen Neuvostoliiton valtiollista rakennetta opiskeltaessa käytettäväksi sellaisia perustavaa laatua olevia teoksia ja asiakirjoja kuin Leninin "Valtio ja vallankumous", Neuvostoliiton Perustuslaki ja sen johtavia periaatteita selostava Stalinin puhe. Lehden numero lähetettiin asianomaiselle professorille, ja kun Työkansan Sanomien päätoimittaja tiedusteli puhelimitse, miten tuohon arvosteluun oli suhtauduttu, sai hän töykeän vastauksen: "Emme halua keskustella".

Se alkeelliseksi tunnustettu akateeminen vaatimus, että kaikkia asioita on tutkittava mahdollisuuksien mukaan alkulähteistä, ei näy pätevän silloin, kun kysymyksessä on niin vaarallinen asia kuin marxilainen yhteiskuntatiede. Silloin pitää ehdottomasti sulkea silmänsä ja tukkia korvansa! Näin ollen ei sovi lainkaan ihmetellä sitä, että porvarilliset yhteiskuntatieteiden professorit ovat niin haluttomia ja niin **kykenemättömiä** asialliseen väittelyyn marxilaisuuden kanssa.

Historian kehityskulkua vastaavan ja sitä voimakkaasti eteenpäin vievän, voitosta voittoon kulkevan marxilaisen yhteiskuntatieteen pannaanjulistaminen porvarillisten valtioiden yliopistoissa on mitä havainnollisin todistus siitä, että nämä oppilaitokset eivät palvele kansaa, vaan kansan riistäjiä, tukevat kapitalistiluokan vähemmistödiktatuuria.

"DEMOKRATIAN IDYLLI POHJOLASSA"

Tuollaisin sanoin olemme usein kuulleet mainostettavan läntistä naapuriamme Ruotsia. Luokaamme hetkeksi katseemme tuohon idylliin.

Ruotsin valtiovallan viimeaikaisten edesottamusten valossa näkyy "demokratian idylliin" kuuluvan ensinnäkin se, että työväenluokan puolue, kommunistinen puolue, leimataan vakoilujärjestöksi. Ruotsalainenkaan demokratia ei siis katso voivansa elää eikä hengittää ilman vahvistusryyppyjä porvarillisen valheen rankkityynyristä. Amerikkalainen "vapaa uutispalvelu" rehottaa Ruotsin lehdistössä ja radiossa ehkä vieläkin julkeampana kuin Suomessa. Edistyksellinen, marxilainen yhteiskuntatiede on korkeakoulujen opetuksessa julistettu pannaan yhtä ehdottomasti kuin Hitlerin Saksassa tai Francon Espanjassa. "Aatteellisen" pimennyksen kohdalta näyttää siis kaikki olevan "idyllimäisessä" järjestyksessä . . .

Entä kenen pään menoksi Ruotsissa pidetään yllä armeijaa, poliisia, tuomioistuimia ja vankiloita? Tähän kysymykseen saamme riittävän vastauksen muistaessamme Ådalenin veritorstaita, Pohjois-Ruotsissa toukokuun 14 pnä 1931 toimeenpantua verilöy-

lyä, jossa suurkapitalisti Versteeghin tilaama sotaväenosasto murhasi viisi Ådalenin työläistä, Eira Söderbergin, Erik Bergströmin, Evert Nygrenin, Ernst Eriksonin ja Sture Larssonin.

Seurasi oikeudenkäynti. On tarpeetonta sanoa, että "oikeuskin" asettui suurriistäjä Versteeghin ja hänen asiallaan kunnostautuneiden pyöveleiden puolelle. Murhaajat jäivät rankaisematta, mutta kymmenet Ådalenin työläiset ja työläismurhia vastaan mieltään osoittaneet tukholmalaiset saivat ankaria kuritushuone- ja vankilatuomioita. Työväenlehtiä vastaan nostettiin lukuisia painokanteita.

Kuinka ontoilta kuulostavatkaan tuollaisen "oikeuden" jakamisen jälkeen Ruotsin lakien juhlalliset vakuutukset:

"Den som i uppsåt att döda med berått mod beråvar någon livet skall för mord dömas till straffarbete på livstid".

"Äger var och en rätt sina tankar uttrycka och meddela, i alla ämnen, i vad skrivart som helst".

(Ken tappamisen aikomuksessa harkiten tuottaa jollekin kuoleman, hänet tuomittakoon murhasta elinkaudeksi kuritushuoneeseen.

Olkoon jokaisella oikeus ilmaista ja ilmoittaa ajatuksensa, kaikista asioista, millaiseen kirjoitustapaan tahansa).

Ja koska näihin juhlallisiin pykäliin ei liity yhtä juhlallisesti muotoiltuja varauksia siitä, että murhasta älköön kuitenkaan tuomittako niitä, jotka tappavat työmiehiä ja työläisnaisia jonkun kapitalistin määräyksestä, ja että oikeus ajatusten vapaaseen ilmaisemiseen ei koske työläisiä eikä työväenlehtiä, niin voimme todeta, että Ruotsinkin porvaristo on valmis sylkemään kirjoitettuihin perustuslakeihinsa ja turvautuu "todelliseen perustuslakiinsa", aseelliseen väkivaltaan heti, kun sen luokkaedut sitä vaativat. "Demokratian idylli Pohjolassa" paljasti Ådalenissa veriset diktatuurikasvonsa, näyttäen olevansa "mistään laeista, kerrassaan mistään säännöistä piittaamatonta, välittömästi väkivaltaan nojautuvaa valtaa". Ja kuinka mitättömän pienen vähemmistön diktatuuri ihanteellisimmankin porvarillisen demokratian maassa vallitsee, siitä saamme havainnollisen kuvan muistaessamme, että valtion asevoimat esiintyivät Ådalenissa **yhden ainoan** suurkapitalistin puolella 8 000 työläistä vastaan.

DOLLARIRUHTINAIDEN DIKTATUURI

Kaikkein omituisimpaan valoon joutuvat kuitenkin ne monilukuiset, Atlantin rapakon takaa tänne vartavasten tilatut tai lähetetyt Oskari Tokoin kaltaiset apostolit tai siellä toivioretkillä käyneet herrasmiehet, jotka koettavat tehdä uskottavaksi, että Amerikka se vasta on "puhtaan" ja "todellisen", yhden ja ainoan, luokkien yläpuolella olevan demokratian mallimaa.

En ole käynyt tuossa demokratian paratiisissa, joten olen jäänyt sen nautinnoista aivan osattomaksi. Uskon kuitenkin, että mainitsemiani amerikkalaisen demokratian apostoleita on siellä "pidetty hyvänä". Mutta miksi näiden apostolien saarnat ja epistolat käyvät niin täydellisesti ja ehdottomasti ristiin sen kanssa, mitä toiset, vielä paljon monilukuisemmat amerikkalaiset ja Amerikan kävijät sanovat samoista asioista? En vetoa ensinkään kommunistien ja kommunisteiksi epäiltyjen henkilöiden lausuntoihin, vaan käytän taatusti ei-kommunistisia lähteitä.

Englantilainen filosofi ja lordi **Russell** kuuluu tiettävästi äkäisimpiin kommunismin vihollisiin, mitä maa päällään kantaa. Hän on amerikkalaisen **imperialismin** ja sen sotapolitiikan hurmahenkinen ihailija. Mutta hänen käsityksensä amerikkalaisesta **demokratiasta** on kaikkea muuta kuin häävi. Helsingin Sanomissa (jota liioin ei voida epäillä myötämielisyydestä kommunismia kohtaan) marraskuun 11 pnä 1951 olleen selostuksen mukaan tuo herra Russell oli Amerikan matkaltaan palattuaan luonnehtinut Yhdysvaltoja **hirmuvallaksi** ja **poliisivaltioksi** lausuen mm.:

"Minusta tuntuu uskomattomalta, että siellä on vielä ihmisiä, jotka eivät ole turvasäilössä. Jokainen englantilainen, joka tällä hetkellä käy Yhdysvalloissa, saa uuden kokemuksen ihmisistä, jotka elävät hirmuvallan alaisina ja joiden on joka kerta, kun avaavat suunsa lausuakseen vakaumuksensa, mietittävä kahteen kertaan sanottavansa."

Yhdysvalloissa harjoitettavasta mielipideurkinnasta ja mielipideterrorista herra Russell lausui mm., että siellä joutuu poliittisesti epäluotettavien kirjoihin "jokainen, jonka pikkuserkku on joskus tavannut kommunistin".

Kun herra Russell sitten vedettiin tilille noista kirpeistä ja ironisista sanoistaan, koetti hän sovittaa syntejään entistä rumemmalla Neuvostoliiton solvaamisella, mutta lisäsi kuitenkin:

"Mutta samalla minusta vaikuttaa siltä, että vapauden supistaminen lisääntyy Yhdysvalloissa jatkuvasti, ja on jo paljon pahempi kuin yleensä luullaan."

Voidaan sanoa, että lordi Russell on vanha hupsu, jonka sanoja ei aina tarvitse ottaa "kontantisti". Olkoon niin, ja siispä kuuntelemmekin, mitä vakavammalta kannalta otettavat henkilöt ovat näistä asioista sanoneet.

Abraham Lincoln, eräs Amerikan historian todellisista suurmiehistä, näki jo lähes sata vuotta sitten selvästi, että amerikkalainen yhteiskunta oli luisunut rahavaltiaiden vähemmistödiktatuuriin. Marraskuun 21 pnä 1864, etelän orjavaltioita vastaan käydyn voitollisen sodan jälkeen, hän kirjoitti William P. Elkinille:

"Näen lähitulevaisuudessa pulan, joka tekee minut levottomaksi kotimaani turvallisuudesta. Sodan tuloksena on ollut teollisuus-

yhtymäin valtaantulo, sen jälkeen seuraa lahjusjärjestelmän aikakausi korkeimmissa virastoissa, ja maan rahavaltiaat tulevat pyrkimään valtansa lujittamiseen vaikuttamalla kansan ennakkoluuloihin."

Että Abraham Lincolnin synkkä ennustus on toteutunut, sitä ei ole huomannut vain lordi Russell, sen ovat todenneet monet taatusti vanhoilliset amerikkalaiset valtiolliset toimihenkilötkin. Niiden joukosta mainittakoon Yhdysvaltain entinen oikeusministerin erikoisapulainen **Rogge**, joka keväällä 1947 lausui, että "Yhdysvallat on kulkemassa fasistisen valtion luomiseen nopeammin kuin Saksa vuonna 1932", sekä amerikkalainen senaattori **Pettygrew**, joka kirjassaan "Juhliva rahavalta" toteaa, että niin sanottu amerikkalainen demokratia on "kaikkein julmin yhteiskuntamuoto, jota voidaan kuvitella".

Ymmärrettävää onkin, etteivät Abraham Lincolnin demokraattiset mielipiteet ole Amerikan nykyisten vallanpitäjien suosiossa. Tämän huomion on tehnyt mm. amerikkalainen aikakauslehti New Republic sanoessaan:

"Thomas Jefferson ja Abraham Lincoln eroitettaisiin tänään USAn valtion palveluksesta vaarallisina ja epälojaaleina henkilöinä, ja he voisivat joutua vankilaankin poliittisten vakaumustensa vuoksi."

Aivan sama käsitys on lordi Russellilla, joka edellä mainitussa kirjoituksessaan sanoo mm.: "jos te sattumalta lainaatte esimerkiksi jonkin Jeffersonin lauseen hyväksyvässä mielessä, niin luultavasti menetätte työpaikkanne ja ehkä löydätte itsenne telkien takaa".

Lordi Russellia voidaan, kuten sanottu, pitää pellenä — silloin, kun hän sattuu lausumaan totuuden porvarillisen "demokratian" surkeudesta. Mutta tuskinpa on tarkoitettu pelleilyksi esimerkiksi sellainen virallinen asiakirja kuin Yhdysvaltain kongressin hyväksymä **Taft—Hartleyn** laki, joka mm. määrää kommunisteiksi epäillyt henkilöt karkoitettaviksi ammattiliittojen johtavilta paikoilta ja kieltää kommunistisiksi leimatuilta ammattiliitoilta oikeuden solmia työehtosopimuksia. Käytännössä on tämän lain tulkinta johtanut siihen, että kommunistiksi katsotun työläisen on miltei mahdotonta päästä edes rivijäseneksi ammattiliittoihin. Tällaista "demokratian idylliä" näkyvät meidänkin maamme oikeistososialidemokraattiset puolue- ja ammattiliittopamput tavoittelevan.

Mielipideurkinnan ja mielipideterrorin häikäilemättömyyttä kuvaa toinenkin virallinen asiakirja, nimittäin presidentti **Trumanin** käskykirje maaliskuun 23 pltä 1947. Sen mukaan on virkamies eroitettava toimestaan heti, kun on saatu riittävät perusteet epäillä häntä epälojaalisuudesta. Amerikkalaisten lehtien tietojen mukaan lasketaan tällaiseksi "riittäväksi perusteeksi" esim. kieltäytyminen vastaamasta kysymykseen, onko asianomainen koskaan tuntenut myötätuntoa kommunismia kohtaan, tai epätyydyttävä vastaus esim. seuraavaan kysymykseen:

"Onko teidän vaimonne koskaan sanonut, että hän olisi voinut mennä naimisiin neekerin kanssa?"

Washington Post-lehden tietojen mukaan on virkamiehen ilmoitettava tutkijakunnalle sekin, mitä poliittista puoluetta hän äänesti edellisissä vaaleissa. Aikakauslehti New Republic kertoo erään valtion virkamiehen tulleen erotetuksi — ei siitä syystä, että hän olisi puhunut mitään hyvää Neuvostoliitosta, vaan siksi, ettei hän voinut todistaa julkisesti puhuneensa siitä pahaa. "Lojaalisuus" merkitsee ehdottomasti Neuvostoliiton parjaamista.

Erittäin kuvaavia amerikkalaisen "demokratian" nykyiselle vaiheelle ovat tiede- ja taidelaitoksissa toimeenpannut "puhdistukset", pitkät vankilatuomiot ja raskaat sakot tiedemiehille ja taiteilijoille, jotka kieltäytyvät vastaamasta kysymykseen, ovatko he kommunisteja. Eräissä valtioissa (mm. Texasissa) on säädetty laki, jonka mukaan jokainen ylioppilas tai professori, joka osoittaa "erikoista kiinnostusta" marxilaisuuden tutkimiseen, on viipymättä eroitettava yliopistosta. Oregonin valtiossa eroitettiin kemian professori Ralf Spitzer senvuoksi, että hän oli kehoittanut ylioppilaita tutustumaan kuuluisan neuvostoliittolaisen biologin Lysenkon tieteelliseen esitelmään.

Amerikkaan ei lasketa tiedemiestä, olipa hän kuinka etevä ja ansioitunut tahansa omalla alallaan, jos epäillään, että hän "ei usko Amerikan hallitusmuotoon". Useiden tällaisten tapausten perusteella Columbia-yliopiston dekaani Ackermann esitti vastalauseensa sen johdosta, että "uudet määräykset pakottavat yliopistot valitsemaan ulkomaalaiset vieraansa poliittisten mielipiteitten eikä tieteellisten ansioitten perusteella".

Mainittakoon vielä, että Amerikassa ei makseta laissa säädettyjä eläkkeitä sellaisille sotaveteraaneille, jotka kieltäytyvät allekirjoittamasta vakuutusta siitä, etteivät ole kommunisteja.

Kaunopuheiseksi yhteenvedoksi "amerikkalaisen demokratian" ihanuudesta kelpaavat ne numerotiedot, jotka USAn oikeusministeri **Thomas Clark** on esittänyt tuloksena nelivuotisesta toiminnastaan: poliittisista syistä vangittu 134.786 henkilöä, karkoitettu maasta 830.000 henkilöä (vertailun vuoksi mainittakoon, että sitä ennen oli 50 vuoden aikana karkoitettu yhteensä 575.000), hajoitettu 150 järjestöä ja otettu sormenjäljet kahdelta ja puolelta miljoonalta kommunisteiksi epäillyltä henkilöltä.

Ja kun tämän lisäksi pidämme mielessämme sen yleisesti tunnetun tosiasian, että molemmat Amerikassa vapaasti toimivat puolueet, "demokraattinen" ja

"tasavaltalainen", ovat suurkapitalistien puolueita, ja että työväenluokkaa edustavilta puolueilta on riistetty julkisen toiminnan mahdollisuudet, olemme saaneet riittävän selvän kuvan "amerikkalaisen demokratian" olemuksesta, mutta myöskin niiden ihmisten farisealaisuudesta, jotka esittelevät sitä "ihannedemokratiana". Voimme todeta, kuinka oikeassa Lenin oli lausuessaan vuonna 1918 Amerikan työläisille osoittamassaan kirjeessä:

"Amerikan kansa, joka on antanut maailmalle malliesimerkin vallankumouksellisesta sodasta feodaalista orjuutta vastaan, on joutunut uusimpaan, kapitalistiseen palkkaorjuuteen kouralliselle miljardimiehiä."

"Amerikkalainen demokratia" on dollariruhtinaiden vähemmistödiktatuuria. Sen demokraattisuudesta, samoinkuin kaikkien kapitalististen maiden demokraattisuudesta pätevät seuraavat Leninin sanat:

"Porvarillinen demokratia, ollen suuri historiallinen edistysaskel keskiaikaisuuteen verraten, pysyy aina — eikä voi kapitalismin vallitessa olla pystymättäkään — ahtaana, typistettynä, valheellisena, ulkokultaisena, paratiisina rikkaille, ansana ja petoksena riistetyille, köyhille" (Lenin: Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky).

*

Seuraavassa luennossa tulee puhe siitä, kuinka ja millaisin edellytyksin tuosta rikkaiden demokratiasta siirrytään sellaiseen asiaintilaan, jossa demokratia kuuluu kansalle.

"Porvarilliset perustuslait rajoittuvat tavallisesti kansalaisten muodollisten oikeuksien määrittelemiseen, huolehtimatta näiden oikeuksien toteuttamisen ehdoista, niiden toteuttamisen mahdollisuudesta, niiden toteuttamisen keinoista. Puhutaan kansalaisten tasa-arvoisuudesta, mutta unohdetaan, että ei voi olla todellista tasa-arvoisuutta isännän ja työläisen, tilanherran ja talonpojan välillä, kun edellisellä on rikkaudet ja poliittinen vaikutusvalta yhteiskunnassa, mutta jälkimmäisellä ei niitä ole, kun edelliset ovat riistäjiä ja jälkimmäiset riistettyjä. Tahi edelleen: puhutaan sanan-, kokoontumis- ja painovapaudesta, mutta unohdetaan, että kaikki nämä vapaudet voivat muuttua työväenluokalle tyhjäksi sanahelinäksi, kun sillä ei ole mahdollisuutta käyttää sopivia huoneistoja kokouksia varten, hyviä kirjapainoja, riittävästi painopaperia jne...."

J. V. Stalin.

Propaganda- ja agitatiotyön kysymyksiä

RAOUL PALMGREN:

Suomalaisia agitaattoreita — Eetu Salin

Suuren puhujan käsitettä eritellessämme huomaamme piankin, että se eri aikoina (ja myös eri leveyspiireillä) on melkoisesti vaihdellut: milloin (tai missä) on ollut "muodissa" kiihkeä, ääni-, ele- ja liikekeinoin voimakkaasti tunteisiin vetoava "palopuhuja"-tyyppi, milloin (tai missä) taas hillitty, eleissään ja liikkeissään säästeliäs, pääasiassa älyllisin, loogillisin keinoin vaikuttava puhujatyyppi. Uusien yhteiskuntaluokkien nousu, kiihkeät luokkataisteluvaiheet ja vallankumoukset ovat yleensä nostaneet esiin voimapuhujatyypin, rauhalliset suvanto- ja rakennustyökaudet taas suosineet hillitympää puhujalaatua. Myös teknniikan kehityksellä on ollut vaikutuksensa puhujataitoon: aina radion ja mikrofonin aikakauteen saakka oli äänen mahtava voima eräs suuren joukkopuhujan edellytyksiä (ensimmäisen maailmansodan jälkivuodet merkitsivät tämän puhujatyypin äärimmäistä huipentumaa); meidän päivinämme sensijaan voi mikrofonin välittämä "kuiskauskin" olla joukkopuhujan tehokeinona. Mutta ajasta ja paikasta riippumatta luulisimme kuitenkin voivamme todeta eräitä "suuren puhujan" yleispäteviä edellytyksiä. Suuri puhuja on jotain muuta kuin suuri journalisti tai suuri julistuksen kirjoittaja tai suuri esitelmöitsijä (vaikka nämä ominaisuudet saattavat yhdistyä samassakin henkilössä): häneltä vaaditaan tiettyjä teknillisiä ominaisuuksia, äänen laajaa asteikkoa ja vaikuttavaa väriä; kykyä hallita kuulijansa, sopeutua itse yleisön mielialoihin ja johtaa sitä haluamaansa suuntaan; joka tilannetta hallitsevaa älyllistä liikkuvaisuutta ja sanavalmiutta. Kaiken tämän perusteella emme hevin voi kuvitella "suurta puhujaa" papereihin sidottuna; puheen konseptio täytyy hänellä olla päässään, puheen täytyy syntyä elävässä kosketuksessa puhujan ja yleisön välillä.

Tällaisia "suuren puhujan" mittoja täyttäviä sanankäyttäjiä vanha työväenliike omisti kokonaisen sarjan. Ja tässä puhujasarjassa taas lienee Eetu Salin se, joka suvereeneimmin hallitsi puhujalavan ja suuren puhujatyylin asteikon. Syystä häntä nimitettiin "Suomen Lassalleksi", Taavi Tainion rinnalla työväenliikkeen herätyskauden toiseksi "suureksi agitaattoriksi".

PIONEERIKAUDEN SUURI AGITAATTORI

"Agitaattoria ei voi tehdä, sen täytyy syntyä", on Salin itse joskus sanonut, ja ainakin hänen kohdallaan tämä väite pitää paikkansa. Köyhän, ahdasmielisen ja ankaran asikkalaisen suutarin poikana (s. 1866) hän ei tosin saanut muodollista kouluvalmennusta työväenjohtaja- ja puhujauraansa varten: 9-vuotiaana hän sai itsekin istua suutarinpallille, ja kun hän 14-vuotiaana pakeni kotoaan, sai hän "maailmanrannan koulussa" — Helsingissä, Tampereella, Pohjanmaalla ja jälleen Helsingissä työskennellen — hankkia oppinsa, niin tiedollisen kuin teknillisenkin. Mutta hänessä oli edellytykset itsessään: vahva, työssä karaistunut fysiikka, voimakas ääni, peloton, hyökkäyshaluinen, ehdottomuuteen ja oikeamielisyyteen kiihkeästi pyrkivä luonne; jotain titaanista koko olemuksessa. Osansa tarjosivat puolestaan aika ja ympäristö: uudet radikaaliset aatteet, darwinismi, naturalismi ja sosialismi ovat juuri saapumassa Suomeen, nuorsuomalaisuus puhaltaa kapinasignaalejaan, työväenliike on syntymässä ensimmäisessä wrightiläis-pikkuporvarillisessa muodossaan. 80-luvun puolivälissä Salinkin liittyy työväenyhdistykseen. Hän lueskelee kiihkeästi uutta kirjallisuutta, syventyy sosialismiin, muodostaa Tainion ja Kössi Koskisen kanssa kauhisteltujen "rähisijäin" ryhmän ja sinkoaa esiin opintojensa ja kokemustensa johtopäätöksen: "Irti porvareista!"

90-luku kypsyttää hänestä taistelijan: työttömyystalvi 1892, jolloin 70 % pääkaupungin työläisistä oli työttöminä, vuoden 1894 nälkälevottomuudet, joihin hänelläkin jo on osuutensa, ja vuoden 1896 lakkokesä, jolloin hän on kerrassaan taistelujen johdossa. Tunnettu on hänen uudenvuodenaattona 1893 Söörnäisten kansankodissa pitämänsä puhe, jonka sanottiin suoranaisesti vaikuttanen työttömien myöhemmin Helsingin kauppahalleihin tekemään hyökkäykseen ja jota hän itsekin myöhemmin piti "hieman anarkistisena". Näyte:

"Te valitatte työnpuutetta ja nälkää ja olette kokoontuneet tänne neuvottelemaan, mistä saisitte työtä. Mutta uskokaa minua, vaikka teitä näyttää olevan neljä-viisisataa enemmän tai vähemmän viisasta päätä, niin ette kuitenkaan voi keksiä mitään ansiotyötä. — — — Mutta mitä sitten olisi tehtävä, kysyttänee. Minä vastaan — — — Tuolla keskikaupungilla on makasiinit täynnä, siellä on kaikkia yltäkyllästi. Siellä liikkuu paljon kyllästi näköisiä ihmisiä, jotka eivät voi eivätkä halua tehdä työtä, joskin sitä olisi saatavissa. Parasta lienee, että menemme sinne ja otetaan sieltä missä on. Ei tässä ruveta nälkään kuolemaan.

Eikä sellainen yhteiskuntajärjestelmä mihinkään kelpaa, jonka vallitessa toiset ansion puutteessa kuolevat nälkään ja toiset ahmivat herkkuja mahansa ylenmäärin täyteen, että tulevat siitä kipeäksi."

V. 1896 Salin osallistuu agitaattorina rakennustyöläisten suureen lakkotaisteluun, joka johtaa hieman myöhemmin 10-tuntisen työpäivän käytäntöönottoon, ja puhuu poliisiketjujen ympäröimässä Kaartinmaneesissa 6 000 lakkolaiselle. Samaan aikaan hän johtaa oman ammattikuntansa, suutarien, lakkotaistelun voittoon. Käytyään välillä, toveriensa kustantamana, opintomatkalla Ruotsissa Salin kiinnitetään Työväenvaltuuskunnan matkapuhujaksi ja kiertää laajalti maaseutua, pistäytyypä Pietarissakin, jossa santarmien välttämiseksi puhuu hautausmaalla. Sosialistisen matkapuhujan ammatti ei tuohon aikaan ollut niitä helpoimpia, mutta Salin uhmasi vastuksia: puhui Lauritsalassa santakuopan ääressä, selvisi Varkaudessa kannattajainsa suojaamana humalaisen huligaanijoukon selkäsaunalta ja piti Kuopiossa suurelle väkijoukolle loistavan puheen siitä huolimatta, että Työväenvaltuuskunta juuri oli ilmoittanut irtisanovansa hänet liian voimallisena sananselittäjänä.

V. 1898 Salin — yhdessä Matti Kurikan kanssa — esiintyy pääpuhujana työväen juomalakkokiihoituksessa ja toimii samana vuonna myös lakonselvittäjänä Hallan sahalla. Myöhemmin, v. 1899, hän on perustamassa ensimmäistä ammattijärjestöä Helsingissä.

SALIN SIVISTYNEISTÖN EDESSÄ

Ruotsalainen yläluokka nyrpistää nenäänsä agitaattorille, rahvaanherättäjälle, ja "Fyren"-lehti julkaisee 1898 parodian "työväenvaltuuskunnan kiertävän suutarin" Eetu Salinin puhujatyylistä:

"Pois herrarna, pois prinsipaalit. Mutta vi alla luuta opp att arpeta, ni vörstå, että inte häller mästarena kunna arpeeta; mutta mästarena inte kunna ta emot peställninkana, mästarena pli hampuusana, å tå ti alla, hyvät veljekset, pli härrana sölfva, röökа vemti pennis sikarrena, trikka sampankalja å äta värska visk å vääkeltek, likka på rykk isänken å potta i taake. Vai niin. Sen vi kifva vára arpeetarena på huuten, låta spannremmit tanssa på rykken, kun ti inte arpeeta vöör prinsjära liive. Pröötar. Veljekset. — — —"

"Fyrenin" ivamukailu oli kieltämättä herkullisesti tehty ja herätti arvattavasti tarkoitettua hilpeyttä lukijoissa, jotka eivät koskaan olleet Salinia kuulleet. Hieman toisen kuvan saamme Y. K. Laineen "Poliittisen työväenliikkeen historiasta", jossa Salinista puhujana annetaan seuraava kuva: "Muodollisen sivistyksen saaneista kateederipuhujista saamme etsimällä etsiä sellaisia vapaasti vuotavan sanan ja hengen jättiläisiä, kuin oli itse itselleen tien raivannut filosofi, agitaattori ja herättäjä, suutari Eetu Salin. Kun hän oikaisi pitkän vartensa ja kaapaisi luisevilla sormillaan irrallisina otsan kyljessä riippuvia suortuvakimppujaan vaitiolon

merkiksi kuulijoille, tiesi jokainen, että sieltä ei ollut odotettavissa vain tavallista 'sananrieskaa', vaan todellista sananruoskaa". Ja tämän saivat kokea myös ne yläluokan ja sivistyneistön jäsenet, jotka joutuivat kuulemaan Salinia puhujalavalla. Näin tapahtui vuosisadanvaihteessa useinkin, sillä Salin ei ollut vain työväen agitaattori, vaan myös kansallinen vastarintamies ja kansainvälinen oikeustaistelija.

Niinpä Matti Paasivuori kertoo (Työn Juhla 1919), miten Salin osallistui erääseen Helsingin Seurahuoneella Dreyfus-jutun merkeissä pidettyyn kokoukseen, jossa oli mukana myös runsaasti hienostoa ja sivistyneistöä. Kimpaantuneena siitä, että Jean Boldtia, utopisti-sosialistia, ei hyväksytty kokouksen puheenjohtajaksi, Salin selitti luulleensa, että oli tullut sivistyneistön tilaisuuteen, mutta huomanneensa, "ettei tämä hienosto ole sivistyneistöä vaan roskaväkeä, lihamöhkäleitä, möhömahoja, kukkarokuninkaita". Tätä esiintymistä tuskin voi sanoa erikoisen onnistuneeksi, mutta toisin oli laita erään Ylioppilastalolla vuosisadan vaihteessa pidetyn kansalaiskokouksen, jossa Salin esiintyi puhujana ja jota kuvataan seuraavasti (Nimim. R. H. Vapauslehdessä 11. 7. -19):

"Suuri sali oli ääriään myöten täynnä ja mieliala sähköinen. Kokous avataan. Puhujalavalle astuu kysymystä alustamaan pitkä, laiha ja tummapintainen mies. Hän suorastaan i s k e e mustat silmänsä läpi kuulijakunnan, jonka jännittyneet hermot värähtävät väkevästi.

Se on Eetu Salin. Näin nyt miehen ensi kerran.

Hän aloittaa puheensa karkealla vertauksella — niin karkealla, että sellaista harvoin käytetään julkisessa puheessa tai painetussa sanassa. Ja sitten jatkuu puhe toista tuntia. Se ei ollut mitään tavallista puhetta, tavallista asioiden selittelyä. Jokainen lause on ikäänkuin myrskyisen valtava hyökkäys ja se lausutaan sellaisella vastustamattomalla sisäisellä voimalla, joka ehdottomasti saa kuulijat valtoihinsa, ellei suorastaan taipumaankaan, niin ainakin ihmettelemään. Hänen todistelutapansa on kaikessa häikäilemättömyydessäänkin murhaavan sattuva. Ääni ei petä kertaakaan. Se kaikuu eheänä ja paisuu paisumistaan. — Hikeä tihkuen hän poistuu puhujalavalta."

Ehkä kuuluisin Salinin sivistyneistön edessä pitämistä puheista on kuitenkin se, jonka hän vuosisadan alussa piti Porin VPK:n talolla. V. 1900 oli Salin muuttanut Hyvinkäälle, avioitunut, perustanut kansankeittiön ja johtanut sikäläisen villatehtaan lakkoa; v. 1901 hän oli siirtynyt "kuppilanpitäjäksi" Poriin saavuttaen Satakunnan työväenliikkeessä johtavan aseman ja "Porin keisarin" kunnianimen. Myös sikäläisessä passiivisessa vastarintaliikkeessä Salin sai tärkeän aseman, vaikka hänellä olikin oma kaunistelematon tunnuksensa: "Yksi isänmaa, vaikka riistäjien ja riistettyjen kaksi yhteiskuntaluokkaa". Niinpä hänet

oli myös pyydetty puhujaksi mainittuun VPK:n talolla pidettyyn juhlaan, jonne tarkoituksena oli varainkeruu vastarintaliikettä varten. Teoksessa "Suomalaisia sosialisteja" kuvaa Vihtori Huhta tapahtumaa seuraavasti:

"Se oli valioyleisöä, joka sinä iltana täytti VPK:n juhlasalin: sivistyneistöä ja rahaylimystöä frakeissa ja valkoisissa hansikkaissa, kauniita naisia hurmaavissa juhlapuvuissaan. — — — Illanvieton ohjelmassa oli päänumerona juhlapuhe, jota odotettiin suurella mielenkiinnolla, jopa suorastaan jännityksellä, sitäkin suuremmalla syyllä, kun vain aniharvoilla, s.o. tilaisuuden varsinaisilla järjestäjillä, oli tieto puheen pitäjästä. — — — Kuolemanhiljaisuuden vallitessa astelee puhujalavalle verkalleen kumaraharteinen, hännystakkiin ja valkosiin hansikkaisiin pukeutunut mies ja kumartaa tervehdykseksi hienolle kuulijakunnalleen.

Eetu Salin omassa persoonassaan! Puhuja aloitti tyynesti ja rauhallisesti esityksensä:

Minä ymmärrän hyvin, minkätähden minut on kutsuttu juhlapuhujaksi tällaiseen seuraan, jollaisessa minulla ei koskaan ennen ole ollut kunnia esiintyä. Porin noblessi on kerran halunnut omin silmin nähdä tuon jonkinlaista kuuluisuutta saavuttaneen kansanvillitsijän, suutarin, soppakauhan heiluttajan, Eetu Salinin, joka torikokouksissa päästää suustaan kirouksia ja muita törkeyksiä; se on tahtonut nähdä hänet ja kuulla, mitä sellaisella miesparalla on paremmille ihmisille sanottavaa. Sanalla sanoen, te olette tänne kokoontuneet katsomaan ja kuulemaan jonkunlaista 'kuriositeettia', enkä minä puolestani ole hennonut teiltä sitä huvia ja nautintoa kieltää. Mutta asiain näinollen täytyy teidän jo ennakolta suoda anteeksi, jos käytän tätä ainutlaatuista tilaisuutta sanoakseni teille ja Suomen porvaristolle yleensä erinäisiä totuuksia vasten silmiä, totuuksia, jotka eivät kaikune korvissanne ylen suloisilta ja mairittelevilta.

Ja sitten se vasta oikein alkoi."

Huhdan jatkuvasta selostuksesta käy ilmi, että Salin tässä puheessaan esiintyi ulkonaisesti hillitysti, mutta asiassa sitä armottomammin. Hän kuvasi vastakohtaa työväenluokan ja yläluokan välillä, luokkayhteiskunnan koko oikeudettomuutta ja moraalittomuutta; hän osoitti, että työväeltä voidaan vaatia isänmaallisuutta vain, mikäli sille myös annetaan osansa elämästä ja kansalaisoikeuksista; hän varoitti:

"Älkää sen vuoksi jännittäkö jousta liian kireälle, vaan antakaa köyhälistölle jotakin muutakin kuin isänmaa-käsite, antakaa sille oikeuksia ja leipää, sillä muutoin voi sattua, että isänmaanrakkaus, joka vielä liekehtii yhtä voimakkaana köyhän työläisen ryysyisen mekon alla kuin porvarinkin silkillä ja sametilla peitetyssä povessa, voi kylmetä ja johtaa koko maan ja kansan ennen aavistamattomiin onnettomuuksiin, ehkäpä perikatoonkin."

Salinin lopettaessa puhkesi salissa "sellainen suosionosoitusten myrsky, että tuskinpa sellaista koskaan muulloin on hänen osakseen tullut edes omien hengenheimolaistensa ja aatetoveriensa taholta", päättää Huhta kuvauksensa.

SALIN VUOSISADANVAIHTEEN PUOLUEKOKOUKSISSSA

V. 1899 pidetyssä Turun edustajakokouksessa, jossa Suomen työväenpuolue sosialidemokraattisin ohjelmin perustetaan, on Eetu Salin Helsingin ty:n edustajana ensi kerran mukana. Hän polemisoi voimallisesti tri Lylyä ja muita vielä mukanaolevia nuorsuomalaisia vastaan, jotka haluavat lykätä itsenäisen työväenpuolueen perustamista. Äänioikeustaistelussa hän pitää yleislakkoa ainoana tehokkaana taistelukeinona ja viitoittaa torpparikysymyksessä sosialismin ainoaksi ratkaisuksi. Agitatiotyöstä hän toteaa, että "kaikista parhaiten tajuaa ja tottelee työväestö suullista puhetta, jos puhe vaan on suoraa kieltä työn ja pääoman, köyhälistön ja kapitalistien välisistä suhteista, jos puheissa esitetään koristelemattomina ne epäkohdat, jotka nykyisessä yhteiskunnassa vallitsevat". Uuden puoluejohdon jäsenyydestä Salin vielä kieltäytyy.

Viipurin puoluekokouksessa 1901 Salin lausuu keskustelussa puolueagitatiosta ja menettelytapakysymyksestä — työväki omin voimin vai liitossa vapaamielisen porvariston kanssa? — tunnetut sanat: "On vain me ja meidän vastustajamme. Ja vastustajaimme kanssa meillä ei voi olla mitään yhteistä." Ja kun työväen kansainvälisen mielenosituspäivän vietto halutaan sääsuhteisiin vedoten lykätä kesäkuun alkuun, Salin esittää ivallisen vastalauseen sen johdosta, että "kokouksen jäsenet pitävät pakkasta ja lunta suuremmassa arvossa kuin työväestön kansainvälistä päätöstä". Tässä puoluekokouksessa Salin valitaan ensi kerran puoluejohdon jäseneksi.

Sama toistuu Forssan puoluekokouksessa 1903, jossa hyväksytään uusi periaateohjelma sekä puolueen äänioikeusjulistus ja jonka yhtenä puheenjohtajana Salin toimii, kuten myös ohjelmavaliokunnan jäsenenä. Puolueohjelmasta syntyneessä väittelystä Salin höykyttää jälkiarvostelua esittävää Valpasta selittäen tämän vaativan "todistuksia kuin paras porvari" ja kysyen, "haluatko kutsua itseäsi sosialidemokraatiksi, kun väität, ettei muka pidä kutiansa vaatimus, että tuotannon välikappaleet on tehtävä yhteisomaisuudeksi".

Tampereen puoluekokoukseen v. 1904 Salin osallistuu puoluehallinnon edustajana; hänet valitaan jälleen yhdeksi kokouksen puheenjohtajista ja samalla hän esittää kokouksessa alustuksen äänioikeuskysymyksestä, erään huomattavimmistaan. Tässä alustuksessa hän osoittaa, miten säätyvaltiopäivät kuvastavat Suomen kansaa kuin eriskummallinen kieropeili: yli 2-miljoonaista talonpoikaisväestöä siellä edustaa 62 edustajaa, 250.000 kaupunkilaisväestöön kuuluvaa 80 edustajaa, vajaata 7.000 pappissäätyyn kuuluvaa 37 edustajaa ja 3.000 aatelissäätyistä parisataa edustajaa. "Eikö näinollen valtiopäiväjärjestyksen 1 §:n sanat 'Suomen valtiopäivät edustavat Suomen kansaa' ole katkeraa ivaa? Eikö velvollisuutena näinollen ole saada tuo laitos kukistumaan mahdollisimman pian?" Salin päätyy täten tulokseen, että työväen on pysyttävä erillään säätyvaaleista, vaalilakon kannalla. Keskustelussa Salin ulkomaisin esimerkein varoittaa parlamentaarisen toiminnan riskeistä: "Parlamentissa on pilaantunut sellainenkin mies kuin Millerand, miten siellä sitten käy meidän pienille sosialistitaimille. Se on selvää, että porvarit veisivät parhaan, ehkäpä minut, ja eikö se olisi vahinko?" Salin saa tästä leikkauksesta suosionosoituksia, mutta jää äänestyksessä vähemmistöön sanellen pöytäkirjaan vastalauseensa siitä, että "puolue antaa täten tunnustuksensa nykyiselle säätylaitokselle, kun se palkinnoksi suo muutamia armonmuruja, sekä on täten ristiriidassa kansainvälisten sosialidemokraattisten periaatteiden kanssa".

SALIN SUURLAKOSSA

Sosdem. puolueen neljässä ensimmäisessä puoluekokouksessa oli Eetu Salin noussut yhdeksi puolueen johtavista hahmoista; ylipäänsä vuodet 1899—1905 ovat hänen suurinta voimankauttaan. Erikoisesti äänioikeustaistelussa ja sen huipentumaksi muodostuneessa syksyn 1905 suurlakossa Salinilla on merkitys, jonka vain Mäkelin ylittää. Suurlakon alkaessa Salin matkustaa Tampereelle. Sikäläisen suurlakkotoimikunnan jäsenenä hän kuuluu Mäkelinin kirjoittaman "Punaisen julistuksen" allekirjoittajiin ja puhuu suurissa joukkokokouksissa; hän kuuluu sitten lähetystöön, joka tuo julistuksen Helsinkiin, esiintyy jälleen suurkokouksissa, jopa valitaan "torisenaatin" jäseneksi. Kestävin muistomerkki hänen tämänaikaisesta toiminnastaan — ja ylipäänsä puhujatoiminnastaan — on suurlakon jälkeen, joulukuun 30 pnä 1905, Porissa järjestetyssä kansalaiskokouksessa eduskuntauudistuksesta pidetty puhe, joka sittemmin ilmestyi kirjasena nimeltä "Kansan tahto eli tuomiopäivän saarna". Ken tahtoo tutustua Salinin puhujataitoon hänen uransa lakipisteessä, lukekoon tuon kirjasen.

Näytteenä Salinin retoriikasta on kuvaus suurlakon suurista päivistä:

"Niistä historiallisista päivistä, joina hirmuvallan kahleet lonsuivat kansamme yltä kuin talvenvalta kevätauringon paisteessa, on vasta niin vähän kulunut aikaa, että eivät ne vielä ole voineet keneltäkään unohtua. Vakavalla suurenmoisuudellaan piti niiden haihtumattomasti iskeytyä nykyisen sukupolven mieliin. Me uskomme sen lisäksi, että jos tämän kansan historia muuten säilyy tuleville sukupolville, niin eivät vuosituhannet voi pois ku-

luttaa historian lehdiltä kertomusta Suomen kansan suuresta viikosta.

Kauan tarinoidaan siitä helluntai-huumauksesta, siitä vallankumouksen pyhänhengettären hurmaavasta suudelmasta, joka herätti tämän epäilevän kansan — sen sorretun työväestön — autuuttavaan uskoon ihmiskunnan ikivanhan vapautusvoiman pätevyydestä. Tuo kaikki mukaansa tempaava huumaus, noiden päivien tenhoisampain hetkien innostuttava vaikutus ei voi häipyä edistys-ystäväin mielistä. Uudistusten harrastajille, väkivaltaa, vääryyttä ja sortoa vastaan taisteleville jättivät ne väajäämättömän todistuksen yksimielisyyden, innostuksen ja rohkeuden kaikki murtavasta voimasta.

Niinä päivinä osoitti Suomen kansa pystyvänsä muuhunkin, kuin matelemiseen tämän tai tuon naapurivallan jaloissa. Diplomatia ja pokkuroimispolitiikka kärsi silloin auttamattomasti haaksirikon."

Tämän mahtavan alkusoiton jälkeen puhuja siirtyy tarkastelemaan eri säätyjen toimintaa työtätekevän kansanenemmistön etujen kannalta, suuntaa niihin kuhunkin murhaavan arvostelun, toteaa, että vain 15 % Suomen kansasta on säätyvaltiopäivillä edustettuna, sekä jatkaa:

"Nuo 15 prosenttiako sitten ovat laittaneet tämän karun maan asuttavaksi! Nuo 15 prosenttiako pitävät huolen tämän kansan sisällisestä menestyksestä ja ulkonaisista kohtaloista? Oliko se herra Jumala vaiko isä perkele, joka valtuutti nuot 15 prosenttia hallitsemaan ja vallitsemaan tätä maata ja kansaa, koska noilla 85 prosentilla 'ei ole mitään luonnollisia oikeuksia ottaa osaa valtiopäivämiesvaaleihin'."

"Nyt on kysymys kaikkien säätyjen kaikkien etuoikeuksien poistamisesta, s.t.s. ihmisten ja ihmisten yhdenarvoisiksi tekemisestä", jyrisee Salin. "Kysymys on nyt eduskuntalaitoksen perinpohjaisesta muutoksesta parhaiten tarkoitustaan vastaavaksi." Säädyt ovat koolla laillisessa järjestyksessä ja laillisessa järjestyksessä odottaa työväki niiltä uutta yksikamarista eduskuntaa, toteaa puhuja jatkaen:

"Sanon vielä kerran, että me odotamme laillisessa järjestyksessä, mutta myös samalla, että me emme enää anna pettää itseämme. Laillisuudellakin on rajansa. Itsepuolustus on aina sallittua. Ja silloin, kun koko kansan oikeuskäsitteitä loukataan, silloin, kun kansallisuustunnetta poljetaan, silloin, kun ihmisyyttä sorretaan, silloin meillä ei ole ainoastaan oikeus, vaan vieläpä velvollisuus valtio-opin, kansalliskäsityksen, historian ja ijankaikkisesti pyhänä pysyvän kehityksen lain nimessä astua yli vanhettuneiden raja-aitojen, astua yli laillisuuden rajojen — —"

Suurlakon jälkeen, mutta ennen suurta Porin-puhetta pidettyyn Tampereen ylim. puoluekokoukseen oli Salin ottanut osaa toimien jälleen yhtenä kokouksen puheenjohtajista sekä valtiopäiväkysymystä pohtineen valiokunnan jäsenenä. Sekä valiokunnassa että edustajakokouksessa Salin oli vaalilakon kannalla esiintyen yhteistoimintasuuntaa, wrightiläisiä ja "pikku reformisteja" vastaan ja korostaen, että "meidän tulee aina vain koota voimia eikä hetkeksikään lakata olemasta yhtenäisenä, kokonaisena puolueena". Valiokunnassa hänen kantansa joutui vähemmistöön, kokouksessa se voitti. Kokouksen puheenjohtajana hän piti eroavalle puoluesihteerille, Mechelinin senaattiin ainoana "työläisenä" liittyneelle J. K. Karille lämminhenkisen jäähyväispuheen, joka on edustavana näytteenä Salinin juhlapuhetyylistä. Puoluejohtoon hänet valittiin jälleen, maaseutujäsenistä suurimmalla äänimäärällä.

SALININ "SULKASATO"

Vuosi 1906 merkitsee taitetta Salinin elämänuran käyrässä. Keväällä ajetaan työväen joukkovoimalla lävitse yleinen äänioikeus; sitä seuraa heinäkuussa Viaporin kapina, jonka aikana Salin ja Tainio turhaan yrittävät puhujalavalta hillitä kapinaan yhtymistä kannattavaa työläisyleisöä: heidät huudetaan alas, ja Salinin on itseironialla todettava, että "itsehän me olemme heitä opettaneet herroja alas huutamaan". Elokuussa vihdoin kokoontuu Oulun puoluekokous: taantumus on jälleen nousemassa Suomessakin, mutta toisaalta on myös työväenpuolue kasvanut todelliseksi joukkopuolueeksi ja sen riveihin liittynyt myös uusi radikaalinen akateemikkopolvi, jonka merkitys tulee olemaan käänteentekevä. Tässä puoluekokouksessa erotetaan Kurikka ja Kari puolueesta: edellistä koskeneessa keskustelussa Salin on eräs pääsyyttäjiä selittäen, että "jos täällä pidetään sosialidemokraattista puoluekokousta, niin pois kaikki muut", jälkimmäisen kohdalla hänen asenteensa on ymmärrettävästi toinen. Uudessa tilanteessa on Salinin omakin asema muodostunut vaikeaksi; se ilmenee miltei traagillisesti hänen menettelytapakysymyksestä esittämässään alustuksessa. Hän suorittaa siinä linjavedon siihenastisesta suomalaisesta työväenliikkeestä, toteaa sen kokous kokoukselta siirtyneen vasemmalle, aikaisempien kapinoitsijain joutuneen vuorostaan arvostelun kohteiksi. Niin on tapahtunut hänenkin kohdallaan, hänellä on nyt "sulkasato": "on menty niin pitkälle eteenpäin, että minä olen jäänyt jälkeen", hän selittää lisäten: "En minä sitä ihmettele, kyllä minä olen sen tietänyt, se johtuu historian välttämättömästä menosta." Hän on valmis tunnustamaan, että "se on jyrkkä menettelytapa, jolla voittoja saavutetaan", mutta arvelee nyt puhuneensa itsensä "pois puolueesta". Näin ei suinkaan tapahdu, Salinille vakuutetaan, että häntä edelleen tarvitaan, mutta puoluejohdosta hän jää nyt pois; Valppaan ja "nuorten" johdossa puolue omaksuu nyt entistä huomattavasti jyrkemmän luokkataistelulinjan.

Seuraavana aikakautena — aina vuoteen 1917 saakka — Salin on melko syrjäisessä asemassa. Hän keskittää toimintansa Poriin, toimii siellä 1906 perustetun "Sosialidemokraatin" toimittajana, avustajana ja johtavana poliittisena voimana, istuu 1908 majesteettirikoksesta rangaistuna 10 kk. vankilassa kirjoittaen "Tyrmässä"-teoksensa, puuhailee osuuskauppaliikkeessä, siirtyy joksikin aikaa taantumuksen tieltä Amerikkaan (kuten hän vuosisadan alussa oli ollut Saksassa), sekä toimii I maailmansodan aikana maanviljelijänä Ylöjärvellä. Kotkan puoluekokouksessa 1909 hän on mukana (jälleen menettelytapavaliokunnan jäsenenä), mutta esiintyy vain vähän; Helsingin ja Tampereen puoluekokouksissa (1911 ja 1913) häntä ei nähdä. Eduskuntaan hänet valitaan 1909, mutta hän ei viihdy sen arkipäiväisessä pikkunäpertelyjen ilmapiirissä selittäenkin kerran suoraan: "Minuakin on joskus mainittu tässä maassa puhujaksi, mutta kun tiedän, että tässä eduskunnassa on aivan hyödytöntä puhuminen, niin en ole täällä viitsinyt vaivata edustajia tai oikeastaan itseäni". Salinia mainitaan tähän aikaan "revisionistiksi", mutta hän ei viihdy parlamentissa; hänen voimansa on joukkotyössä, kentällä. Kaiken kaikkiaan hän on kriisissä: ei niin, että liike menisi yli hänen luonteenominaisuuksiensa, mutta ilmeisesti kylläkin yli hänen älyllisen kehityskykynsä. Historiallisesti Salin kuuluu vuosisadanvaihteen "käsityöläismestari-sosialidemokratian" aikakauteen, ja vaikka hänen tulivuoriluonteensa säilyykin kumouksellisena, hän ei teoreettisesti pysty astumaan yli oman aikakautensa rajojen, liikkeen marxilaiseen kehitysvaiheeseen. Eräänä sisäisen kriisin oireena lienee pidettävä lisääntynyttä alkoholinkäyttöä, joka jäytää Salinin terveyttä, mutta jota hän ei pahastikaan ujostele: se, että häntä pidettiin yhtenä puolueen suurimpana juoppona ja että hänellä oli oma vakinainen sellinsä Porin poliisiputkassa, kuului vain hänen luontaisetuihinsa "Porin keisarina". Kerrotaanpa hänen kerran juopottelustaan työväenkokouksen eteen vastaamaan haastettuna pitäneen niin loistavan puolustustuspuheen, että vihellykset ja alas-huudot vaihtuivat myrskyisiksi suosionosoituksiksi; näyte puhujataidon mahdista sekin.

SALININ "VIIMEINEN TAISTO"

Vuosi 1917, Maaliskuun vallankumous Venäjällä ja Suomessa, sai vanhan sotaratsun jälleen korskumaan. Keväällä hän "Sosialidemokraatissa" julkaisemissaan artikkeleissa puolusti maataloustyöväen lakkoliikettä selittäen, että se ei ole anarkiaa, vaan väkivaltaista yhteiskunnallisen kehityksen jouduttamista. Kesäkuun puoluekokouksessa hän oli jälleen mukana — mm. menettelytapavaliokunnan jäsenenä —, ja esiintyi hallituskysymyksen käsittelyssä kokoomussenaattia vastaan väittäen, että sen välityksellä ei saada lävitse sosialistisia, eipä edes porvarillis-radikaalisia tavoitteita. Kun valtalain hyväksynyt sosialistienemmistöinen eduskunta oli elokuussa Kerenskin pistimin hajoitettu, Salin puolueneuvoston kokouksessa vaati sosialistisenaattorien eroamista. Uuteen eduskuntaan valittuna hän jyristeli porvaristolle profeetallisia varoituksen sanoja:

"Minusta tuntuu siltä, että me istumme tulivuoren juurella, ja jos se tulivuori alkaa syöstä sisältöään tuon vitkastelun ja temppuilun johdosta, niin vaikka porvaristo istuukin yhteiskunnan huipulla, niin voihan siinä pirskahtaa sinne huippuun ensin laavaa, ennenkuin se alkaa valua alas. Siis se tulivuoren purkaus voi tuottaa vahinkoa sekä yhteiskunnan huipussa että laaksossa oleville. Menetelkää niin, että tulivuori ei pääse purkautumaan

— — —

Ette ole tilanteen tasalla, kun vieläkin rohkenette vastustaa näiden lakien vahvistamista. Nyt on Ranskan suuren vallankumouksen elokuun 4. päivän veroinen yö meillä. Nyt on oikeiston pakosta luovuttava oikeuksistaan tai se tulee myöhäiseksi

— — —

Tämä on luokkien välistä taistelua, tämä on todellakin sitä viimeistä taistelua, mistä työväen laulussa Internationaalissa puhutaan, mutta tämä on vasta alkua."

Salin oli myös "Me vaadimme"-ohjelman allekirjoittajia ja marraskuun suurlakkokomitean jäsenenä laatimassa eduskunnalle esitettyä punaista hallituslistaa. Mutta saman suurlakon aikana tapahtuu muutos hänen asennoitumisessaan. Hänen kerrotaan puuhanneen keskusta-vasemmistolaista senaattia Heikki Ritavuoren johdolla, ja marraskuun puoluekokouksessa hän kuuluu oikeistoon, joka vastustaa turvautumista vallankumouksellisiin keinoihin ja vaatii pysymistä parlamentaarisissa menettelytavoissa; hän sanoo kyllä olevansa "vanha sotaratsu", mutta luottavansa "vanhoihin, koeteltuihin keinoihin". Kuitenkin, kun kansalaissota ja vallankumous puhkeavat, Salin liittyy mukaan toimien "Työväenjärjestöjen Tiedonantajan" päätoimittajana: koska hän kerran 25 vuotta on työväen mukana kulkenut — hän selittää —, hän ei halua jättää sitä silloinkaan, kun se hänen käsityksensä mukaan tekee tyhmyyksiä. Vallankumouksen kukistumisen jälkeen Salin joutuu piileskelemään, vihdoin hänet vangitaan joutuen Mäkelinin sellitoveriksi. Hänelle langetetaan ensin kuolemantuomio, sitten 10 vuoden kuritushuonetuomio; huhtikuun 6 pnä 1919 päättää kuolema ruumiillisesti sairaan ja henkisesti tasapainonsa menettäneen taistelijan kärsimykset. Suomen Sosialidemokraatissa kirjoittaa Sasu Punanen:

"Nyt se on täytetty. 'Maanpettäjä' on saanut 'ansaitun ran-

gaistuksensa'. Iloitkoot ne, jotka voivat, me seisomme nyt sanattomina maanpettäjäksi leimatun kuolinpaarien ääressä. — — —

Kuollut on, ei maanpettäjä, vaan Suomen työtätekevän luokan oikeuksien esitaistelija, mies, joka ensimmäisenä Suomen maakamaralla huusi: eläköön sosialismi — — —

Taistelija on kaatunut. Ei voitettuna, kuten hänen vihamiehensä ilkamoivat, sillä joukot, työväen luokkataisteluarmeija, ei ole pettänyt lippuaan. Se ryntää eteenpäin juuri parhaillaan."

SALIN PUHUJANA

Tutkielmamme aiheena on Salin puhujana. Esitetyt lainaukset hänen puheistaan samoin kuin aikalaisten kuvaukset niiden tehosta antavat lukijalle käsityksen sekä Salinin puhetyylistä että siinä tapahtuneesta kehityksestä. Salinin puhetyylille on ominaista tavaton sekä ulkonainen että sisäinen voima: hänen puheitaan hehkutti väkevä vallankumouksellinen paatos, samalla kun omat elämänkokemukset ja laaja lukeneisuus antoivat niille tukevan asiasisällön. Huomiota herättää erikoisesti hänen tyylinsä tuoreus ja havainnollisuus: väritön toimistotyyli on siitä kaukana, nykyisillä työväenpuhujilla olisi siitä paljon oppimista. Synkän vihan, jyrisevän suuttumuksen ja syytöksen, juhlallisen paatoksen rinnalla Salinin puheissa ilmenee leveätä, kansanomaista huumoria, ja samalla hän on pistävän, läpitunkevan satiirin mestari; hän on historian suurten hetkien dramatisoija ja saavuttaa parhaissa puheissaan ilotulitusmaisen mestaruuden. Toisaalta kiinnittää esim. Huhta huomiota siihen kehitykseen, mikä Salinin puhetyylissä ajanmittaan tapahtuu alunperin karkean sanonnan hioutuessa myöhemmin puhtaaksi ja loisteliaaksi. Salinin itse kerrotaan valaisseen puhetyylinsä kehitystä seuraavasti: "Kun ammattimies ryhtyy pölkystä valmistamaan jotakin tarvekalua, ei hän ensimmäiseksi tartu puukkoon ja talttaan. Hän ottaa käteensä kirveen ja suorittaa sillä karkeimman osan työstä. Vasta sen jälkeen tulee puukon ja taltan vuoro ja ehkä lopuksi tarvitaan hiekkapaperiakin. Samalla tavalla työ puolue-elämässäkin on aloitettava, kunnes väki on vastaanottavaista hienostuneemmalle käsittelylle.".

Tällä lausunnolla Salin sijoittaa oman puhujatyönsä ja puhujataitonsa historialliseen perspektiiviin. Mutta samalla tavoin kuin hänen elämäntyönsä kerran suoritettuna edelleen vaikuttaa työväenliikkeen kokonaisuudessa, samalla tavoin on hänen puhujataidossaan kestävä, kuolematon, esimerkillinen aineksensa.

AINO KUOSMANEN:

Itseopiskelusta ja sen järjestämisestä

Ansaitakseen kommunistisen puolueen jäsenen nimen, ollakseen kelvollinen taistelija puolueemme riveissä, on jokaisen jäsenen opiskeltava jatkuvasti. Milloin puoluejäsen ei opiskele ryhmissä, aluepuoluekouluissa tai kursseilla, silloin hänen opiskelunsa päämuotona tulee olla itseopiskelu.

Puolueemme piirikokouksissa, erilaisten kurssien ja koulujen päättäjäistilaisuuksissa sekä kirjoituksissa onkin viime aikoina voimakkaasti korostettu itseopiskelun merkitystä. Suurella osalla tovereista ei kuitenkaan ole täyttä selvyyttä siitä, mitä tarkoitetaan puoluejäsenten itseopiskelulla. Varsin monet ajattelevat, minkä tahansa sattumalta käsiin osuneen tietopuolisen kirjan lukeminen on itseopiskelua. Tietysti silläkin tavoin jää joitakin arvokkaita tiedon murusia lukijan mieleen, mutta näin sattumanvaraisella lukemisella ei päästä sellaisiin tuloksiin kuin suunnitelmallisesti järjestetyllä itseopiskelulla voidaan päästä. Kun puhumme tässä puoluejäsenten itseopiskelusta, tarkoitamme sillä marxilaisen taloustieteen, Suomen työväenliikkeen historian, Neuvostoliiton kommunistisen puolueen historian tai jonkin muun tarkoin määritellyn alan tai asian järjestelmällistä tutkimista.

Vakavaa ja tuloksellista itseopiskelua ei synny ilman puoluejärjestöjen antamaa ohjausta ja tukea. Ei riitä pelkkä luettavan kirjallisuuden suosittelu ja esittely. Emme voi olettaa puoluejäsenten oma-aloitteisesti suoriutuvan itseopiskelustaan. Sen on käytäntökin meille jo osoittanut. Tilanne itseopiskelun kohdalla vaatii pikaista korjausta. Puoluejärjestöissämme on jo aika siirtyä sanoista tekoihin, ts. sen sijaan, että ylimalkaisesti puhutaan itseopiskelusta, on ryhdyttävä sitä järjestämään ja ohjaamaan.

Itseopiskelua järjestettäessä on muistettava, että se vaatii toisenlaisia menetelmiä kuin opiskelu kerhoissa ja kouluissa. Sitä ei voida järjestää jokaisen opiskelijan kohdalta samojen suunnitelmien mukaiseksi ja yhdenaikaiseksi, vaan on otettava huomioon kunkin opiskelijan taso ja hänen yksilölliset edellytyksensä.

Itseopiskelijain auttamiseksi on olemassa monia mahdollisuuksia. Alkaville itseopiskelijoille voidaan ja tulee järjestää ohjausta mm. itseopiskelusuunnitelmien laatimisessa ja aineen valinnassa, sillä ei ole ollenkaan samantekevää,

mistä opiskelu aloitetaan. Vasta puolueeseen liittynyt tai vaikkapa vanhempikin jäsen, joka ei ole aikaisemmin opiskellut, tarvitsee välttämättä perustietoja kommunistisesta puolueesta. Nämä tiedot hän voi saada Sirolan Kirjeopiston ohjelmasta **Poliittista tietoa I.** Itseopiskeluna emme kuitenkaan pidä vielä sitä, että puoluejäsen hankkii ko. opintovihkon ja lukaisee sen. **Itseopiskelua on opintokirjeiden ja niissä osoitetun kirjallisuuden huolellinen tutkiminen ja kurssin kirjeellinen suorittaminen.**

Kirjeopiston suunnitelmat antavat apua myös pitemmälle ehtineille itseopiskelijoille. Esim. marxilaisen taloustieteen opiskelu tapahtuu Sirola-opiston taloustieteen opettajan Eino Nevalaisen laatiman, erinomaiseksi tunnustetun oppikirjan pohjalla. Neuvostoliiton kommunistisen puolueen historian tutkiminen on myös välttämätöntä, sillä mikään tietolähde ei ole niin rikas taistelukokemuksista kuin bolshevikkipuolueen historia. Puoluejäsenemme on ohjattava tutkimaan sitä ja suorittamaan kurssi kirjeellisesti kirjeopistoon. Vasta NKP (b)n historian lyhyen kurssin suorittaminen antaa avaimen Leninin ja Stalinin yksityisten teosten ymmärtämiselle. Myös muita itseopiskeluun soveltuvia ohjelmia voi kirjeopistomme opiskeleville tarjota.

Kommunistin tässä numerossa on julkaistu Sirolan Kirjeopiston itseopiskelusuunnitelma Leninin teoksesta "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa". Tämä suunnitelma on tarkoitettu puoluekursseja ja -kouluja käyneille itseopiskelijoille. Sirolan Kirjeopisto valmistaa myös muista marxismin perusteoksista itseopiskelusuunnitelmia. Tällä hetkellä on saatavissa myös opiskelusuunnitelma Leninin teoksesta "Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa". Lähiaikoina valmistuvat suunnitelmat ainakin Leninin kirjoista "Mitä on tehtävä?" ja "Valtio ja vallankumous", Stalinin "Dialektisesta ja historiallisesta materialismista" sekä Engelsin "Anti-Dühringistä".

Opiskelusuunnitelmia meillä siis jo on. Mutta puoluejärjestömme voivat vielä tehdä paljon näiden opiskelulle välttämättömien välineiden hankkimisen ja tunnetuksitekemisen lisäksi. Itseopiskelijoille tulee järjestää ohjausta siitä, miten kirjoja luetaan, miten niistä kirjoitetaan muistiinpanoja, miten laaditaan jäsennyksiä, alustuksia, tutkielmia yms. Opiskelijain auttaminen ei saa pysähtyä edellälueteltujen itseopiskelumenetelmien opettamiseen, vaan **on pantava erikoisen suuri huomio opiskelun sisältöön, sen teoreettiseen tasoon.** Se voi tapahtua esim. neuvonantotilaisuuksien, luentojen ja keskustelujen avulla.

SKPn Helsingin ja Uudenmaan piirin koulujaosto on aloittanut suunnitelmallisen itseopiskelijain ohjauksen. Ensimmäiseksi opintokirjaksi valittiin Leninin "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa". Opiskelu aloitettiin piirikoulun päättäneiden tovereiden keskuudessa, joista on nyt muodostumassa useita opiskeluryhmiä.

Opiskelu tapahtuu seuraavalla tavalla: Opiskelijat kuulevat ensin tunnin luennon edellämainitusta kirjasta ja saavat ohjeet siitä, mihin itseopiskelussa on kiinnitettävä huomiota. Noin kahden, kolmen viikon kuluttua seuraa neuvonantotilaisuus, jossa opiskelijat voivat saada opettajalta selvitystä niihin kysymyksiin, jotka eivät ole lukiessa selvinneet.

Opettaja antaa neuvoja opiskelutehtävien suorittamisessa ja osoittaa lisäkirjallisuutta. Hän neuvoo itseopiskelijoita, etteivät he hairahdu sivuteille, vaan oppivat löytämään opiskeltavana olevan asian ytimen. **Opettajan tehtävänä on myös valaista, miten voidaan käytännöllisessä työssä käyttää hyödyksi opiskeltavassa teoksessa esitettyjä teoreettisia tietoja.**

Neuvontatilaisuuden jälkeen itseopiskelijat jatkavat teoksen tutkimista ja noin kahden viikon kuluttua pidetään itseopiskelijain opintokonferenssi. Silloin opiskelijat keskustelevat opettajan johdolla niistä peruskysymyksistä, jotka opinto-ohjelmassa on asetettu ja lopuksi tekee opettaja yhteenvedon.

Näin yksityiskohtaiseen itseopiskelijain ohjaukseen on mahdollisuuksia vain suuremmilla paikkakunnilla. Sirolan Kirjeopiston kautta voivat kuitenkin kaikki itseopiskelijat saada kirjeellisen vastauksen epäselviin kysymyksiinsä ja lähettämällä omat vastauksensa tarkastettaviksi, he saavat myös niissä mahdollisesti esiintyvät virheellisyydet korjatuiksi. Tästä syystä olisi siellä, missä suullista itseopiskelun ohjausta ei voida järjestää kiinnitettävä entistä enemmän huomiota kirjeelliseen opiskeluun. Se on meidän oloissamme yksi kaikkein parhaimpia opiskelumuotoja.

Järjestämällä, ohjaamalla ja tarkistamalla puoluejäsenten itseopiskelua puoluejärjestömme kasvattavat jäsenistönsä taistelutahtoa ja -taitoa. **Kun toverimme ryhtyvät itseopiskelulla täydentämään kouluissa ja kursseilla saamiaan tietoja, he samalla kasvavat vastuunalaisiksi omasta marxilais-leniniläisestä valmeudestaan. Itseopiskelusta on tehtävä puoluekasvatuksen perusmuoto.**

Itseopiskelusuunnitelma

V. I. Leninin teoksesta "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa" (Penikkatauti)

Opiskelija tutustuu ensin allaolevaan **V. I. Leninin** "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa"-teoksen esittelyyn, joka antaa opiskelijalle käsityksen teoksen tärkeimmistä ajatuksista ja niiden merkityksestä tämän hetken taistelulle. Sen jälkeen suositellaan luettavaksi itse "Lastentauti"-teos luku kerrallaan. Opiskelun syventämiseksi ja Leninin ajatusten omaksumiseksi kehoitetaan opiskelijaa laatimaan jokaisesta luvusta lyhyt jäsennys siinä esitetyistä perusajatuksista ja niiden perusteluista sekä merkitsemään muistiin luvun tarjoamat pääopetukset kommunistien tämän hetken taistelulle.

Niille, joilla on tilaisuus ja jotka tahtovat laajemmin perehtyä teoksessa esitettyihin bolshevikkipuolueen kokemuksiin, suositellaan luettavaksi **J. V. Stalinin** teoksista paitsi strategiaa ja taktiikkaa sekä puoluetta koskevia kohtia, myös Länsi-Euroopan maiden kommunistisen puolueiden tehtäviä valaisevat kirjoitukset ("Leninisminkysymyksiä". Toinen painos v. 1946, sivut 51—74 ja 117—135. Teokset: VII osa, sivut 34—42, 43—49, 54—60, 61—71, 106—111, 247—253; VIII osa sivut 1—11, 106—114, 116—123; IX osa, sivut 5—15).

Opiskelijoille, jotka ovat piirikouluissa, kursseilla tai Sirola-opistossa tutustuneet Suomen työväenliikkeen ja SKPn historiaan tai jotka ovat siitä kiinnostuneita, suositellaan lisäaineistona luettavaksi SKPn perustamisajan asiakirjoja, kohdistamalla huomion "Lastentauti"-teoksessa käsiteltyihin pääkysymyksiin. Edelleen suositellaan tutkittavaksi SKPn nykyistä taistelua työväenluokan yhtenäisyyden puolesta, erikoisesti sen IX edustajakokouksessa hyväksymää tehtävää yhteisrintaman luomiseksi. Samoin kehoitetaan tutkimaan puolueemme suhdetta taantumuksellisten oikeistojohtajien hallitsemiin ammatillisiin järjestöihin, eduskuntatyöhön, hallituspolitiikkaan, rauhantyöhön jne. Aineistoa oman maan kysymysten tutkimiseksi on saatavissa Kommunistin vuosikerroista (pääkirjoitukset ja ammatillista liikettä, osuustoimintaa ja rauhantyötä koskevat kirjoitukset) ja SKPn Vuosikirjoista.

Mitä kysymyksiä V. I. Leninin "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa" käsittelee

I.

V. I. Leninin "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa" on teos, jonka merkitys on ollut ja on edelleen erittäin suuri kommunistisen puolueiden työssä määriteltäessä puolueen strategiaa ja taktiikkaa eri taisteluvaiheissa.

Tässä teoksessa Lenin välittää bolshevistisen puolueen monipuolisen ja rikkaan taistelukokemuksen Euroopan kommunistisille puolueille niiden tehtävien ja ongelmien ratkaisemisen pohjalta. Euroopan kommunistiset puolueet olivat silloin — huhti-toukokuussa 1920 — vielä kokemattomia ja karaistumattomia ja etsivät vasta omia kommunistisia menettelytapoja taistelussa sosialismin puolesta. Teostansa kirjoittaessaan Leninin ensimmäisenä lähtökohtana oli se hänen monesti esittämänsä ja myöhemmin J. V. Stalinin usein toistama perusajatus, että **"bolshevismi kelpaa taktiikan esikuvaksi kaikille"**,että on puhuttava **"Neuvostovallan ja bolshevistisen teorian ja taktiikan perusteiden kansainvälisestä merkityksestä"** (J. V. Stalin, Teokset, VIII osa, sivu 16. Harv. toim.).

Leninin toisena lähtökohtana "Lastentauti"-teoksessa oli osoittaa bolshevikkipuolueen kokemuksen perusteella, miten kommunistisen puolueiden on taisteltava kahdella rintamalla työväenliikkeessä ja vallankumouksellisessa puolueessa ilmeneviä milloin "vasemmistolaisia", milloin oikeistolaisia poikkeamia vastaan. Lenin sanoo: "Bolshevismi on kasvanut, muodostunut ja karaistunut monivuotisessa taistelussa **pikkuporvarillista vallankumouksellisuutta** vastaan, vallankumouksellisuutta, joka muistuttaa anarkismia tai joka saa siltä jotakin, ja joka kaikessa oleellisessa on kaukana järkähtämättömän proletaarisen luokkataistelun ehdoista ja vaatimuksista" ("Lastentauti" sivu 18).

Leninin teoksen tutkiminen on aloitettava näiden kahden perusajatuksen omaksumisesta. Sen eri kohtia tutkittaessa on pysähdyttävä miettimään oman työväenliikkeemme hajanaisuuden syitä ja kehityskysymyksiä. Erikoisesti on tutkittava kysymystä **johtajista, puolueesta, luokasta** ja **joukoista.** Ajankohtainen meillä on kysymys **kommunistien työskentelystä taantumuksellisissa ammattiliitoissa.** Mielenkiintoinen ja erittäin tärkeä taktillinen kysymys on **kommunistien osallistuminen porvarillisiin parlamentteihin** ja kysymys **kompromisseista.** Kaikkiin näihin kysymyksiin Lenin määrittelee kommunistisen puolueiden taktiikan.

II.

"Lastentauti"-teoksen suuri arvo on siinä, että antamatta mitään valmista kaavaa taistelussa esiinnousevien kysymysten ratkaisemiseksi se osoittaa Saksan, Englannin, Italian ja muiden maiden konkreettisten olosuhteiden erittelyn pohjalta, miten puolueen on määrätyissä tilanteissa määriteltävä toimintalinjansa. Päähuomion Lenin kohdistaa "vasemmistolaisiin" ilmiöihin eri maiden kommunistisen puolueiden toiminnassa, koska juuri **"vasemmistolaisuus" oli ensimmäisen maailmansodan jälkeen päävaarana** kommunistien taistelussa työväenluokan enemmistön valtaamiseksi. "Lastentaudista" tuli mitä arvokkain leniniläisen strategian ja taktiikan oppikirja. Se auttoi syntyvää ja kehittyvää kommunistista liikettä kaikissa maissa voittamaan alkuajan "vasemmistolaisen" äkkijyrkkyyden ja lahkolaismaisen rajoittuneisuuden, joka esimerkiksi Suomessa oli seuraus luokkasodan tappiota seuranneesta verisestä taantumuksesta ja oikeistososialidemokraattisten johtajien petoksesta.

Lenin osoittaa, että "vasemmistolaisuus" sekä oikeistolaisuus ovat määrätyssä mielessä läheisiä toisilleen ja aina ilmausta vissistä menettelytapojen yksipuolisuudesta. Kumpikin nostaa jonkin rajoitetun toimintamuodon tai -menetelmän ainoaksi autuaaksitekeväksi voimaksi. "Oikeis-

toviisastelu pitää sokean itsepäisesti kiinni pelkistä vanhoista muodoista ja on tehnyt lopullisen vararikon, koska ei ole huomannut uutta sisältöä. Vasemmistoviisastelu taas pitää itsepäisesti kiinni eräiden vanhojen muotojen ehdottomasta hylkäämisestä näkemättä, että uusi sisältö löytää tiensä kaikkien ja kaikenlaisten muotojen läpi, että meidän velvollisuutena on omaksua kaikki muodot, oppia mahdollisimman lyhyessä ajassa täydentämään toista muotoa toisella, korvaamaan toisen toisella, sovelluttaa taktiikkaamme jokaiseen sellaiseen tilanteeseen, muutokseen, jota eivät aiheuta meidän luokkamme tai meidän ponnistuksemme" (sivu 100).

Samalla Lenin kuitenkin osoittaa, että 1920-luvulla **päävihollisena työväenliikkeen sisällä oli opportunismi,** joka ensimmäisen maailmansodan syttyessä v. 1914 kehittyi porvariston puolelle lopullisesti siirtyneiden "sosialistien" yltiöisänmaallisuudeksi. Tämän Euroopan johtavien kapitalistimaiden "sosialistien" yltiöisänmaallisuuden perillisiä ovat mm. suomalaiset oikeistososialidemokraatit, jotka toisessa maailmansodassa olivat Hitlerin liittolaisina sodassa sosialistista Neuvostoliittoa vastaan ja nykyään ovat yhdessä länsimaisten aateveljiensä kanssa USAn maailmanherruutta tavoittelevien inperialistien innokkaimpia asiamiehiä työväenliikkeen sisällä. **"Vallankumouksellisen proletariaatin voitto ei ole mahdollinen ilman opportunistien, sosialipetturuuteen syyllistyneiden johtajien paljastamista, häpeään saattamista ja karkoittamista"** (sivu 31). Tämä tärkeä opetus on tänään kaikkien, myös Suomen kommunistisen puolueen toimintaohjeena taistelussa työväenluokan elinetujen puolesta.

III.

Erittäin arvokkaita puolueellemme ovat Leninin opetukset **suhtautumisesta taantumuksellisiin ammattiliittoihin.** Niiden omaksuminen auttaa meitä tänään voittamaan havaittavissa olevat pyrkimykset luopua ammattiliittojen jäsenyydestä, mikä pyrkimys on seuraus siitä, että SAK ja ammattiliittojen johto on joutunut oikeistososialidemokraattisten johtajien käsiin. Leninin ohjeet auttavat meitä toimimaan sitkeästi työväenluokan yhtenäisyyden luomiseksi.

Leninin lähtökohtana ammattiliittoja koskevassa kysymyksessä on se, että olivatpa ammattiliitot hyviä tai huonoja ne yhdistävät miljoonia työläisiä. Kieltäytyminen työskentelemästä niissä merkitsee näiden miljoonien työläisten jättämistä opportunistisiten oikeistojohtajien johdettavaksi. Puolue, joka on asettanut tehtäväkseen työväenluokan yhdistämisen aatteellisesti ja organisatoorisesti sen luokkaetujen puolesta käytävää taistelua varten, ei voi eikä saa eristää itseään työläisjoukoista, jotka kuuluvat taantumuksellisiin ammattiliittoihin. Siksi Lenin korostaakin, että voittaakseen työväenluokan enemmistön luottamuksen kommunistien ei pidä pelätä vaikeuksia ja vainoa oikeistojohtajien taholta, jotka tavalla tai toisella ovat yhteydessä porvariston tai poliisin kanssa, vaan **"on ehdottomasti toimittava siellä, missä joukot ovat"** (sivu 42).

Lenin osoittaa myös, että taantumuksellisten ammattiliittojen jäsenjoukoille ei saa asettaa vaatimuksia poliittisen ohjelman tunnustamiseksi. Hän arvostelee saksalaisia vasemmistokommunisteja, jotka asettivat ammattiliiton jäsenyyden ehdoksi neuvostojärjestelmän ja työväenluokan diktatuurin tunnustamisen. Lenin korostaa, että tällainen vaatimus on lapsellista "vasemmistolaisuutta".

Muistaen oikeistososialidemokraattisten johtajien häikäilemättömän terrorin, sorkkarautapolitiikan ja mielivallan maamme ammatillisen liikkeen, TULn ja osuustoimintaliikkeen piirissä meillä on erikoinen syy perehtyä huolellisesti Leninin opetuksiin. Näiden järjestöjen taantumuksellisten johtajien hyökkäys, jota he käyvät viranomaisten, tuomioistuinten ja poliisin avulla luokkataistelukannalla olevaa jäsenistöä vastaan, ei saa johtaa siihen, että kommunistit ja heitä kannattavat jäsenjoukot jättäisivät nämä järjestöt. Päinvastoin, kuten Lenin opettaa, on kaikesta huolimatta jatkettava työskentelyä niissä. "On kyettävä tekemään kaikenlaisia uhrauksia, voittamaan mitä suurimpia vaikeuksia voidakseen järjestelmällisesti, sitkeästi, itsepintaisesti, kärsivällisesti harjoittaa propagandaa ja agitatiota juuri niissä järjestöissä, seuroissa ja liitoissa, olkootpa nämä sitten miten taantumuksellisia tahansa, missä vain suinkin on olemassa proletaarista tai puoliproletaarista joukkoa" (sivu 42).

IV.

Osallistumisesta porvarillisiin parlamentteihin Lenin kirjoittaa bolshevikkipuolueen kokemuksen perusteella ja osoittaa, että niin kauan kun porvarillinen parlamentti ei ole "poliittisesti aikansa elänyt", niin kauan on osallistuttava sen toimintaan. Hän sanoo, että se mikä on "aikansa elänyt" kommunisteille, ei sitä vielä ole luokalle, joukolle. Viitaten bolshevikkien osallistumiseen vastavallankumouksellisiin parlamentteihin Lenin mainitsee, että "sellainen toiminta ei ainoastaan ole ollut hyödyllistä, vaan vieläpä **välttämätöntäkin** vallankumousproletariaatin puolueelle juuri Venäjän ensimmäisen porvarillisen vallankumouksen jälkeen (v. 1905) sekä toisen porvarillisen vallankumouksen (helmikuussa 1917) ja lopuksi sosialistisen vallankumouksen (lokakuussa 1917) valmisteluja varten" (sivu 52).

Lenin puhuu sosialistisen vallankumouksen alullepanemisen vaikeudesta Länsi-Euroopassa ja sanoo: "Yrittää 'kiertää' tämä vaikeus, 'hypätä' sellaisen vaikean asian yli, jollainen on taantumuksellisten parlamenttien hyväksikäyttö vallankumouksellisiin tarkoituksiin, on mitä puhtainta lapsellisuutta" (sivu 55). Hän osoittaa edelleen, että juuri porvarillisesta parlamentista käsin puolue voi parhaiten valistaa demokraattisten harhakäsitysten vallassa olevia laajoja työtätekeviä joukkoja. Juuri siksi, että "työläisten ja — vieläpä suuremmassa määrin — pientalonpoikain jälkeenjääneet joukot Länsi-Euroopassa ovat vieläkin voimakkaammin kuin Venäjällä kyllästettyjä porvarillis-demokraattisilla ja parlamentaarisilla ennakkoluuloilla, nimenomaan juuri siksi, että **ainoastaan** sellaisista laitoksista käsin kuin porvarilliset parlamentit kommunistit voivat (ja heidän täytyykin) käydä pitkäaikaista, sitkeätä taistelua näiden ennakkoluulojen paljastamiseksi, taistelua, joka ei pysähdy minkään vaikeuden edessä" (sivu 56).

V.

Arvostellessaan "vasemmistokommunistien" käsitystä, että kompromissien salliminen hävittää rajan vallankumouksellisuuden ja opportunismin väliltä. Lenin osoittaa, että määrätyissä tilanteissa **kompromissit eivät ole**

vain sallittavia, vaan välttämättömiä. Ken ei ole osoittanut riittävän pitkän ajan kuluessa kykenevänsä kompromissien avulla edistämään työväenluokan pyrkimyksiä, hän ei ole oppinut auttamaan työväenluokkaa sen taistelussa vapautensa puolesta. "Itseään mahtavamman vihollisen voittaminen on mahdollista vain ponnistamalla äärimmilleen voimiaan ja käyttämällä **ehdottomasti** mitä tarkimmin, huolellisimmin, varovaisimmin ja viisaimmin hyväkseen **sekä** vihollisten välillä syntynyttä kuinka pientä 'halkeamaa' hyvänsä, jokaista eri maiden porvariston ja eri maiden sisällä esiintyvien porvariston erilaisten ryhmien ja ilmenemismuotojen etujen välistä ristiriitaisuutta, **että** jokaista, vaikkapa pienintäkin mahdollisuutta saada puolelleen joukkoliittolainen, olkoonpa tämä sitten väliaikainenkin, häilyväinen, epävakaa, epäluotettava tai ainakin määrätyssä mielessä sellaisena esiintyvä. Se, joka ei ole ymmärtänyt tätä, ei myöskään ole ymmärtänyt hiukkaakaan marxilaisuudesta ja tieteellisestä, nykyaikaisesta sosialismista yleensä" (sivu 63).

Leninin opetukset kompromissien sallittavuudesta tähtäävät työväenluokan luokkatietoisuuden, vallankumouksellisuuden, taistelukyvyn ja voittamisen tahdon yleisen tason kohottamiseen eikä alentamiseen. Kompromissien tarkoituksena ei ole vain vastustajain leirin ristiriitojen huomioiminen taantumusrintaman hajoittamiseksi, vaan myös joukkoliittolaisen saaminen työväenluokalle. Sitä varten puolueen on otettava huomioon työtätekevien eri kerrosten erilaisuus, poliittisen kehitystason erilaisuus ja ehdottomasti turvauduttava "luovimiseen, sovitteluun ja kompromissien tekoon erilaisten proletaariryhmien, erilaisten työväen- ja pientalouden omistajien puolueiden kanssa; tämä kaikki on aivan välttämätöntä" (sivu 66—67).

VI.

Kuten edelläesitetystäkin jo ilmenee, V. I. Leninin teos "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa" on mitä arvokkain yleistajuinen strategian ja taktiikan oppikirja, joka erinomaisella historiallisella vakuuttavuudella ja havainnollisuudella välittää kaikille kommunistisille puolueille Venäjän bolshevikkien suuren taistelukokemuksen. Tämän kokemuksen kansainvälinen merkitys on kuluneiden 32 vuoden aikana tullut kumoamattomasti todistetuksi kansandemokratian maiden kommunistisen puolueiden suurilla saavutuksilla ja Kiinan kansanvallankumouksen voitoilla, jotka ovat leninilläis-stalinilaisen strategian ja taktiikan voittoja. Bolshevikkipuolueen kokemuksen omaksuminen on auttanut ja auttaa kapitalistimaiden kommunistisia puolueita niin Länsi-Euroopassa ja Amerikassa kuin Aasiassa ja Afrikassakin takomaan mahtavaa, voittamatonta kansojen rauhanrintamaa kansallisen riippumattomuuden, kansanvallan ja sosialismin puolesta.

Leninin esittämät strategiset ja taktilliset ohjeet ovat myös Suomen työväenluokalle ja sen taistelupuolueelle, SKPlle, kultaakin arvokkaampia taistelussa sodanvastaisen kansalaisrintaman ja pääomanvastaisen yhteisrintaman luomiseksi maamme rauhan ja kansallisen riippumattomuuden turvaksi. Ne valavat tänäänkin varmuutta ja uskoa työväenluokan ja sen etujoukon voimiin ja taitoon toimia oikein vaikeimmissakin tilanteissa.

———

Sen jälkeen kun "Lastentauti"-teos on tutkittu ja jäsennelty opiskelijan on valmistauduttava vastaamaan allaesitettyihin kysymyksiin joko erikoisissa opintotilaisuuksissa suullisesti (mikäli paikkakunnalla sellainen järjestetään) tai sitten Sirolan Kirjeopistoon kirjallisesti.

Kysymyksiä:

I.

1. Luonnehdi lyhyesti kansainvälisen työväenliikkeen tila Leninin "Lastentauti"-teoksen kirjoittamisen aikana.
2. Minkälaisia vaikeuksia koki oman maamme vallankumouksellinen liike silloin?

II.

3. Mikä aiheuttaa "vasemmistolaisen" syrjäpoikkeaman työväenliikkeessä?
4. Miten Lenin arvosteli Saksan "vasemmistokommunismia" johtajia, puoluetta, luokkaa ja joukkoja koskevissa kysymyksissä?

III.

5. Miten Saksan "vasemmistokommunistit" määrittelivät suhteensa taantumuksellisiin ammattiliittoihin?
6. Mikä oli Leninin lähtökohtana, kun hän määritteli puolueen taktiikan suhteessa taantumuksellisiin ammattiliittoihin?
7. Mitä Leninin ohjeet työstä taantumuksellisissa ammattiliitoissa opettavat nykyään puolueemme jäsenjoukoille suhteessa ammatillisiin järjestöihin?
8. Mitä ne opettavat suhteessa osuustoiminnallisiin, urheilu- ym. järjestöihin?

IV.

9. Mitä Leninin opetukset työskentelystä porvarillisissa parlamenteissa antavat nykyään meille?
10. Mitä vaatimuksia Lenin esitti kompromisseille?
11. Voitko esittää esimerkkejä, jotka osoittavat, että puolueemme pyrkii noudattamaan ohjeita oikeista kompromisseista?

V.

Esitä lyhyesti: mitkä olivat tärkeimmät johtopäätökset, jotka Lenin teki "Lastentauti"-teoksensa X luvussa (sivu 86). Huomioi erikoisesti:

12. Milloin koko luokka, laajat joukot rupeavat kannattamaan etujoukkoa, eli toisin sanoen, mikä on "suurten vallankumousten peruslaki"?
13. Mitä Lenin sanoi eri taistelukeinojen omaksumisesta välttämättömänä ehtona miljoonajoukkojen vallankumouksellisen taistelun voitolle?

VI.

14. Onko maassamme ollut tilannetta, jolloin koko työväenluokka olisi kannattanut vallankumouksellisen taistelun kannalla olevaa vanhaa sosdem. puoluetta tai kommunistista puoluettamme? Jos mielestäsi on, niin esitä todistelut.
15. Onko maassamme ollut tilannetta, joka vastaa Leninin "Johtopäätöksissä" esittämää kolmea vallankumouksellisen kypsymisen ehtoa? Esitä todistelut käsityksesi perusteluiksi.
16. Miten "Lastentauti"-teoksen opetukset auttavat työväenluokkaa ja puoluettamme taistelussa rauhan, maamme riippumattomuuden ja työtätekevien elinetujen puolesta?

Kirja-arvosteluja ja -katsauksia

Puolueen päälinjan puolesta

J. V. Stalin: TEOKSET, IX osa, kustantaja Karjalais-Suomalaisen SNTn Valtion Kustannusliike, Petroskoi 1951. Tuottaja Kansankulttuuri Oy., Helsinki. 418 sivua, hinta 150:—

J. V. Stalinin Teosten IX osa johtaa lukijan niiden ongelmien pariin, joiden ratkaisemiseksi Neuvostoliitto ja NKP(b) kamppailivat vuoden 1926 lopulla ja 1927 ensi puoliskolla. Ne kahdeksan kuukautta, joiden aikana J. V. Stalin kirjoitti IX osaan sisältyvät teoksensa, olivat täynnä jännittynyttä, intensiivistä aatteellista ja organisatoorista kamppailua puolueen päälinjan puolesta. Juuri senvuoksi tämä osa liittyykin niihin J. V. Stalinin teoksiin, joissa keskeisimpänä on puolueen sisällä käyty aatteellinen taistelu. Sellaisina yhdeksänteen osaan sisältyvät Stalinin teokset valaisevat ja havainnollistavat erinomaisesti sitä Leninin ja Stalinin usein toistamaa toteamusta, että *"bolshevikkipuolueen historia on puolueen sisällä käydyn ristiriitojen taistelun historiaa, näiden ristiriitojen voittamisen ja puolueemme asteittaisen lujittumisen historiaa näiden ristiriitojen voittamisen pohjalla"* (sivu 4).

J. V. Stalinin taistelu puolueen päälinjan puolesta erilaisia opportunistisia oppositioyhtymiä vastaan tapahtui aikana, jolloin puolue ja neuvostokansa ponnistelivat puolueen XIV edustajakokouksen ja XV puoluekonferenssin maan sosialistista teollistamista koskevien päätösten toteuttamisen puolesta. Se oli aikaa, jolloin sosialistisen suurteollisuuden vuosituotanto lisääntyi 18,2 %lla ja oli tullut mahdolliseksi aloittaa laaja rakennustyö sellaisten suurtuotantolaitosten pystyttämiseksi kuin Dnjeprin vesivoimalaitos, Stalingradin traktoritehdas, Turkestanin—Siperian rautatie, autotehdas AMO, joka myöhemmin omistettiin Stalinin nimelle.

Mutta samalla se oli aikaa, jolloin Lännen kapitalistimaat, Englanti etunenässä, voimistivat raivoisaa hyökkäystä Neuvostoliittoa vastaan, peläten sen lisääntyvää taloudellista mahtia ja kapitalistimaiden työtätekevien keskuudessa kasvavaa arvovaltaa. Lännen imperialistien raivoisa hyökkäys Neuvostoliittoa kohtaan pukeutui sarjaksi provokatoorisia tekoja, jotka hälyyttävästi puhuivat lisääntyneestä reaalisesta sodanvaarasta. Ensimmäinen niistä oli hyökkäys Pekingissä olevaa neuvostolähetystöä vastaan, toinen samoin hyökkäys Lontoossa olevaa neuvostolähetystöä vastaan, kolmas — neuvostolähettilään murha Varsovassa. Näiden provokatioiden tarkoituksena oli synnyttää sotilaallinen selkkaus Kiinan ja Neuvostoliiton välillä sekä muodostaa kapitalistimaiden yhteisrintama Neuvostoliittoa vastaan.

Tähän Englannin vanhoillisten kokoonhaalimaan hyökkäysrintamaan liittyi bolshevikkipuolueen sisällä voimistuva trotskilais—zinovjeviläinen oppositioblokki, joka hyökkäsi ankarasti puolueen hyväksymää sosialistisen teollistamisen suunnitelmaa vastaan, yrittäen kylvää kansan keskuuteen epäluuloa sosialismin rakentamisen mahdollisuuteen Neuvostoliitossa. "Muodostui jotain yhteisrintaman tapaista Chamberlainista Trotskiin saakka", Stalin osoitti. Trotskilais—zinovjeviläinen oppositio ei rajoittanut toimintaansa vain bolshevikkipuolueen riveihin, vaan yritti muodostaa ryhmittymää myös Kominternin eri sektioissa työväenliikkeeseen tunkeutuneista imperialistisista asiamiehistä.

I.

Kominternin Toimeenpanevan Komitean täysi-istunnossa pitämässään laajassa selostuksessaan "Vielä kerran sosialidemokraattisesta poikkeamasta" sekä selostusta seuranneessa loppulausunnossa J. V. Stalin hahmoitteli yksityiskohtaisesti puolueessa ilmenevät erimielisyydet ja niiden lähteet, perusteli teoreettisesti puolueen ottaman sosialistisen teollistamisen linjan ja murskasi lopullisesti trotskilais—zinovjeviläisen opposition teoreettiset rakennelmat.

Selostuksensa alussa J. V. Stalin osoitti periaatteellisen taistelun olemassaolon laimukaisuuden ja kiertämättömyyden sekä sen, että *"erimielisyydet voidaan voittaa vain taistelemalla näiden tai noiden periaatteiden puolesta, näiden tai noiden taistelupäämäärien puolesta, joidenkin päämäärään johtavien taistelumenetelmien puolesta"*. (Siv. 6). Hän osoittaa, että periaatteellisten ristiriitojen ja erimielisyyksien lähteenä on porvariston ja porvarillisen ideologian painostus proletariaattiin ja sen puolueeseen luokkien välisessä taistelussa. *"Porvarilliset aatteet, tavat, tottumukset ja mielialat tunkeutuvat usein proletariaattiin ja puolueeseen proletariaatin erinäisten kerrosten kautta, jotka tavalla tai toisella ovat yhteydessä porvarillisen yhteiskunnan kanssa"*. (Siv. 12).

J. V. Stalin osoittaa työväenluokassa olevan kolme peruskerrostumaa: ensimmäisen — proletariaatin perusjoukon, sen vakinaisen osan, toisen — äsken proletariaattiin liittyneet ei-proletaariset tulokkaat talonpoikaistosta, pikkuporvaristosta, sivistyneistöstä, sekä kolmannen — työväen aristokratian, proletariaatin parhaiten turvatun huippukerroksen, joka pyrkii kompromissiin porvariston kanssa. Kaksi viimemainittua kerrostumaa muodostavat enemmän tai vähemmän yhtenäisen maaperän opportunismille. Luokkataistelun eri vaiheissa proletariaatin eri kerrosten mielialat, tottumukset ja katsantokannat ilmenevät määrättyjen erimielisyyksien muodossa. Näitä erimielisyyksiä ei voida paeta eikä pitkäksi aikaa hämätä, ne voidaan vain ratkaista taistelulla. *"Proletaarista puoluetta voidaan varjella porvariston painostukselta ja vaikutukselta ainoastaan siten, että taistellaan periaatteellisesti marxilaisen linjan puolesta... ja lujittuminen voidaan saada aikaan vain siten, että voitetaan puolueen sisäiset ristiriidat"*. (Siv. 15).

II.

J. V. Stalin luonnehti puoluevastaisen opposition erikoisuudet, osoittaen, että ensiksikin se oli "yhdistynyt" oppositio, johon kuuluivat kaikenlaiset puolueessa esiintyneet suuntaukset ja ryhmittymät, että toiseksi "yhdistyneen" opposition johdossa olivat trotskilaiset, joka on täydellisin opportunistinen suuntaus ja osaa ovelimmin naamioida itsensä "vasemmistolaisilla" fraaseilla, mikä onkin opposition toinen erikoisuus. Kolmantena erikoisuutena oppositiolla oli periaatteellinen muodottomuus, se, että se oli "eiymmärrettyjen" oppositio.

Sosialismin rakentamista koskevassa kysymyksessä Stalin osoittaa, että oppositio kielsi sen

mahdollisuuden, muttei kuitenkaan tehnyt niitä johtopäätöksiä, jotka johtuvat sen kielteisestä kannanotosta. Se on työväenluokan harhaanjohtamista, pettämistä, johon puolueella ei ole oikeutta. Puolueen "olisi sanottava suoraan, että varmuuden puuttuminen sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme johtaa vallasta poistumiseen ja puolueemme siirtymiseen valtaa pitävän puolueen asemasta oppositiopuolueen asemaan". Stalinin johdolla puolue oli sensijaan vastannut myöntävästi sosialismin rakentamisen mahdollisuutta koskevaan kysymykseen, lähtien sekä kansainvälisestä tilanteesta imperialismin olosuhteissa että kansallisista mahdollisuuksista. J. V. Stalinin erittely on rikastuttanut marxismin—leninismin oppia erinomaisesti määritellyillä marxilaisilla katsomuksilla. Hän hahmoitteli ei vain kysymyksen historian ja sen ratkaisun merkityksen kulumassaolevalla kaudella, vaan viitoitti myös sen määräämän talouden kehityssuunnan.

Murskaavassa arvostelussaan J. V. Stalin paljastaa opposition johtajien teoreettisen avuttomuuden, heidän "koulupoikamaisen" sitaattien käyttämisensä, halpamieliset hyökkäyksensä puoluetta vastaan. Valaisten sosialismin rakentamisen kysymystä hän perustelee sosialismin voiton kansainvälisen imperialismin ristiriidoilla sekä Neuvostoliiton ja sen liittolaisten sisäisillä voimavaroilla, joihin sosialistisen rakennustyön suunnitelma nojautuu.

Lähtökohtana sosialismin voiton mahdollisuuksien perusteluissa J. V. Stalinilla on Leninin esittämä laki kapitalismin kehityksen epätasaisuudesta imperialismin kaudella. Stalin korostaa sitä, että imperialismin kaudella yhteentörmäykset eri imperialistisen ryhmien välillä ovat väistämättömiä. Yhteentörmäysten syynä ovat eri imperialistisen valtojen pyrkimykset vaikutusalueiden uudelleen jakamiseksi. Paitsi yhteentörmäyksiä se synnyttää voimistuvaa kansallista vapautusliikettä varsinkin siirto- ja puolisiirtomaissa, joissa imperialismin sorto on raskainta. Tämä vapautusliike tulee heikentämään imperialistisen maiden mahdollisuutta puuttua Neuvostoliiton asioihin.

Viitaten ensimmäisen maailmansodan kokemukseen maailman uudelleen jakamisesta imperialistisen suurvaltojen kesken J. V. Stalin kirjoitti:

"Tämä yritys tuli maksamaan kapitalismille sen, että vallankumous voitti Venäjällä ja imperialismin perustat tulivat horjutetuiksi siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa.

Sanomattakin on selvää, että ensimmäisen uudelleenjakamisyrityksen jälkeen seuraa toinen yritys, jota varten imperialismin leirissä suoritetaan jo valmisteluotöitä.

Tuskin voidaan epäillä sitä, etteikö uudelleenjakamisen toinen yritys tule maksamaan maailman kapitalismille paljon enemmän kuin ensimmäinen". (Sivu 119).

Tämä J. V. Stalinin lausunto vuodelta 1926 on loistavasti ennakoinut tapahtuneen historiallisen muutoksen toisen maailmansodan seurauksena, kun seitsemän Itä- ja Keski-Euroopan maata sekä valtava Kiina irtautuivat kapitalistisen maiden järjestelmästä ja siirtyivät sosialistisen kehityksen tielle. Marxilaisen teorian ennustama historiallinen kehityslinja on kahdesti toteutunut. Se tulee toteutumaan kolmannenkin kerran, jos amerikkalais—englantilaiset imperialistit päästävät uuden sodan valloilleen.

III.

Syvä teoreettinen merkitys ja ajankohtaisuus on J. V. Stalinin ajatuksilla sosialismin rakentamisesta. Hän osoittaa, että kysymys ei ole suinkaan teoreettinen, vaan käytännön kysymys. "Mihin suuntaan on vietävä asioita taloudellisessa rakennustyössä, minkälaisia ovat rakennustyömme perspektiivit, — ne ovat kaikki sellaisia kysymyksiä, joita ratkaisematta rehelliset ja harkitsevat talousmiehet eivät voi ottaa askeltakaan eteenpäin, jos he tahtovat suhtautua rakennustyön asiaan todella tietoisesti ja harkitsevasti. Teemmekö me rakennustyötä valmistellaksemme maaperän porvarilliselle demokratialle vaiko rakentaaksemme sosialistisen yhteiskunnan, — siinä on nykyään rakennustyömme ydin" (siv. 42).

Vastatessaan myöntävästi sosialismin rakentamisen mahdollisuuteen J. V. Stalin murskasi Trotskin väitteet, että Neuvostoliitto muka joutuu maailman kapitalismin kontrollin alle ja kasvaa sen kanssa yhteen yhä enemmän. Stalin ei kiellä, etteikö Neuvostoliiton talous olisi riippuvainen kapitalistisista maista, samoin kuin kapitalistisen maiden talous on riippuvainen neuvostomaan taloudesta, sen naftasta, viljasta, puutavarasta ja ääretömistä markkinoista. Tämä riippuvaisuus on molemminpuolista, mutta se ei ole yhteenkasvamista eikä muuttumista kapitalismin lisäkkeeksi, se ei ole kontrollia.

J. V. Stalin osoittaa, että kapitalistinen kontrolli merkitsee ennen kaikkea finanssikontrollia, teollisuuden kontrollia, markkinoiden kontrollia, ulkomaankaupan monopolin hävittämistä. Hän tekee johtopäätöksen:

"Kapitalistinen kontrolli merkitsee vihdoin poliittista kontrollia, maamme politiikan itsenäisyyden hävittämistä, maamme lakien sopeuttamista kansainvälisen kapitalistisen talouden etujen ja maun mukaiseksi" ...

"... Sellaista kontrollia meillä ei ole eikä tule milloinkaan olemaan niin kauan kuin meidän proletariaattimme elää ja meillä on Neuvostovalta" (sivu 147—148).

Me tiedämme, että Neuvostoliitto on kyennyt ratkaisemaan maan etujen mukaisesti tämän nykyään niin päivänpolttavan kysymyksen kansallisesta riippumattomuudesta ja itsenäisestä olemassaolosta. Mutta samalla tiedämme, että Länsi-Euroopan maissa — myös Suomessa — Amerikan imperialistit toteuttavat juuri Stalinin hahmoittelemaa kapitalistista kontrollia, estävät Länsi-Euroopan maiden kansallisen teollisuuden kehityksen, määräävät mielensä mukaan niiden sisäisillä markkinoilla ja ulkomaankaupassa aina vientihintoja myöten ja johtavat näiden valtiollisen ja poliittisen itsenäisyyden hävittämiseen. Vain sosialistinen Neuvostoliitto ja sen kanssa ystävyysliitossa olevat kansandemokraattiset maat voivat kehittää kansallista talouttaan riippumattomina ja ilman amerikkalaisten imperialistien turmiollista kontrollia, joka uhkaa vakavasti nykyään Suomenkin talouselämää ja kansallista itsenäisyyttä.

IV.

J. V. Stalinin yhdeksäs osa sisältää arvokasta aineistoa proletariaatin vallankumouksellisen puolueen strategiasta ja taktiikasta vallankumouksen eri vaiheissa. Teoksissaan "Puolueen kolmesta päätunnuksesta talonpoikaiskysymyksessä", "Kysymykseen työläistalonpoikaisesta hallituksesta", "Proletariaatin ja köyhimmän talonpoikaiston diktatuurin tunnuksesta Lokakuun valmistelun kaudella" ym. J. V. Stalin valaisee erittäin tärkeitä kysymyksiä talonpoikaistosta työväenluokan liittolaisena, työväenluokan johtavasta osuudesta tässä liitossa, työväenluokan diktatuurista, po-

liittisen armeijan luomisesta jne. Ne eivät valoita vain bolshevikkipuolueen tietä voittoon Lokakuun vallankumouksessa, vaan osoittavat samalla erittäin havainnollisesti luokkavoimien liikkumisen vallankumouksen kuluessa, poliittisten tunnusten merkityksen luotaessa poliittista armeijaa sekä oikean tilannearvion perustavaa laatua olevan merkityksen puolueen politiikkaa määriteltäessä kehityksen eri vaiheissa.

Käynnissä olevan yleismaailmallisen rauhantaistelun kulkua ja oman maamme kehityskysymysten taustaa vastaan nämä Stalinin teoreettiset johtopäätökset ja opetukset ovat jälleen ajankohtaisia. Niinpä hänen sanansa puolueen päätunnuksesta Lokakuun valmistelun kaudella, ovat hämmästyttävän selventäviä: "Strategisen tunnuksen pääaihe on kysymys vallasta vallankumouksen kyseessäolevassa vaiheessa, kysymys siitä, *mikä* luokka syöstään vallasta ja *minkä* luokan käsiin valta siirtyy". (siv. 223). Lokakuun edellä sellaisena tunnuksena oli tunnus proletariaatin ja köyhimmän talonpoikaiston diktatuurista. Se auttoi muodostamaan poliittisen armeijan väliaikaisen porvarillisen hallituksen kukistamiseksi ja sosialistisen vallankumouksen toteuttamiseksi.

J. V. Stalin osoittaa, että Lokakuun sosialistinen vallankumous suoritti ohimennen loppuun porvarillisen vallankumouksen tehtävät. Siinä hän erittelee mielenkiintoisesti luokkavoimien keskinäissuhteita, osoittaen, että kansalaissodan olosuhteissa koko talonpoikaisto, jonka kapitalistinen kulakkikerros ei suinkaan yleensä ollut sosialistisen vallankumouksen kannalla, antoi kuitenkin tukensa vallankumoukselle sikäli, mikäli proletariaatin vallankumous suoritti porvarillisen vallankumouksen tehtäviä. Se antaa erinomaisen esimerkin vallankumouksellisen energian käyttämisestä loppuun asti.

Maamme nykyisen taloudellisen ja poliittisen kehityksen kannalta ovat suorastaan päivänpolttavia ajatukset, joita J. V. Stalin esittää valtakysymyksestä, kirjoittaessaan proletariaatin diktatuurin tunnuksesta. Osoittaessaan, että Lokakuun edellä luokkataistelun ratkaistavana oli kysymys vallan siirtymisestä joko porvariston tai työväenluokan käsiin, Stalin esittää Leninin sanat siitä, että mitään keskiväliä, "kolmatta tietä" ei ollut eikä voinut olla. "Keskivälin" hallitus on pikkuporvariston valtaa, s.o. "sen kokoomus (liitto, sopimus) porvariston kanssa, sillä itsenäisesti ja riippumattomasti pikkuporvaristo ei tahdo eikä voi ottaa valtaa, kuten kaikkien vallankumousten kokemus on todistanut ja kuten todistaa myös taloustiede, joka selittää, että kapitalistisessa maassa voidaan olla pääoman puolella, voidaan olla työn puolella, mutta keskivälillä ei voida pysyä. Tämä kokoomus koetti Venäjällä puolen vuoden aikana kymmeniä ja satoja keinoja, mutta epäonnistui". (Sivu 296).

Nämä Leninin sanat eivät luonnehdi vain meidän "kolmannen tien" poliitikkojemme, oikeistososialidemokraattisten johtajien luokkaolemusta, vaan osoittavat samalla, että heidän yrityksensä tulee epäonnistumaan. Milloin se hetki koittaa, se riippuu siitä, milloin työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston laajat joukot tulevat oman poliittisen kokemuksensa perusteella vakuutetuksi, että vain puolueemme viitoittamaa tietä kulkien kyetään ratkaisemaan heidän elinkysymyksensä myönteisesti.

V.

J. V. Stalinin Teosten yhdeksänteen osaan sisältyy runsaasti kirjoituksia kansainvälisistä kysymyksistä. Niissä hän valaisee

kansainvälisen politiikan alalla kehittyviä tapahtumia, osoittaen sodan vaaran lisääntymisen ja imperialistien suunnitelmat uudesta sodasta Neuvostoliittoa vastaan. "Aseistuksen ennenkuulumaton kasvu, porvarillisten hallitusten yleinen suuntautuminen fasistisiin "hallinto"-menetelmiin, ristiretki kommunisteja vastaan, raivokas ajojahti Neuvostoliittoa vastaan, suoranainen interventio Kiinaan — nämä kaikki ovat eri puolia samassa ilmiössä, valmistautumisessa uuteen sotaan maailman uudelleenjakamiseksi". (Sivu 349).

Imperialistiset provokaattorit kirkuivat silloin Neuvostoliiton heikkoudesta, jolla he silloin — kuten nytkin — selittivät Neuvostoliiton johdonmukaisen rauhanpolitiikan. Stalin vastasi näihin "selityksiin":

"Mitä tulee meidän "heikkouteemme" tai armeijamme "heikkouteen", niin sen suhteen eivät meidän vihollisemme ensi kertaa erehdy. Noin kahdeksan vuotta sitten, jolloin Englannin porvaristo lähti interventioon Neuvostoliittoa vastaan ja Churchill uhkasi "neljäntoista valtion" sotaretkellä, porvarillinen lehdistö kirkui samalla tavalla armeijamme "heikkoudesta", mutta koko maailma tietää, että voitokas armeijamme heitti englantilaiset interventit ja heidän liittolaisensa häpeään saatettuna ulos meidän maamme rajojen sisältä.

Uuden sodan lietsojille ei olisi pahitteeksi muistaa tämä" (sivu 355).

Tänään, toisen maailmansodan jälkeen, Neuvostoliiton osoitettua olevansa voimakkaampi kuin fasistiset maahantunkeutujat, nämä Stalinin sanat ovat yhtä ajankohtaiset kuin 25 vuotta sitten. Opettajansa Churchillin perässä amerikkalaiset imperialistit yrittävät, historian opetukset unohtaen, jälleen lietsoa uutta sotaa. Mutta kuten Stalin on sanonut, rauhan puolella olevat yhteiskunnalliset voimat ovat liian suuret, jotta Churchillin oppilaat aggression alalla voisivat niitä voittaa ja kääntää uuden sodan tielle.

Keskeisen aseman J. V. Stalinin Teosten yhdeksännessä osassa ovat saaneet kirjoitukset, jotka on omistettu Kiinan vallankumouksen luokkavoimien ja näköalojen erittelylle vv. 1925—1927.

Stalin määrittelee niissä Kiinan vallankumouksen eri vaiheet, sen kehityksen luonteen ja näköalat, korostaen sitä, että Kiinan vallankumouksella on edessään huomattavasti suurempia vaikeuksia kuin Lokakuun vallankumouksella oli Venäjällä hetkellä, jolloin imperialismin leirissä käytiin sotaa. Stalin osoittaa, että Kiinan vallankumouksen vaikeudet ovat ulkoisia vaikeuksia. Syynä niihin oli ennenkaikkea se, että "imperialismi on Kiinassa se voima, joka tukee ja innoittaa Kiinan kansan välittömiä riistäjiä — feodaaleja, militaristeja, kapitalisteja, byrokraatteja jne." (Sivu 361).

Nykyään on tunnettua, että toisen maailmansodan jälkeen amerikkalaiset imperialistit valtasivat englantilaisten imperialistien asemat Kiinassa, mutta Kiinan kansan vallankumouksellinen taistelu voitti amerikkalaisetkin imperialistit ja nykyään se rakentaa menestyksellä uutta elämää. Tässä taistelussa Kiinan kansa on käyttänyt hyväkseen niitä arvokkaita, perustavaa laatua olevia opetuksia, joita J. V. Stalinin Teosten yhdeksäs osa sisältää runsaasti. Nämä opetukset on suomalaistenkin kommunistien omaksuttava ja opittava soveltamaan oman maamme kansallisiin olosuhteisiin. Niihin nojautuen puolueemme tulee taistelussa rauhan ja kansallisen riippumattomuutemme puolesta voittamaan sodanlietsojat ja imperialistiset isänmaansa myyjät.

S. S-o.

Marxilaista valaistusta talonpoikaiskysymyksestä

Aarne Hulkkonen: "Talonpoikaisto ja marxilaisuus". Sivuja 79. Hinta 70:—. Kustantaja: Suomen Kansan Demokraattinen Liitto.

Järjestötoiminnassamme on ollut havaittavissa sekä maaseudulla että kaupungeissa suurta epäselvyyttä ja käsitteiden sekaannusta talonpoikaiskysymyksen käsittelyssä. Asian periaatteelliset ja käytännön ratkaisutkin olisivat usein vaatineet suurempaa ja perusteellisempaa talonpoikaiskysymyksen tuntemusta kuin ratkaisuja tehtäessä järjestöillä aina on ollut. Työläisten ja talonpoikaiston liiton ratkaiseva merkitys; käsite siitä, kuka on talonpoika; työläisten suhde talonpoikaistoon ym. epäselviä kysymyksiä nousee alati joukkotoiminnassa esille. Lyhyt ja yhtenäinen niin itseopiskeluun kuin kurssitoimintaankin sopiva oppikirja talonpoikaiskysymyksen selvittämiseksi on tähän mennessä puuttunut. Tämän puutteen poistamiseksi on nyt ilmestynyt toveri Aarne Hulkkosen toimittama "Talonpoikaisto ja marxilaisuus"-niminen kirjanen, joka on julkaistu SKDLn kustantamana. Se tulee huomattavasti edistämään ja helpoittamaan talonpoikaiskysymyksen periaatteellista selvittelyä.

Teoksen aluśsa sattuvasti osoitetaan ne syyt, jotka tekevät asian meillä Suomessa erittäin ajankohtaiseksi. Suomen talonpoikaisto elää parhaillaan syvää murroskautta ja sodanlietsojat yrittävät edelleenkin vetää vaikeuksissa kamppailevaa talonpoikaistoa rikollisen toimintansa tueksi työväenluokkaa ja rauhanrintamaa vastaan. Toisaalta sosdem. oikeisto yrittää kylvää työväestön keskuuteen väärää, suorastaan vihamielistä suhtautumistapaa työtätekevään talonpoikaistoon siten vaikeuttaen työläisten ja talonpoikain yhteisrintaman lujittumista. Näissä oloissa on erittäin välttämätöntä selvittää talonpoikaiskysymystä marxilaisen tutkimuksen pohjalta. Aarne Hulkkosen teos "Talonpoikaisto ja marxilaisuus" onkin tarpeellinen käsikirja koko järjestöväellemme eikä vain talonpoikaiskymyksen erikoistyöntekijöille.

Kirjassa osoitetaan ne historialliset perinteet, jotka jo Marx ja Engels tutkimuksissaan osoittivat työväenluokalla ja talonpoikaistolla olleen yhteisessä taistelussa vapauden ja yhteiskunnallisten uudistusten puolesta, samoin selvitetään ne erilaiset perusteet, jotka jakoivat talonpoikaiston historiallisen kehityksen länsi- ja itäeurooppalaiselle tielle, lisäksi osoitetaan, kuinka marxismi ja leninismi ovat eroittamattomat talonpoikaiskysymyksessäkin. Kysymys maaseutuväestön luokkajakautumisesta, samoin kuin kysymys siitä, kuka on talonpoika sekä talonpoikaisen ja kapitalistisen omistuksen erilainen luonne saavat marxilaisen selvityksen, joka helpottaa näihin kysymyksiin liittyvien asiain oikeata käsittämistä ja ratkaisua. Sosdem. ja porvarien keksimä "kuluttaja ja tuottaja"-teoria tulee paljastettua huijaukseksi, jolla yritetään sotkea luokkakäsitteitä.

Suomen maatalousolojen kehitystä koskeva osa on supistunut lyhyeen, mutta sekin on riittävä paljastamaan peruskehityksen. Sitovasti osoitetaan, kuinka työväen ja talonpoikain yhteinen taistelu on ratkaisevasti vaikuttanut torpparien vapautumiseen tilanherrojen alaisuudesta. Nykypäivien tapauksiin asti tarkastellen paljastetaan kirjassa porvarillisen asutuspolitiikan ristiriidat ja osoitetaan sen joutuneen umpikujaan, josta se ei kykene löytämään ulospääsyä, vaan joutuu jatkuvasti yhä lisääntyviin vaikeuksiin.

Maamme eri poliittisten puolueiden maatalouspoliittiset peruslinjat ovat yleensä vähän tunnetut. Nämä linjat ja linjattomuus selvitetään kirjassa samoin kuin maalaisliiton tukala ristiaallokkoasema sekä sosdemien ja teollisuuskapitalistien yhteispyrkimykset maatalouspolitiikassa.

Kansandemokraattien kestävä linja, työtätekevien talonpoikien saneleman maatalouspolitiikan perusteet kuin myös käsitteet pien- ja suurmaatalouden merkityksestä sekä maareformin välttämättömyydestä on esitetty selkeästi ja sitovasti.

Lopuksi on kirjassa maatalouden sosialistisesta uudistuksesta lyhyt läpileikkaus, jossa osoitetaan Neuvostoliiton ja kansandemokraattisten maiden maatalouden erilainen kehitys ja niiden antamat opetukset. Samalla tarkastellaan sosialistisen osuustoiminnan perusteita ja merkitystä johdettaessa maataloutta vakaaksi ja ulos siitä kaaoksesta ja umpikujasta, johon kapitalismi on sen johtanut.

Teos on laadittu lähinnä opiskeluluentoja varten ja sen vuoksi kunkin luvun loppuun on merkitty paitsi opiskelun lisäaineistoa, myöskin yhteenvetokysymykset opitun tarkistamista varten. Kirja on erittäin helppotajuinen ja soveltuu erinomaisesti niin itsenäisen kuin kurssitoiminnankin avulla tapahtuvaan opiskeluun.

V. R.

Itseopiskelu on tuloksellista,

jos se tapahtuu säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Opinto-ohjelmamme auttavat Sinua opintojesi järjestämisessä. Voit opiskella NKP(b)n historiaa ja Leninin teoksia, kuten "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa" ja "Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa".
Voit hankkia tietoja mm. marxilaisen taloustieteen, valtio-opin, kunnallistoiminnan, Suomen työväenliikkeen ja nuorisoliikkeen historian aloilta.
Voit opiskella puhetaitoa, laskentoa, suomen kieltä ja monia muita aineita.

Ilmaisen esittelylehtisemme lähetämme, jos saamme nimenne ja osoitteenne.

SIROLAN KIRJEOPISTO

HELSINKI - KOTKANKATU 9

Merkkipäiviä toukokuussa

1/1890 Vietettiin ensimmäisen kerran työväen kansainvälistä juhlapäivää.

2/1945 Neuvostoarmeijan joukot valtasivat Berliinin.

5/1818 Karl Marx syntyi.

6/1923 Suomen Sosialistinen Nuorisoliitto perustettiin.

8/1945 Allekirjoitettiin Berliinissä Saksan sotavoimien ehdoitta antautumissopimus.

9/1945 Voiton päivä.

12/1806 J. V. Snellman syntyi.

13—14/1920 Suomen Sosialistinen Työväenpuolue perustettiin.

15—18/1923 Suomen Työväenpuolue perustettiin.

22/1907 Kokoontui ensimmäisen kerran yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella valittu Suomen yksikamarinen eduskunta.

22/1871 Pariisin kommuuni kukistettiin.

30/1906 Säädyt hyväksyivät Suomen yksikamarisen eduskunnan.

30/1925 Alkoi porvarillis-demokraattinen ja kansallis-vapautuksellinen vallankumous Kiinassa.

SISÄLTÖ:

Vappu — työväenliikkeen yhtenäisyyden ja rauhan juhla 193

Stalinin vastaukset amerikkalaisten lehtimiesten kysymyksiin 199

Aimo Aaltonen: Eräistä puolueen organisatoorisen- ja johtotyön kysymyksistä 200

Boleslaw Bierut 60-vuotias 207

Teorian kysymyksiä:

T. Lehen: Luentoja valtiosta. IV. Porvarillinen valtio on vähemmistödiktatuuria 209

Propaganda- ja agitatiotyön kysymyksiä:

Raoul Palmgren: Suomalaisia agitaattoreita — Eetu Salin 227

Aino Kuosmanen: Itseopiskelusta ja sen järjestämisestä 239

Itseopiskelusuunnitelma V. I. Leninin teoksesta "'Vasemmistolaisuus' lastentautina kommunismissa" 242

Kirja-arvosteluja ja katsauksia:

S. S-o: Puolueen päälinjan puolesta 248

V. R.: Marxilaista valaistusta talonpoikaiskysymyksestä 254

Toimitus ja konttori: Helsinki, Kotkankatu 9. Puhelin: toimitussihteeri 93 204, konttori 76 549. Postisiirtotilin n:o 78444.

Toimituskunta: Matti Janhunen (pää- ja vastaava toimittaja), Sulo Suvanto, Tuure Lehen, Heikki Kuusinen, Aili Mäkinen, Eino Nevalainen.

Tilaushinnat: kotimaassa 1/1 vsk. 600:—, 1/2 vsk. 300:—, 1/4 vsk. 150:—, Ruotsiin, Tanskaan, Norjaan ja Islantiin 1/1 vsk. 720:—, 1/2 vsk. 360:—, 1/4 vsk. 180:—, muualle ulkomaille 1/1 vsk. 900:—, 1/2 vsk. 450:—. Irtonumerot mk 60:—.

YHTEISTYÖTÄ
Kotien hyväksi

"Minä työmiehenä ja palkannauttijana ostan aina osuusliikkeestä, sillä sieltä saa kunnon tuotteita kohtuulliseen hintaan."

"Maanviljelijänä minä tiedän, että osuusliike maksaa tuotteistani päivän korkeimman hinnan ja hankkii edullisesti talonpidossa tarvittavia tavaroita."

"Virkamieskodin leipä on pitkä ja kapea. Osuusliikkeen terveen hintapolitiikan ansiosta ei perheeni ole koskaan joutunut pahempaan pulaan."

TÄMÄ TUNNUS ohjaa Teidät kuluttajain omaan yritykseen, edistysmieliseen osuusliikkeeseen.

KK

KULUTUSOSUUSKUNTIEN KESKUSLIITTO

● 500 000 jäsentä ● 3 439 myymälää ● 268 teoll.laitosta

Osuuskauppatyö — yhteistyötä kotien hyväksi